Sfântul Efrem Sirianul

Imnele Nașterii și Arătării Domnului

DEISIS

Scanned with CamScanner

SFÂNTUL EFREM SIRIANUL

Imnele Naşterii şi Arătării Domnului

Ediţia a II-a

Prezentare şi traducere de
diac. Ioan I. Ică jr

DEISIS
Sibiu 2010

Scanned with CamScanner

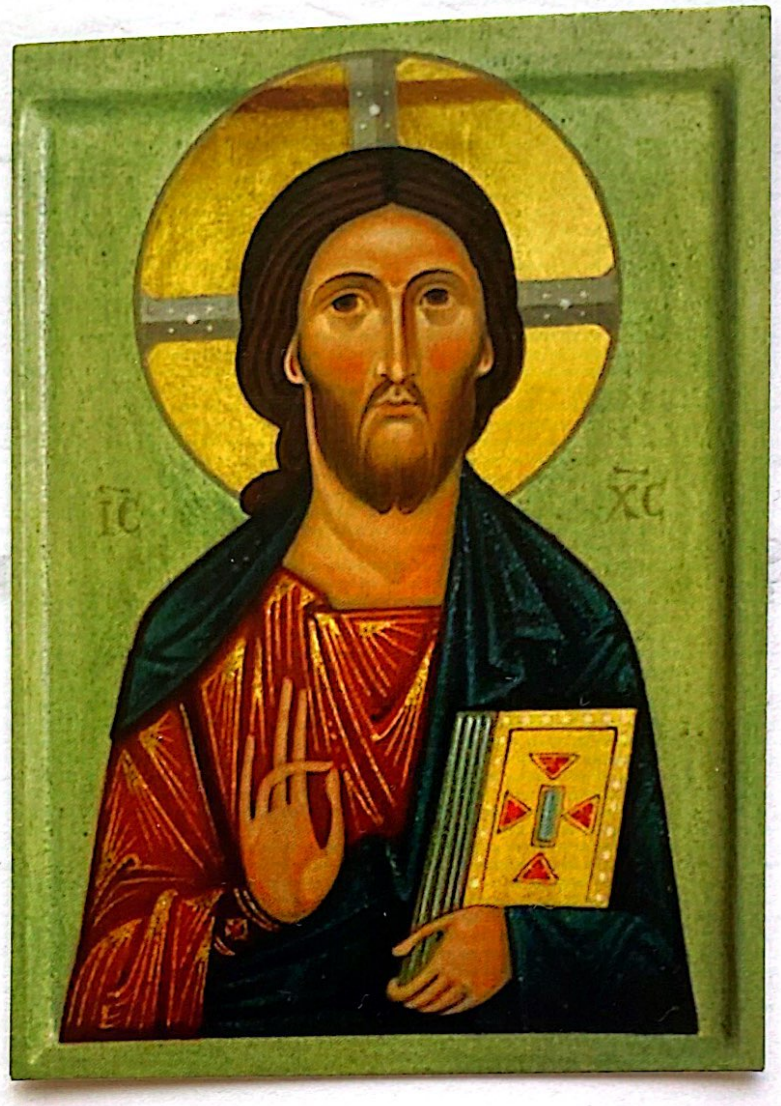

Exprimăm pe această cale recunoștința noastră profesorului Sebastian Brock (Oxford), a cărui exemplară generozitate a încurajat și făcut posibilă această apariție care-i datorează practic totul.

Coperta: *Botezul în Iordan*, detaliu, mozaic de Marko I. Rupnik, Capela Redemptoris Mater, Vatican, 1999

Traducere după: *Des heiligen Ephraem des Syrers Hymnen de Nativitate (Epiphania)*, herausgegeben und übersetzt von EDMUND BECK (Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium, vol. 186–187; Scriptores Syri, vol. 82–83), Louvain, 1959.

ISBN 978-973-7859-68-6

© DEISIS

Scanned with CamScanner

Prezentare

La mijlocul secolului IV d.Hr., Sfântul Efrem Sirianul (306–373) — unul din cei mai profunzi autori patristici, pe cât de fascinant însă pe atât de puţin cunoscut — era diacon, imnograf şi catehet al comunităţilor şi şcolilor creştine de limbă siriacă şi de credinţă ortodoxă niceeană din Nisibis (Adiabene), iar din 363 şi până la moarte (373) în Edessa (Osrohene), la graniţa dintre Imperiul Roman şi Persia regilor Sasanizi. Sfântul Efrem exprimă cel mai bine geniul specific creştinismului siro-aramaic de origine şi inspiraţie iudeo-creştină[1]. Aprofundarea Cuvântului lui Dumnezeu interpretat congenial cu ajutorul metodelor exegetice de tip „targum" şi „midrash" se realiza în cadrul unei intense vieţi liturgic-sacramentale care avea în centru Botezul şi Euharistia şi al cărei scop era realizarea experienţei Duhului Sfânt într-o viaţă duhovnicească extrem de riguros ascetică şi incandescentă spiritual. Biblie, Taine şi spiritualitate erau solid ancorate în realitatea Bisericii

[1] Pentru o introducere în gândirea Sfântului Efrem, a se vedea excelenta prezentare din 1985 a lui SEBASTIAN BROCK, *Efrem Sirul. I. Ochiul luminos. Viziunea spirituală a lumii la Sfântul Efrem Sirul*, trad. rom.: pr. Mircea Ielciu; *II. Imnele despre Paradis*, trad. rom.: diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 1998; a se vedea aici şi studiul meu introductiv: „Sfântul Efrem, creştinismul siriac şi cealaltă teologie" (p. 5–20). „Imnele despre Paradis" reeditate în: SFÂNTUL EFREM SIRIANUL, *Imnele Raiului*, studiu introductiv şi traducere: diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2010, 152 p.

Scanned with CamScanner

înţelese în acelaşi timp ca Paradis şi Împărăţie. În inima Bisericii se află Hristos şi Întruparea Lui cosmică, biblică şi umană sesizate numai de ochiul luminos al credinţei. Hristos este Pomul Viţeii din mijlocul Noului Paradis şi al Ierusalimului Apocalipsei, în acelaşi timp Măslin mistic, Haină de Slavă şi Viţă tainică. Uns cu untdelemnul acestui Măslin prin Mirungere, îmbrăcat în haina de slavă la Botez, creştinul intră prin ospăţul Euharistiei la Nunta mistică împreună cu Mirele lui ceresc, Hristos. Biblică, sacramentală şi spirituală, teologia vechiului creştinism sirian nu este însă nici scolastică, nici fundamentalist-biblicistă, nici pietistă sau ritualistă în sensul modern şi contemporan. Ceea ce o desparte de toate aceste ipostaze degradate este profundul simţ al misterului revelat în simboluri a căror recunoaştere şi celebrare se face numai prin intrarea contemplativă a teologului şi a discursului său în dinamica simbolică şi paradoxală proprie misterului revelat, a cărui paradigmă e Economia Întrupării şi înomenirii lui Dumnezeu în Hristos, Simbolul suprem. E o altă teologie poetico-simbolică — total diferită de cea greacă sau latină, ori de producţiile „teologice" moderne — care poate oferi o posibilă paradigmă alternativă pentru creştinismul viitorului.

În calitatea sa de imnograf şi catehet, Sfântul Efrem a compus o serie de comentarii biblice (la *Facerea*, *Ieşirea*, la concordanţa Evangheliilor şi la *Faptele Apostolilor* şi Epistolele pauline), precum şi un mare număr de predici ritmate (*memre*) şi de omilii în versuri cu strofe şi refren (*madrashe*). Impropriu numite „imne", acestea din urmă au făcut gloria poetică a lui Efrem în lumea antică încă din cursul vieţii sale. *Memre*-le erau compoziţii întinse, dar fără diviziuni strofice, compuse în proză ritmată (heptasilabe duble) şi erau executate probabil în recitativ. *Madrashe*-le — echivalentul sirian al ebraicului *midrashim*, „învăţături" — erau deci învăţături sau predici în versuri şi strofe cu valori variabile, cântate de cor sau de un solist după melodii indicate de manuscrise în fruntea lor şi care fixau în acelaşi timp o structură prozodică precisă. După

Scanned with CamScanner

executarea fiecărei strofe comunitatea intervenea cu un refren. *Madrashe*-le efremiene şi-au avut un corespondent în prima imnografie bizantină în faimoasele *kontakia*, gen ilustrat cu strălucire tot de un sirian elenizat, nu mai puţin celebrul Roman Melodul († cca 560); evreu creştin originar din Emessa Siriei, Roman cunoscuse cu certitudine *madrashe*-le efremiene.

Din colecţia de 598 de *madrashe*/„imne" inventariată într-un manuscris din secolul VII (*Sinai syriacus 10*), ni s-au păstrat grupate în cicluri circa 400. Ele ni s-au transmis în principal în câteva manuscrise foarte vechi, din secolele VI–VII, conservate prin grija monahului bibliofil Moise din Nisibis, egumen între 906–943 al mănăstirii sirienilor (Deir Suriani) din Sketis-ul egiptean, în biblioteca acestei străvechi mănăstiri. Restituirea ştiinţifică a textului lor este opera de o viaţă (1955–1979) a monahului benedictin Dom Edmund Beck (1902–1992) de la abaţia Metten, autorul ediţiei critice în 38 de volume (19 volume de text siriac şi 19 de traduceri germane) a întregii opere autentice şi apocrife de limbă siriacă a Sfântului Efrem în seria „Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium" (*CSCO*).

Destinate uzului liturgic, „imnele" efremiene sunt grupate în cicluri tematice: despre Paşte, despre Naşterea şi Arătarea Domnului, despre Biserică, post şi feciorie, despre Paradis, despre credinţă sau împotriva ereziilor. Diviziunea lor este adeseori aproximativă, imnele unui acelaşi ciclu, ba chiar acelaşi imn putând atinge într-o remarcabilă şi polifonică coerenţă simbolică o diversitate de teme şi aspecte: exegetice, teologice, liturgice şi ascetice. O particularitate specifică „imnelor" efremiene e dată de profunda lor intimitate cu universul Scripturii atât în literalitatea lui, cât şi în imaginile şi simbolurile ei profunde. O regulă generală pentru lectura de către cititorul modern, infinit mai ignorant în ale Bibliei decât sirienii din secolul IV, este de aceea consultarea în paralel a tuturor referinţelor şi aluziilor biblice, la care se adaugă obligatoria familiarizare cu limbajul şi simbolistica liturgică şi sacramentală a Bisericii.

Scanned with CamScanner

Volumul de față se situează în prelungirea traducerii anterioare a *Imnelor Păresimilor, Azimelor, Răstignirii și Învierii*[2]. Principiile și obiectivele de bază au rămas aceleași; e vorba de o versiune preliminară cu un scop precis și limitat: acela de a oferi *în proză* un echivalent cât mai fidel și mai puțin interpretativ, în limitele coerenței, *gândirii* teologico-simbolice efremiene. Concentrată asupra ideilor, mai degrabă decât asupra formei, în versiunea aceasta nu poate fi vorba decât de o aproximare preliminară, ghidată în primul rând de interesul de a atrage atenția asupra unui univers teologic inedit și a unui mod de gândire teologic alternativ. Subtilitățile artistice și atenția acordată aspectului poetic formal le lăsăm pe seama unui viitor traducător familiar cu întregul instrumentar filologico-lingvistic și cu ansamblul universului literaturii creștine siriene, a cărei înflorire maximă a fost între secolele II–VII d.Hr.

Volumul de față cuprinde traducerea celorlalte două cicluri cu caracter liturgic din cadrul corpusului efremian autentic și apocrif: cele 47 de imne consacrate celebrării misterului Nașterii și Arătării Domnului, editate critic de Edmund Beck în 1959 (*CSCO* 186–187). Pe lângă versiunea germană integrală a lui Edmund Beck, pentru *Imnele Nașterii* există și versiunea engleză realizată de Katleen McVey (Princeton), 1989[3], iar pentru *Imnele Arătării* există și versiunea franceză a lui François Cassingena OSB, 1997[4]; două traduceri excelente, pe care le-am utilizat cu profit.

---

[2] SFÂNTUL EFREM SIRUL, *Imnele Păresimilor, Azimelor, Răstignirii și Învierii. Imne I*, studiu introductiv („O teologie poetică a misterului pascal") și traducere: diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 1999, 208 p. Ed. a II-a: SFÂNTUL EFREM SIRIANUL, *Imnele Păresimilor, Azimelor, Răstignirii și Învierii*, Ed. Deisis, Sibiu, 2010, 253 p.

[3] EPHREM THE SYRIAN, *Hymns* (The Classics of Western Spirituality), New York, 1989, translated and introduced by Katleen McVey, p. 3–59 (introducere), 63–217 (traducere).

[4] ÉPHREM LE SYRIEN, *Hymnes sur l'Épiphanie. Hymnes baptismales de l'Orient chrétien*, introd. et trad.: François Cassingena OSB (Spiritualité Orientale 70), Abbaye de Bellefontaine, 1997.

Scanned with CamScanner

Pentru mai mult de jumătate din aceste 47 de imne autenticitatea efremiană este asigurată. Înțelegerea atât a criteriilor de evaluare a autenticității, cât și a modului transmiterii și circulației acestor imne în tradiția manuscrisă impune rememorarea prealabilă a unui detaliu important. În epoca Sfântului Efrem, în întreaga lume creștină Nașterea și Arătarea (Botezul) Domnului erau o singură sărbătoare și aceasta se prăznuia pe 6 ianuarie. Abia după moartea Sfântului Efrem (373), începând de la sfârșitul secolului IV și plecând dinspre Occident, Nașterea Domnului a început să se sărbătorească separat de Arătare, pe 25 decembrie, Arătarea Domnului devenind atunci praznicul Botezului Domnului și al botezului catehumenilor (care până atunci avea loc numai de Paște). După ce sărbătorirea Nașterii Domnului pe 25 decembrie s-a generalizat și în Orientul creștin sirian, copiștii manuscriselor liturgice (secolele VIII–IX) au repartizat imnele efremiene în două cicluri distincte. Mai mult, adeseori ei au compus imne noi detașând și asamblând strofe din alte imne efremiene care aveau o tematică legată de aceste praznice (astfel era suficient ca într-o strofă să apară cuvântul *denha*, „arătare", pentru a smulge acel imn, sau strofe din el, din contextul lor și a le insera în ciclul *Imnelor Arătării*).

Nucleul autentic efremian al *Imnelor Nașterii și Arătării* îl oferă — așa cum a arătat E. Beck — colecțiile din cele mai vechi două manuscrise efremiene din secolul VI. Este vorba de *Imnele 5–20 la Naștere*, toate cu aceeași melodie și grupate sub titlul *Madrashe d-bet yalda* (*Imne la Naștere)* în cel mai vechi manuscris efremian: *British Museum Add 14571* (*D*), datat în anul 516. Același grupaj de 16 imne apare și în *Vaticanus syriacus 112* (*G*) din anul 551 care adaugă la titlul *Madrashe d-bet yalda* (*Imnele la Naștere*) și pe acela de *nusrata* sau „cântece de leagăn" ale Mariei la Pruncul Iisus fiindcă majoritatea imnelor sunt puse în gura Mariei. Același manuscris *Vaticanus syriacus 112* suplimentează acest grupaj cu alte 4 imne (*Imnele 1–4 la Naștere*), și ele autentic efremiene, antologate de copist din

Scanned with CamScanner

alte colecții efremiene care îi erau disponibile. Restul imnelor la Naștere și la Arătare provin din manuscrise liturgice târzii din secolele VIII–XI, care suplimentează colecția inițială cu alte imne la Naștere (de exemplu, *Imnele 21–27 la Naștere*, pe care manuscrisul *British Museum Add 14506* (*J*) le inserează între *Imnul 1* și *2 la Naștere* din colecția reprezentată de manuscrisul *G*, a căror autenticitate efremiană este azi recunoscută; *Imnul 28* fiind o compilație târzie din imne autentice. Tot aceste manuscrise liturgice târzii adaugă la grupajul lărgit al *Imnelor Nașterii* alte două cicluri: 10 sau 13 *Imne la Arătare* (*1–10* în manuscrisul *J*, la care manuscrisul *P* = *British Museum Add 14512* adaugă și *11–13*) și 5 sau 6 *Imne-dialog* (*sogyatha*) *la Naștere și Arătare* (*1–5* se găsesc în manuscrisul *H* = *British Museum Add 14501* unde sunt plasate între *Imnele Nașterii* și cele ale *Arătării*, fără a fi atribuite însă lui Efrem; *6* fiind inserat de manuscrisele *P* și *O* între *Imnele Arătării*).

Autenticitatea efremiană a celor 13 *Imne la Arătare* și a celor 6 *Imne-dialog* (*sogyatha*) *la Naștere și Arătare* nu poate fi însă susținută. Ele sunt producții ulterioare, diferite ca stil (prolixitate, didacticism) de imnele efremiene autentice (stil mai viu și spontan), chiar dacă utilizează imagini și teme ce țin de registrul simbolic al universului efremian. În ciuda neautenticității efremiene, ele sunt totuși capodopere ale poeziei religioase siriene vechi. Dacă acest fapt este evident în cazul *Imnelor-dialog* (*sogyatha*) în care apar idei și expresii neefremiene — *Imnele-dialog 2* și *3* sugerând ca autor mai degrabă pe marele imnograf sirian „monofizit" Iacob din Sarug († 521) —, el este mai puțin clar în cazul *Imnelor la Arătare*, unde apropierea de tematica și limbajul poetic al imnelor efremiene este maximă. Împotriva autenticității lor efremiene pledează însă puternic argumentul liturgic. *Imnele la Arătare* sunt de fapt o colecție de imne baptismale redactate cu ocazia Botezului catehumenilor celebrat festiv de praznicul Arătării Domnului. Or aceasta presupune deja desprinderea Nașterii de sărbătoarea inițială a Arătării și transformarea Arătării

Scanned with CamScanner

în Boboteaza actuală, reflectând deci o practică ulterioară epocii lui Afrahat şi Efrem, când Botezul catehumenilor avea loc de Paşte (Afrahat, *Omilii* 12, 10; Efrem, *Imnul 7 la feciorie*). Cu toate acestea, imnele baptismale ale Bisericii siriene vechi cuprinse în ciclul actual al *Imnelor Arătării* atestă încă o ordine a Tainelor iniţierii specifică acestei Biserici: Mirungere — Botez — Euharistie, diferită prin caracterul prebaptismal al Ungerii de ordinea devenită clasică începând cu secolul IV în Palestina, Egipt, la Antiohia şi la Roma, şi care s-a impus până astăzi: Botez — Mirungere — Euharistie.

Dacă *Imnele Naşterii* oferă printr-o complexă orchestrare a tipologiilor biblice o magnifică celebrare a misterului hristologic al Întrupării şi al întregii Economii a mântuirii cu un accent deosebit pus pe mariologie (Sfântul Efrem polemizând aici explicit sau implicit cu iudeii din Nisibis, care contestau divinitatea lui Iisus şi criticau virginitatea Mariei), în schimb *Imnele Arătării* sunt un extraordinar şi plin de virtuozitate comentariu teologico-poetic, în acelaşi registru tipologic, al Tainelor iniţierii creştine. Ele sunt o mărturie unică a realismului simbolic sacramental şi a spiritualităţii baptismale într-una din cele mai vechi Biserici ale creştinismului, Biserica siriană, al cărei inegalabil glas a fost Sfântul Efrem. „Harfă a Duhului", diaconul imnograf şi catehet din Nisibis şi Edessa se revelează a fi nu numai cel mai fascinant şi fabulos poet creştin din toate timpurile, dar şi unul din cei mai profunzi teologi ai tradiţiei creştine[5].

diac. Ioan I. Icăjr

---

[5] Pentru o privire sintetică asupra limbajului simbolic şi a principalelor imagini ale gândirii teologico-poetice efremiene, cititorul are la dispoziţie excelenta prezentare a profesorului Sebastian Brock citată mai sus la nota 1.

Scanned with CamScanner

Imnele Nașterii

(*De Nativitate*)

Scanned with CamScanner

1*

1–11: Naşterea Domnului, împlinire a profeţiilor lui Isaia, David, Valaam, Zaharia, Iacob, Solomon, Isaia; *12–19:* Tamar, Rut, Adam, Eva, toiagul lui Aaron şi Naşterea Domnului; *20–34:* drepţii Vechiului Testament care au aşteptat naşterea Mântuitorului: Set, Noe, Sem şi Iafet, Melchisedec, Lot, Aaron, Moise, Caleb, Iosua, Rahab, Ilie; *35–37:* Moise şi Ilie pe Tabor; *38–60:* drepţii Vechiului Testament care au aşteptat pe Fiul: Adam, Abel, Eva, ziditorii turnului Babel, arca lui Noe, Faleg, potopul, Set, Enoş şi Cainan, Matusalem; lucrarea Duhului Sfânt în aceşti drepţi *(50–53)*; Enoh, Lameh, Noe, Avraam, Isaac; *61–81:* privegherea cuvenită în noaptea Naşterii Domnului; îngerii vestitori sunt cei ce priveghează iar îngerul este veghetorul şi Hristos; veghea păcătoasă a celor lacomi, a hoţilor, neguţătorilor, bogaţilor şi celor cu multe griji; veghea lui Iuda, a fariseilor; veghea luminii şi a întunericului; veghea invidiosului, mâniosului, flecarului; *82–98:* prăznuirea cuvenită prin virtuţile praznicului: curăţie, milă, tăcere, pace, smerenie, iertare, blândeţe, căinţă; *99:* Întruparea lui Dumnezeu şi îndumnezeirea omului

PE MELODIA: *Acesta e praznicul mărturisitorilor*

1. Această zi, Doamne, bucurat-a pe împăraţi, preoţi şi proroci, căci în ea s-au împlinit şi înfăptuit toate cuvintele lor.

REFREN: *Laudă Ţie, Fiu al Ziditorului nostru!*

---

* Primele patru *Imne ale Naşterii* au fost puse în fruntea ciclului principal (*Imnele 5–20*) de copistul din anul 551 al manuscrisului *Vaticanus syriacus 112 (G)*, fiind antologate din alte colecţii efremiene azi pierdute.

Scanned with CamScanner

2. Căci astăzi Fecioara a născut pe Imanuel [*Is* 7, 14] la Betleem; cuvântul pe care l-a rostit Isaia s-a înfăptuit astăzi.

3. S-a născut acolo „Cel ce numără în cartea Sa neamurile" [*Ps* 87, 6]; psalmul pe care l-a cântat David s-a împlinit astăzi.

4. Cuvântul pe care l-a rostit Miheia s-a făcut astăzi faptă; căci un păstor a ieşit din Efrata [*Mi* 5, 2] şi toiagul său a păstorit sufletele.

5. „Iată o stea a răsărit din Iacob şi o căpetenie s-a sculat din Israel" [*Nm* 24, 17]. Prorocia pe care a rostit-o Valaam şi-a găsit tâlcuirea astăzi.

6. Lumina ascunsă s-a pogorât şi frumuseţea ei a răsărit dintr-un trup; răsăritul, de care vorbea Zaharia [*Za* 2, 5], a luminat azi Betleemul.

7. Lumina împărăţiei a răsărit în Efrata, cetatea împăraţilor; binecuvântarea pe care a rostit-o Iacob [*Fc* 49, 10] s-a împlinit astăzi.

8. Pomul vieţii aduce nădejde muritorilor [*Pr* 12, 3]; cuvântul întunecos al lui Solomon şi-a găsit lămurirea astăzi.

9. Un copil s-a născut astăzi şi I S-a dat numele „Minune" [*Is* 9, 6]; căci o minune este că Dumnezeu S-a arătat ca un Prunc.

10. Duhul S-a asemănat unui vierme [cf. *Is* 41, 14], pentru că zămislirea acestuia nu cunoaşte împreunare*; preînchipuirea pe care Şi-o alcătuise Duhul Sfânt şi-a descoperit tâlcul astăzi.

11. Crescut-a înaintea lui ca o mlădiţă, o mlădiţă în pământ uscat [*Is* 53, 2], lucrul spus aici în chip întunecos s-a întâmplat în chip vădit astăzi.

---

* Cf. *Imnele despre credinţă* 41, 1.

Scanned with CamScanner

12. Pentru că Împăratul era ascuns în Iuda, Tamar L-a furat din coapsele lui [*Fc* 38, 12]; astăzi a răsărit strălucirea frumuseţii iubită de ea în ascuns.

13. Astăzi s-a culcat Rut cu Booz [*Rut* 3, 7], fiindcă a văzut ascuns întru el leacul vieţii; astăzi s-a împlinit dorirea ei, căci din sămânţa ei a răsărit Cel ce dă viaţă tuturor.

14. Bărbatul a dat vina pe femeia care a ieşit din el; astăzi ea l-a dezlegat de vină, născându-i-L pe Mântuitorul.

15. Pe Eva, maica [*Fc* 3, 20], a născut-o [Adam] bărbatul care nu s-a născut niciodată; vrednică de crezare e fiica Evei care acum fără bărbat şi-a născut Pruncul!

16. Pământul feciorelnic l-a născut pe Adam, căpetenia pământului; iar Fecioara astăzi a născut pe [al doilea] Adam, Căpetenia cerului.

17. Toiagul lui Aaron a odrăslit şi lemnul uscat a rodit [*Nm* 17, 23]; simbolul/taina lui s-a lămurit astăzi: e pântecele feciorelnic care a născut.

18. Ruşinat e poporul [iudeu] care-i socoteşte adevăraţi pe proroci! Dacă Mântuitorul nostru n-ar fi venit, cuvintele lor s-ar fi dovedit minciuni!

19. Binecuvântat fie Cel adevărat, Care a venit din Tatăl adevărat! El a împlinit cuvintele [prorocilor] celor adevăraţi şi ele s-au împlinit în adevărul lor.

20. Din vistieria Ta, Doamne, din comorile scripturilor Tale, să scoatem numele dreptilor din vechime, care aşteptau cu nerăbdare să vadă venirea Ta.

21. Set acela care a luat locul lui Abel [*Fc* 4, 25] semăna cu fiul cel omorât [Abel] ca să tocească sabia adusă de Cain în făptură.

22. Noe i-a văzut desfrânând dintr-odată pe fiii lui Dumnezeu [*Fc* 6, 12] cei feciorelnici*; el aştepta cu nerăbdare

---

* Sau „sfinţi"; este vorba de faimoasa *qadişuta*, care înseamnă în siriacă în acelaşi timp „sfinţenie", „consacrare", cât şi „castitate" în

Scanned with CamScanner

pe Fiul Cel feciorelnic prin Care se fac feciorelnici cei desfrânaţi.

23. Cei doi fraţi care l-au acoperit pe Noe [*Fc* 9, 23] se uitau după Unul-Născut al lui Dumnezeu, să vină şi să acopere goliciunea lui Adam îmbătat de mândrie.

24. Sem şi Iafet cei milostivi se uitau după Fiul Cel milostiv, să vină şi să slobozească pe Canaan din robia păcatului.

25. Melchisedec [*Fc* 14, 18] Îl aştepta cu nerăbdare pe El; el care-I ţinea locul se uita ca să vadă pe Domnul preoţiei, al Cărui isop a înălbit făpturile.

26. Văzut-a Lot pe sodomiţi cum au răsturnat rânduiala firii [*Fc* 14, 18]; el se uita după Domnul firii, Care a dat o castitate ce nu stătea în fire.

27. Pe El Îl aştepta cu nerăbdare Aaron, care a văzut că dacă toiagul său a înghiţit şerpii [*Iş* 7, 12], crucea Lui va înghiţi şarpele care i-a înghiţit pe Adam şi pe Eva.

28. Văzut-a Moise cum şarpele spânzurat tămăduia de muşcăturile viperelor [*Nm* 21, 8]; el aştepta cu nerăbdare să vadă pe Tămăduitorul primei răni a şarpelui.

29. Văzut-a Moise că numai el singur a primit strălucire dumnezeiască [*Iş* 34, 29]; el aştepta cu nerăbdare să vină Acela Care prin învăţătura Sa să-i facă mulţi pe cei dumnezeieşti.

30. Caleb, iscoada, a venit cu ciorchini agăţaţi în prăjini [*Nm* 13, 23]; el aştepta cu nerăbdare să vadă Ciorchinele al Cărui vin a mângâiat făpturile.

31. Pe El Îl aştepta cu nerăbdare Isus [Iosua], fiul lui Nun, care întrupa tăria numelui Său; căci dacă a fost cinstit încă

---

sens de „celibat", virtute esenţială a celor botezaţi şi a „fiilor" sau „fiicelor Legământului", formă de devoţiune tipică pentru vechea Biserică siriană; cf. mai jos strofa *26*. Pentru detalii, cf. S. BROCK, *Sfântul Efrem Sirul. I. Ochiul luminos. II. Imnele despre Paradis*, Ed. Deisis, Sibiu, 1998, p. 142 sq.

Scanned with CamScanner

prin numele Său, cu atât mai mult avea să fie cinstit prin naşterea Sa!

32. Acel Isus [Iosua], care a cules şi a adus şi el din roade[le pământului făgăduinţei] [*Nm* 13, 9. 17], aştepta Pomul Vieţii ca să guste roada Celui ce dă viaţă tuturor.

33. Rahab se uita după El, căci dacă firul cel roşu a izbăvit-o printr-un simbol de mânie [*Ios* 2, 18; 6, 17], în simbol ea a gustat realitatea.

34. După El tânjea Ilie; şi pentru că nu L-a văzut pe Fiul pe pământ, şi-a sporit credinţa şi curăţia, ca să urce şi să-L vadă în cer [*4 Rg* 2, 11].

35. După El se uitau Moise şi Ilie; cel blând [Moise — *Nm* 12, 3] a urcat din adânc, iar cel zelos [Ilie] a coborât din înalt, şi amândoi L-au văzut pe Fiul în mijlocul lor [*Mc* 9, 2–8].

36. Ei alcătuiau un simbol al [celei de-a doua] veniri a Lui: Moise s-a făcut preînchipuirea [*typos*] celor morţi, iar Ilie preînchipuirea [*typos*] celor vii care îi vor ieşi în întâmpinare în văzduh atunci când va veni.

37. Pentru că morţii au gustat moartea, El îi va învia cei dintâi; iar cei ce n-au fost îngropaţi vor fi răpiţi în întâmpinarea Lui [în văzduh] [*1 Tes* 4, 16–17].

38. Cine-mi va aduce un sfârşit enumerării drepţilor ce aşteptau cu nerăbdare pe Fiul; gura mea slabă nu poate cuprinde numărul lor.

39. Rugaţi-vă pentru mine, iubiţii mei, să mi se dea încă o dată puterea de a pune în faţă într-un al doilea cuvânt pildele lor, pe cât îmi stă în putinţă.

40. Cine e în stare să laude [după cuviinţă] pe Fiul adevărat Care ne-a răsărit şi pe Care au tânjit să-L vadă în generaţiile lor drepţii?

41. Adam Îl aştepta cu nerăbdare, fiindcă El este Domnul heruvimului [*Fc* 3, 24], şi numai El putea să-l lase înăuntru să se sălăşluiască sub ramurile Pomului Vieţii.

Scanned with CamScanner

42. Abel tânjea după El aşteptându-L să vină în zilele lui, ca în locul mielului pe care l-a jertfit [*Fc* 4, 4] să vadă pe Mielul lui Dumnezeu.

43. Eva se uita după El, căci mare era goliciunea/ruşinea femeilor şi numai El putea să le îmbrace nu cu frunze [*Fc* 3, 7], ci cu strălucirea [slavei] pe care o pierduseră.

44. Simbolul turnului pe care l-au zidit cei mulţi [*Fc* 11, 4] privea după Singurul care [putea] coborî să zidească pe pământ Turnul care duce la cer.

45. Chiar şi arca [lui Noe] cu vieţuitoarele ei privea după Domnul; căci El avea să zidească Sfânta Biserică în care găsesc adăpost sufletele.

46. În zilele lui Peleg pământul a fost împărţit în şaptezeci de limbi [*Fc* 10, 25]; el aştepta cu nerăbdare pe Cel care avea să împartă prin limbi [de foc — *FA* 2, 3] pământul între apostolii Săi.

47. Pământul inundat de potop striga în tăcere după Domnul; iar El S-a pogorât şi a deschis Botezul prin care [oamenii] au fost traşi la cer.

48. Set, Enoş şi Cainan au fost numiţi fii ai lui Dumnezeu [*Fc* 5, 6–10]; ei Îl aşteptau cu nerăbdare pe Fiul lui Dumnezeu pentru că prin milostivire erau fraţii Lui.

49. Aproape o mie de ani a trăit Matusalem [*Fc* 5, 27]; el aştepta cu nerăbdare pe Fiul, căci numai El dă moştenire viaţa ce nu sfârşeşte niciodată.

50. Harul [dumnezeiesc] se ruga pentru ei în chip [într-un simbol] ascuns [*Rm* 8, 26] ca Domnul lor să vină în generaţiile lor şi să plinească lipsurile lor.

51. Căci Duhul Sfânt se mişca în gândurile lor în tăcere [*Rm* 8, 26], şi în El ei au văzut pe Mântuitorul după Care tânjeau.

52. Sufletul dreptilor L-a simţit pe Fiul, care e Leacul Vieţii, şi dorea ca El să vină în zilele lor ca să poată gusta dulceaţa Lui.

Scanned with CamScanner

53. Enoh tânjea după El şi, fără să-L fi văzut pe Fiul pe pământ, a sporit în credinţă şi dreptate, ca să urce şi să-L vadă în cer [*Fc* 5, 24].

54. Cine se va arăta nemulţumitor bunătăţii [harului]? Căci darul acela, pe care cei dinainte nu l-au primit cu toată marea lor osteneală, a venit la cei de pe urmă pe degeaba.

55. Chiar şi Lameh se uita după Cel Milostiv să vină să-l mângâie în osteneala sa şi în lucrul mâinilor lui, precum şi în pământul pe care Cel Drept îl blestemase [*Fc* 5, 29].

56. Lameh l-a văzut însă pe Noe, fiul său, în care se alcătuiseră simbolurile Fiului; în locul Domnului încă departe l-a mângâiat simbolul Lui de aproape.

57. Pe El să-L vadă a tânjit şi Noe, care a gustat ceva din ajutorul Său; dacă [până şi] preînchipuirea Lui a păzit [de moarte] vieţuitoarele, cu cât mai mult nu va izbăvi El sufletele?

58. Pe El Îl aştepta cu nerăbdare Noe, care simţise că prin El arca s-a oprit [pe munte] [*Fc* 8, 4]; căci dacă [până şi] preînchipuirea Sa a făcut izbăvire în acest chip, cu cât mai mult nu va da izbăvire El atunci prin El Însuşi?

59. În Duhul a simţit Avraam că naşterea Fiului era departe; el şi-a dorit să vadă măcar [de departe] ziua Lui [*In* 8, 56].

60. Pe El să-L vadă a tânjit Isaac, care a gustat din mântuirea Lui; căci dacă atunci chiar şi semnul Său a adus izbăvire, cu cât mai mult nu va izbăvi El Însuşi prin realitatea Lui?

61. Veghetorii [îngerii — *Dn* 4, 10. 14] s-au bucurat astăzi, căci Veghetorul a venit ca să ne trezească; cine va dormi în noaptea aceasta în care întreaga făptură veghează?

62. Pentru că Adam a adus prin păcate în făptură somnul morţii, Veghetorul S-a pogorât ca să ne trezească din amorţirea păcatului.

Scanned with CamScanner

63. Să nu veghem [însă] cum fac lacomii, care se gândesc la banul dat cu împrumut, care veghează adeseori noaptea socotindu-şi capitalul şi dobânzile.

64. Treaz şi veghetor e [şi] hoţul, care şi-a îngropat în pământ somnul [cf. *Mt* 25, 18]; veghea sa are doar un singur ţel: să aducă multă tânguire celor ce dorm.

65. Veghează şi lacomul, ca să mănânce mult şi să-şi ghiftuiască pântecele; dar veghea sa i s-a făcut un chin, fiindcă nu s-a hrănit cu măsură.

66. Veghează şi negustorul obosindu-şi noaptea degetele să socotească câte dobânzi i-au adus banii, dacă şi-a dublat sau triplat paralele sale.

67. Veghează şi bogatul, căci Mamona i-a alungat somnul; câinii săi dorm, dar el îşi păzeşte de hoţi comorile.

68. Veghează şi cel plin de griji, al cărui somn i l-au înghiţit grijile; moartea îi stă la căpătâi, şi el veghează făcându-şi griji încă pentru mulţi ani.

69. Satana, fraţii mei, ne învaţă veghea de dragul vegherii, ca să dormim pentru faptele bune şi să veghem pentru fapte rele.

70. Şi Iuda Iscarioteanul a vegheat noaptea întreagă şi a vândut sângele Celui Drept, Care a răscumpărat întreaga făptură.

71. Fiii întunericului [Iuda] s-au îmbrăcat în întuneric, dezbrăcând şi aruncând de la ei lumina, şi hoţul l-a vândut pe arginţi pe Făcătorul argintului.

72. Şi fariseii, fiii întunericului, au vegheat noaptea întreagă; întunecaţii au vegheat ca să ascundă Lumina cea nemărginită.

73. Voi [însă] să vegheaţi ca nişte luminători în această noapte luminoasă, care, chiar dacă e neagră, puterea ei străluceşte.

Scanned with CamScanner

74. Căci cine veghează în strălucire şi se roagă în întuneric, acela e învăluit într-o lumină nevăzută [ascunsă] chiar şi în întunericul văzut.

75. Chiar dacă stă în lumina zilei, purtarea celui rău e a unui fiu al întunericului; deşi pe dinafară e îmbrăcat în lumină, înăuntrul său e încins cu întuneric.

76. Să nu uităm, aşadar, iubiţii mei, în veghea noastră aceasta: veghea celui ce nu veghează cum se cuvine e nedreptate.

77. Veghea celui ce nu veghează în cinste este somn adânc; veghea celui ce nu veghează în curăţie vorbeşte ea însăşi împotriva lui.

78. Veghea celui pizmaş e un capital care aduce numai pierderi, şi privegherea sa e un negoţ care aduce doar pagubă şi ruşine.

79. Veghea celui arţăgos e tulburată de mânie şi privegherea sa e plină de murmur şi blesteme.

80. Când veghează un flecar, gura sa e trestie prin care se scurg mereu cuvinte goale, dar e zăbavnică la rugăciune.

81. Când un om înţelept îşi pune în gând să vegheze, el alege una din două: fie să doarmă în chip plăcut, fie să vegheze cu cuviinţă.

82. Senină e noaptea în care a răsărit Cel Curat, Care a venit să ne însenineze; să nu amestecăm în veghea noastră ceva ce ar putea să o tulbure.

83. Calea urechii să se netezească, privirea ochiului să se limpezească, cugetul inimii să se sfinţească, rostirea gurii să se curăţească!

84. Maria a ascuns azi în noi aluatul [*Mt* 11, 33] din casa lui Avraam; să iubim, de aceea, pe cei săraci ca Avraam pe cei nevoiaşi.

Scanned with CamScanner

85. Astăzi a fost pus în noi cheagul din casa lui David; să fim, aşadar, milostivi faţă de prigonitorii noştri, ca fiul lui Iesei faţă de Saul [*1 Rg* 26].

86. Blânda sare a profocilor a fost împrăştiată azi între neamuri; să dobândim prin ea noul gust prin care poporul cel vechi s-a făcut searbăd!

87. Să ne alegem cuvintele în această zi a mântuirii; să nu rostim nimic de prisos, ca să nu fim noi de prisos pentru ea!

88. Aceasta e noaptea împăcării; nimeni încruntat şi întunecat să nu fie în ea; în această noapte care dă pace tuturor nimeni să nu ameninţe şi să nu facă tărăboi!

89. Aceasta e noaptea Celui Blând; nimeni să nu fie amar şi aprig în ea! În această noapte a Celui Smerit nimeni să nu fie trufaş şi mândru!

90. În această zi a iertării, nimeni să nu-şi răzbune vreo greşeală! În această zi a bucuriei să nu împărţim dureri!

91. În această zi blândă să nu fim aprigi! În această zi liniştită să nu fim arţăgoşi!

92. În această zi în care Dumnezeu a venit la păcătoşi, cel drept să nu se ridice în cugetul său mai presus de cel păcătos!

93. În această zi în care Domnul a toate a venit la robii Săi, să se plece şi stăpânii în iubire spre robii lor!

94. În această zi în care Cel Bogat a sărăcit pentru noi, să-l lase şi bogatul pe cel sărac să ia parte la masa lui!

95. În această zi ni s-a arătat un dar pe care nu l-am cerut. Să dăm, aşadar, milostenie celor ce ne-o cer cu glas mare!

96. Aceasta e ziua care a deschis rugăciunilor noastre uşa înaltului cerului. Şi noi să deschidem uşile noastre celor care ne-au greşit şi ne roagă de iertare.

Scanned with CamScanner

97. Domnul firilor S-a schimbat* astăzi împotriva firii Lui. Nici nouă să nu ne fie prea greu să ne schimbăm voia noastră rea!

98. Legat este trupul de firea sa, căci nu este în stare să-şi schimbe mărimea. Slobodă însă e voinţa să crească până la orice măsură.

99. Astăzi Dumnezeirea S-a întipărit pe Sine Însăşi în umanitate, ca şi umanitatea să se întipărească şi să se facă podoabă în pecetea Dumnezeirii!

---

* Cf. mai jos nota de la *Imnul* 3, 6.

Scanned with CamScanner

2

1–2: Naşterea Domnului, Împărat, Preot, Miel, Feciorelnic, împlinirea a profeţilor, preoţilor şi împăraţilor; *3–4:* Cetăţile lui Iuda, mai ales Betleemul, laudă pe Împăratul; *5–7:* Maica Mântuitorului; *8–9:* Betleemul mulţumeşte Împăratului; *10:* îngerii laudă izvorul Vieţii. *11:* Dreptul Iosif şi Pruncul; *12–16:* Iosif ca logodnic al Mariei înscrie pe Iisus în spiţa lui David; *17–20:* rugăciune şi veste bună; Gavriil se închină Mariei; *21:* Fiul lui Dumnezeu în sânul Fecioarei în Betleem; *22–23:* Hristos, Fiul lui David; sfârşitul neamului lui Iuda şi David în Hristos

TOT DE MAR EFREM
PE MELODIA: *Cetele cereşti*

1. Trimis spre laudă la cetele îngereşti, menit spre izbăvire în timpul slăvit, cruţat spre bucurie în ziua cea binecuvântată, şi eu am fost făcut părtaş la iubire şi am izbucnit în cântări. În imne curate Îl voi lăuda şi în melodii sfinte Îl voi cânta; voi slăvi Pruncul care ne-a mântuit!

REFREN: *Învredniceşte-mă şi pe mine să-Ţi aduc cu harfa Ta jertfă de laudă în ziua Naşterii Tale!*

2. Harfa profeţilor care L-au vestit şi au cântat înaintea Lui, isopul preoţilor care L-au iubit şi au săltat înaintea Lui, şi coroana împăraţilor, care au primit-o moştenire şi au adus-o, sunt ale Domnului celor feciorelnici, căci Maica Sa e fecioară. Şi fiindcă e Împărat, a dat tuturor împărăţia, şi fiindcă e Preot, a dat tuturor ispăşire, şi fiindcă e Mielul, a dat hrană tuturor.

3. Cetăţile unui împărat au toate obiceiul să aducă în mâinile lor cununi de aur. Cetăţile lui Iuda sunt cununi

Scanned with CamScanner

cuvântătoare, Doamne; Ţie, Iisuse, Îţi aduc cununi cu gura lor Betleemul, Cana şi Nazaretul, Betania, Sichemul, şi Samaria şi celelalte cetăţi care s-au învrednicit să Te încununeze.

4. Întâia cunună să Ţi-o aducă cetatea Ta, două cununi deopotrivă: a Mariei şi a Efratei [*Mi* 5, 1–2], şi apoi pe rând toate cetăţile asemenea. Iată, ele îţi aduc cununile din ale Tale! Un împărat, Doamne, ia ce nu a dat. Cetăţile Tale împletesc cunună şi Ţi-o aduc drept laudă din slăvitele Tale biruinţe.

5. Să I se închine şi să-I aducă cununa Maica Sa, fiindcă mama lui l-a făcut împărat pe Solomon şi l-a încununat [*3 Rg* 1, 15]! Acela însă s-a făcut păgân şi şi-a pierdut cununa în luptă [*3 Rg* 11, 4]. Iată Fiul lui David a slăvit şi încununat casa lui David; căci Tu ai înălţat foarte tronul său şi ai cinstit foarte seminţia lui şi ai întins peste toate harfa lui.

6. Vrednică de pomenire e Mama, care L-a născut; vrednic de binecuvântare e pântecul care L-a purtat, precum şi Iosif care s-a numit prin har tată al Fiului adevărat, al cărui Tată e Cel Lăudat, al Păstorului tuturor făpturilor, Care a fost trimis după oaia ce se rătăcise şi se pierduse [*Mt* 14, 61], a purtat-o pe umeri şi a adus-o iarăşi în turmă.

7. „Mai mult decât pe toţi cei pe care i-a tămăduit, m-a bucurat pe mine; căci eu L-am zămislit. Mai mult decât pe toţi decât cei pe care i-a înălţat, m-a înălţat pe mine; căci eu L-am născut. În raiul vieţii Sale voi intra şi-L voi lăuda acolo unde Eva a căzut; căci dintre toate femeile zidite a binevoit întru mine [*Lc* 1, 28], ca eu să-I fiu maică, fiindcă aşa a voit, şi El să-mi fie copil, fiindcă aşa I-a plăcut."

8. Betleemul să-Ţi mulţumească Ţie, căci s-a învrednicit să fie locul naşterii Tale. Să împletească cunună pentru Tine cuvântul lui Miheia [*Mi* 5, 2]! Prorocia care s-a făcut grădină de flori să cheme aici prorocii şi împăraţii, ca să ajute la cununa Sa. Căci însuşi Moise poartă preînchipu-

Scanned with CamScanner

irile şi Isaia simbolurile care odrăslesc, iar asemănările din fiecare carte [a Scripturii] sunt crini.

9. „Cu gura slăviţilor mei [mucenici, pruncii ucişi] îţi mulţumesc că am primit Pruncul, Fiul Celui Nevăzut, când S-a făcut văzut. La înălţime să mă ridice împreună cu sfinţii mei, ca să-L laud în cerurile deschise şi largi, pline de slava Lui, şi totuşi nu pot cuprinde în ele măreţia Celui ce S-a pogorât şi S-a făcut Prunc mic în iesle."

10. Glasuri cereşti Te-au vestit pământenilor [*Lc* 2, 13]. Urechi pământeşti Te-au băut în cuvintele vestirii celei bune, Noule Izvor, pe care cei cereşti l-au deschis pentru cei pământeşti care însetau după viaţă şi n-o puteau gusta; Izvorule, din care n-a putut gusta Adam, dar care a făcut să ţâşnească douăsprezece izvoare cuvântătoare [Apostolii] şi viaţa a umplut pământul!

11. Ţi s-a închinat şi Iosif şi Ţi-a adus cunună şi el, dreptul neliniştit, pe care l-a liniştit un înger [*Mt* 1, 19]. Iar ca să înmulţeşti răsplata lui, Te-a scăpat purtându-Te în braţele lui [*Mt* 2, 14]. Dreptatea lui Iosif mărturiseşte cât de curat eşti Tu. Căci cine ar fi putut convinge un om drept să poarte cu el urâtul copil al neînfrânării fugind cu el din loc în loc?

12. Învaţă-mă, Doamne, cum şi de ce Ţi-a plăcut să răsari nouă dintr-un pântece fecioresc? Fost-a oare prefigurarea curatului Adam, care a fost plăsmuit din pământul feciorelnic şi nelucrat încă [*Fc* 2, 5]? De ce a fost nevoie ca fiica lui David să fie [mai înainte] logodită cu Iosif [*Mt* 1, 18] pentru ca apoi naşterea Ta din ea să fie fără bărbat?

13. Genealogia împăraţilor e scrisă [în Evanghelii] cu nume de bărbaţi în loc de femei. Iosif, fiul lui David [*Mt* 1, 20], s-a logodit cu fiica lui David [*Lc* 1, 27]; căci copilul nu putea fi înscris cu numele maicii. Şi aşa El S-a făcut lui Iosif Copil fără sămânţă, iar maicii Prunc fără bărbat. Prin amândoi El S-a legat de seminţia lor, ca să fie înscris între împăraţi ca fiu al lui David.

Scanned with CamScanner

14. Nu se cuvenea ca El să Se nască din sămânţa lui Iosif, dar nici să fie zămislit de Maria fără Iosif. N-a fost înscris cu numele Mariei care L-a născut, dar Iosif nu şi-a înscris sămânţa lui. Fără trupul lui Iosif şi-a primit numele, şi fără mire a ieşit Fiul Mariei; a fost şi Domn şi Fiu al lui David [*Mt* 22, 41–46].

15. Femeie a bărbatului numeşte Moise mireasa. Iar pe mirele care n-a luat-o încă [de femeie] îl numeşte bărbatul ei [*Fc* 29, 21; *Dt* 22, 22], ca tulpina lui David să nu se întrerupă. Căci fără bărbat cum poate fi socotit Fiu al lui David? Mirele ei trecea pentru ea drept bărbat. Domnul nostru Însuşi S-a mărturisit stirpei lor, căci ei Îl numeau Fiu al lui David, iar El n-a tăgăduit aceasta.

16. Dacă şi copilul înfiat se numeşte fiu al bărbatului, deşi e străin de neamul şi de spiţa lui, ba chiar e şi moştenitor dacă aşa i-a plăcut lui, cine se va îndoi atunci de naşterea trupului Mântuitorului nostru, care a fost zămislit de fiica lui David, a fost ţinut în braţele fiului lui David şi a primit închinare în cetatea lui David [*Lc* 2, 4. 11]?

17. Ce a făcut curata atunci când Gavriil a fost trimis, a zburat şi s-a pogorât [*Lc* 1, 26] peste ea? L-a văzut poate la rugăciune, căci şi Daniel l-a văzut pe Gavriil în rugăciune [*Dn* 9, 20]. Pentru ca rugăciunea şi ruda ei, vestea cea bună, să se bucure una de alta, Maria a salutat-o pe Elisabeta, ruda ei [*Lc* 1, 40].

18. La rugăciune[a lui Noe] a adus porumbelul vestea cea bună [*Fc* 8, 11]. La rugăciunea lui Avraam au venit la el veştile cele bune [*Fc* 25]. Rugăciunea lui Iezechia i-a adus degrabă vestea cea bună [*Is* 38, 5]. Vestea cea bună a bucurat şi rugăciunea sutaşului [*FA* 10, 3]. Simon s-a veselit rugându-se pe acoperiş [*FA* 10, 9] şi Zaharia de răsplata tămâierii sale, căci la jertfa tămâierii sale a venit vestea sa cea bună [*Lc* 1, 9–11].

19. Toate veştile cele bune debarcă în portul rugăciunii. Cea mai mare dintre veştile cele bune, pricina a toată bu-

Scanned with CamScanner

curia, Maria a întâlnit-o în rugăciune şi a zorit cu bucurie în întâmpinarea ei. Căci Gavriil a intrat la ea ca un bătrân cinstit şi luminat şi a salutat-o în aşa fel încât să nu se teamă, pentru ca fata cea cuminte să nu vadă faţă de tânăr şi să se întristeze.

20. Numai la doi bătrâni curaţi [Daniel şi Zaharia] şi la o fecioară [Maria] a fost trimis Gavriil cu veşti de bucurie. Fecioara [Maria], cea stearpă [Elisabeta] şi Daniel credinciosul erau asemenea în voinţa şi firile lor. Unul [Daniel] a născut descoperiri în cuvânt, cealaltă [Elisabeta] pe glasul pustiei [Ioan Botezătorul], iar Fecioara Cuvântul Celui Preaînalt.

21. Ca să nu-i tulbure prin măreţia Sa pe cei ce-L vedeau, El S-a strâns pe Sine Însuşi din tot universul în pământul evreilor, din tot acest pământ [S-a strâns] în Iudeea, şi de aici [S-a strâns] în Betleem, până ce a umplut [doar] un mic pântec [al Mariei]. Şi ca un grăunte din grădina noastră şi ca o rază mică pentru ochiul nostru, a răsărit, s-a întins şi a umplut lumea.

22. Ca să fie cu totul limpede spiţa Lui, al cui fiu este, Luca [3, 23–28] şi Matei [1, 1–18] au povestit spiţa Lui, au numărat generaţiile ei. L-au socotit fiu al lui Avraam, al lui David şi al lui Iosif, ca prin gura învăţată a acestor doi martori [Luca şi Matei] şi prin cea a orbului, care L-a numit Fiu al lui David [*Mt* 20, 30], să sporească ruşinea pentru cei ce Îl urăsc pe El şi să se facă mai mare cununa pentru prietenii Lui.

23. Spiţa lui Iuda, care nu s-a întrerupt niciodată, şi toiagul său, care nu s-a îndepărtat niciodată de la ea [*Fc* 49, 10], au încetat în vremea Domnului nostru. Timpul îndelungat [scurs de atunci] dă mărturie că El a tulburat numărul generaţiilor. Până la Tine a fost şirul generaţiilor şi s-a oprit, căci Tu eşti Fiul lui David şi un al doilea nu este.

Scanned with CamScanner

3

1: lauda Naşterii Domnului; *2:* Mântuitorul; *3–5:* descoperirea lui Dumnezeu prin Întrupare; *6:* voia lui Dumnezeu şi Cel Întrupat; *7–22:* laudă şi mulţumire pentru lucrările Celui Întrupat: însoţire cu sufletul, sălăşluire în trup *(7)*; Botez şi Euharistie *(9)*; Hristos altoit în arborele umanităţii *(12)*; Hristos, Mugur şi Grăunte, Cale, Păstor şi Miel, Viţă şi Vie, Ziditor şi Turn *(14–15)*; cântarea nouă în gura omului *(16)*; oamenii altoiţi în pomul lui Dumnezeu *(17)*; pătimirile şi moartea mântuitoare a lui Hristos *(18)*; somnul, privegherea şi botezul Lui *(19)*; Dumnezeu e Medicul, iar Fiul e Leacul vieţii *(20)*

ALTUL PE MELODIA: *Mângâiaţi cu făgăduinţele*

1. Binecuvântat fie Copilul Care a bucurat astăzi Betleemul! Binecuvântat fie Pruncul Care i-a întinerit astăzi pe oameni! Binecuvântat fie Rodul Care S-a pogorât la noi, flămânzii! Binecuvântat fie Cel Milostiv Care a îmbogăţit dintr-odată toată sărăcia noastră şi a umplut toate nevoile noastre. Binecuvântat fie Cel pe Care îndurarea Sa L-a plecat ca să tămăduiască bolile noastre.

REFREN: *Binecuvântat fie Copilul Tău, Care a desfiinţat asprimea inimii noastre!*

2. Mulţumire fie adusă Izvorului trimis spre izbăvirea noastră! Mulţumită fie adusă Celui ce a desfiinţat sâmbăta prin împlinirea ei [*Mt* 12, 8]! Mulţumită fie adusă Celui ce a alungat lepra şi ea n-a mai rămas! Fierbinţeala L-a văzut şi ea s-a şi depărtat [*Mc* 1, 29–31]. Mulţumire fie adusă Celui Milostiv Care a purtat durerea noastră [*Is* 52, 4]! Laudă venirii Tale care i-a readus pe oameni la viaţă!

Scanned with CamScanner

3. Laudă Celui ce a venit la noi prin Întâi-Născutul Său! Laudă Celui Tăcut Care a vorbit prin Glasul Său. Laudă Celui din înălţime ce S-a făcut văzut prin Arătarea Lui! Laudă Celui care, Duh fiind, a binevoit ca Cel Născut al Său să se facă trup ca prin El să poată fi pipăită puterea Sa şi prin acest trup trupurile înrudite cu El să găsească viaţa.

4. Laudă Celui Nevăzut [Ascuns] al Cărui Născut S-a făcut văzut! Laudă Celui Viu, al Cărui Fiu a murit! Laudă Celui Puternic, al Cărui Fiu S-a pogorât şi mic S-a făcut! Laudă Puterii Care şi-a făcut o icoană pentru măreţia Ei şi un Chip pentru nevederea [ascunzimea] ei! Cu ochiul şi cu gândul L-am văzut, cu amândouă.

5. Laudă Celui Nevăzut [Ascuns] Care nu poate fi pipăit nici măcar cu gândul de cei ce vor să-L iscodească, dar S-a lăsat pipăit prin har de mâna omenească. Firea nicicând cuprinsă a fost legată de mâini şi încătuşată, i s-au străpuns picioarele şi a fost răstignită. Prin voia Lui S-a îmbrăcat în trup pentru cei care au ieşit să-L prindă.

6. Binecuvântat fie Cel pe Care libertatea [noastră] L-a răstignit atunci când El a îngăduit aceasta. Binecuvântat fie Cel pe Care şi crucea L-a putut purta atunci când El i-a îngăduit aceasta. Binecuvântat fie Cel pe Care şi mormântul L-a putut cuprinde numai atunci când El S-a mărginit pe Sine! Binecuvântat fie Cel pe Care voia Sa L-a adus spre pântec şi spre naştere, spre sâni şi spre creştere! Binecuvântat fie Cel ale Cărui schimbări* au dat iarăşi oamenilor viaţa!

7. Binecuvântat Cel ce a însemnat şi împodobit [pecetluit] sufletele noastre şi le-a făcut mireasă Sieşi! Binecuvântat Cel ce a făcut trupurile noastre cort al ascunzimii Sale! Binecuvântat Cel ce ne-a tâlcuit cu limba Sa tainele Lui! Să mulţumim Glasului, a Cărui laudă a răsunat pe harfele

---

* *Şuhlafe* (cf. mai sus 1, *97*), „schimbare", „prefacere", expresie care la Efrem se referă la Întrupare.

Scanned with CamScanner

noastre şi a Cărui putere a răsunat pe lirele noastre! Popoarele s-au adunat să audă cânturile Lui.

8. Laudă Fiului Celui Bun pe Care L-au lepădat copiii celui rău! Laudă Fiului Celui Drept, pe Care L-au răstignit copiii celui nedrept. Laudă Celui ce a dezlegat legătura noastră şi a fost legat pentru noi toţi! Laudă Celui ce S-a pus chezaş pe Sine Însuşi şi a plătit datoria noastră! Laudă Celui Slăvit, Care ne-a plăsmuit după asemănarea Sa [*Fc* 1, 26]! Laudă Celui Curat, Care nu s-a uitat la întinarea noastră!

9. Laudă Celui ce a însămânţat Lumina Sa în întuneric, şi aşa i s-a vădit urâciunea sub care a acoperit cele ascunse ale lui, şi Care a dezbrăcat şi luat de la noi haina întinării! Laudă Celui Preaînalt Care a amestecat sarea Sa în gândirea noastră, cheagul Său în sufletele noastre! Trupul Său S-a făcut pâine, ca să dea viaţă morţii noastre.

10. Mulţumire fie adusă Celui Bogat Care a dat înapoi pentru toţi ceea ce n-a împrumutat, şi Care a semnat şi S-a făcut iarăşi datornicul nostru. Prin jugul Său a zdrobit şi a luat de la noi lanţul care ne ţinea robi. Laudă Judecătorului Care a fost judecat şi i-a aşezat pe cei Doisprezece ai Săi ca judecată asupra seminţiilor [*Lc* 22, 30] şi prin cei simpli i-a osândit pe cărturarii poporului.

11. Laudă Celui care nicicând n-a fost măsurat de noi! Inima noastră e prea mică pentru El şi înţelegerea noastră prea slabă. El tulbură micimea noastră prin bogăţia deosebirilor [formelor] Sale. Laudă Celui Atotştiutor Care S-a pogorât ca să întrebe pentru ca să audă şi să afle ceea ce ştia deja, ca prin întrebările Sale să descopere comoara binefacerilor Lui.

12. Să ne închinăm Celui ce a luminat înţelegerea noastră prin învăţătura Sa şi a gătit în urechea noastră cale pentru cuvintele Sale! Să mulţumim Celui ce a aşezat Roada Sa în pomul nostru, mulţumită fie dusă Celui ce şi-a trimis Moştenitorul, ca prin El să ne tragă la Sine şi să ne facă moş-

Scanned with CamScanner

tenitori împreună cu El! Mulţumită fie adusă Celui Bun, Pricinuitorului a tot binele!

13. Binecuvântat Cel ce n-a dojenit, fiindcă e Cel Bun; Binecuvântat fie Cel ce n-a trecut cu vederea, fiindcă e şi Cel Drept! Binecuvântat fie Cel ce tăcea şi mustra, ca să ne mântuiască prin amândouă! Grea a fost tăcerea Lui şi plină de reproş, blândă era asprimea Sa, chiar şi atunci când învinuia; căci l-a dojenit pe [Iuda] cel mincinos şi l-a sărutat pe [Iuda] hoţul.

14. Laudă Plugarului nevăzut al cugetului nostru! Sămânţa Sa a căzut în pământul nostru şi a îmbogăţit gândirea noastră. Roada ei s-a însutit [*Mt* 13, 8] în hambarele sufletelor noastre. Să ne închinăm Celui ce a şezut şi S-a odihnit, care mergea pe cale şi era Calea [*In* 4, 6] şi Uşa [*In* 10, 7] pentru cei ce intră şi păşesc prin ea în Împărăţia Lui.

15. Binecuvântat fie Păstorul Care S-a făcut El Însuşi miel pentru ispăşirea noastră! Binecuvântată fie Vița ce S-a făcut paharul mântuirii noastre! Binecuvântat fie Strugurele, izvorul leacului vieţii! Binecuvântat fie Plugarul Care S-a făcut El Însuşi grăuntele [*In* 12, 24] care a fost însămânţat şi spicul care a fost secerat. El este Ziditorul Care S-a făcut El Însuşi turnul scăpării noastre.

16. Binecuvântat fie Cel ce a alcătuit simţurile minţii noastre ca să cânte pe harfa noastră ceea ce era cu neputinţă gurii păsării să cânte în cântecele sale! Laudă Celui ce a văzut că ne-a plăcut să ne asemănăm dobitoacelor prin mânia şi pofta noastră şi [de aceea] S-a pogorât şi S-a făcut unul din noi, ca noi să ne facem cereşti.

17. Laudă Celui ce n-are nicicând nevoie de mulţumirea noastră! Dar S-a făcut lipsit, fiindcă ne iubeşte, a însetat, fiindcă ne îndrăgeşte, şi S-a rugat să-I dăm, ca să ne dea încă şi mai mult. Roada Lui s-a amestecat cu firea noastră ca prin ea să fim traşi spre Cel ce S-a pogorât la noi. Prin Roada Rădăcinii El [Tatăl] ne va altoi pe Pomul Său.

Scanned with CamScanner

18. Să mulţumim Celui ce a fost bătut şi ne-a izbăvit pe noi cu rănile Sale! Să mulţumim Celui ce a luat de la noi blestemul [*Fc* 3, 18] prin cununa Sa de spini! Să mulţumim Celui ce a omorât moartea prin moartea Sa! Să mulţumim Celui ce a tăcut [*Mt* 27, 14] şi ne-a slobozit pe noi! Să mulţumim Celui ce a strigat cu glas mare [*Mt* 27, 50] în moartea care ne înghiţise! Binecuvântat fie Cel ale Cărui binefaceri i-au prădat pe [demonii] cei de-a stânga!

19. Să lăudăm pe Cel ce a vegheat şi i-a adormit pe cei ce ne prădau! Să lăudăm pe Cel ce a adormit şi a alungat amorţeala [morţii] noastre! Laudă fie adusă lui Dumnezeu, Doctorul oamenilor! Laudă fie adusă Celui ce S-a botezat şi a cufundat în adânc păcatele noastre şi a înecat pe cel ce ne înecase! Să lăudăm din toate limbile noastre pe Domnul tuturor leacurilor mântuitoare!

20. Binecuvântat fie Doctorul Care S-a pogorât, a tăiat fără durere şi a vindecat rănile cu blând leac! Cel Născut al Său S-a făcut Leacul ce s-a milostivit de cei păcătoşi. Binecuvântat fie Cel ce S-a pogorât în pântece şi aici şi-a făcut palat ca să locuiască în el, templu ca să rămână în el, veşmânt ca să strălucească cu el şi armă ca să biruie cu ea.

21. Binecuvântat fie Cel pentru a Cărui mulţumire gura noastră e prea slabă; Cel al Cărui dar e prea mare pentru cei cuvântători şi cugetul nu e în stare să mulţumească pentru harul Său. Căci oricât i-am şi mulţumi, e prea puţin. Dar pentru că nu ne este de folos a tăcea şi a suferi pagubă, să-I înalţe un cânt de mulţumire chiar şi slăbiciunea noastră.

22. Bunule, Care nu ceri de la noi peste puterile noastre, cum nu va cădea sub judecată robul Tău din pricina împrumutului şi a dobânzii, dacă nu dă ceea ce poate da şi nu vrea să dea înapoi datoria sa? Noianule al slavei, Care n-ai nevoie de nimic, primeşte în bunătatea Ta această picătură de mulţumire, căci prin darul Tău ai umezit limba mea spre slava Ta.

Scanned with CamScanner

4

1–28: ziua Naşterii Domnului se întoarce mereu, deşi e numai una şi are lucrarea lui Hristos; *29–34:* Naşterea Domnului iarna, învierea şi zămislirea Lui primăvara; *35–49:* Hristos Pescar de oameni; *50–56:* ziua Naşterii Domnului să aducă pace şi bucurie; *57–59:* trei praznice: Naştere, Paşte, Înălţare; *60–83:* ziua Naşterii Domnului şi ziua naşterii lui Irod; *84–103:* Naşterea lui Hristos din Maria şi Euharistia; *104–118:* femeia, Eva, mijloc al biruinţei lui Satana — Femeia, Maria, mijloc de biruinţă asupra lui Satana; *119–121:* Naşterea Domnului în luna de iarnă (Kanon); *122–129:* Naşterea Adevăratului Miel; *130–132:* sălăşluirea lui Hristos în Fecioara Maria şi în fecioare; *133–145:* simţurile şi Întruparea; *145–214:* antinomiile Fiului lui Dumnezeu întrupat: Dumnezeu Cel ce ţine toate în braţele lui Iosif, în sânul Mariei; Fiului lui Dumnezeu în pântecul Maicii şi pe cruce; trupul şi Divinitatea lui Hristos; magii Îi aduc darurile lor, Maria Îi dă laptele, pe care El le-a creat; smerenia Întrupării: Pruncul Hristos între copii pe stradă; feluritele trepte ale cunoaşterii lui Hristos; Hristos dă tuturor toate şi primeşte de la noi în dar de fapt cele ale Sale

ALTUL TOT LA NAŞTERE

PE MELODIA: *Adunaţi-vă să prăznuim în luna lui Nisan*

1. Binecuvântată fie, Doamne, ziua Ta dintâi prin care e însemnată această zi a prăznuirii Tale!

REFREN: *Binecuvântat fie Cel care ni Te-a dat fără ca noi să fi cerut, ca prin Tine să mulţumim Tatălui pentru darul Său!*

2. Ziua Ta se aseamănă Ţie; căci îi iubeşte pe oameni, se continuă şi vine cu toate generaţiile.

Scanned with CamScanner

3. Ziua aceasta se sfârşeşte cu bătrânii şi începe iarăşi cu pruncii.

4. Ziua aceasta se înnoieşte în iubirea sa, ca puterea ei să înnoiască bătrâneţea noastră.

5. Ne-a cercetat şi a trecut, dar în milostivirea ei se întoarce iarăşi şi ne cercetează din nou.

6. Ştie că oamenii sunt în nevoi, şi se aseamănă Ţie purtând de grijă de ei.

7. Făptura are nevoie de izvorul ei; toate însetează, Doamne, după el ca şi după Tine.

8. E ziua al cărei jug domneşte peste toate timpurile; întinderea [timpului] biruie toate, dar nu o poate face să piară.

9. Căci chiar şi împăraţii au pierit cu icoanele lor, şi prăznuirile pomenirii lor au dispărut.

10. Puterea zilei Tale e ca puterea Ta, se întinde peste generaţiile ce au venit şi vor veni.

11. Ziua Ta se aseamănă Ţie; deşi e numai una, ramurile ei s-au înmulţit ca să fie asemenea Ţie.

12. În ziua aceasta a Ta, Doamne, care s-a apropiat, iată, de noi, am văzut naşterea Ta cea îndepărtată.

13. Ca şi Tine să fie ziua Ta pentru noi, Doamne! Mijlocitoare şi chezaşă a păcii să fie!

14. Ziua Ta a împăcat cerul şi pământul; căci în ea Cel Ceresc S-a pogorât la cei pământeşti.

15. Ziua Ta poate împăca pe Cel Drept Care S-a mâniat din pricina păcatelor noastre.

16. Mii de păcate ne iartă ziua Ta; căci în ea a răsărit milostivire peste cei păcătoşi.

17. Mare e ziua Ta, Doamne; să nu fie făcută mică de noi! Să se milostivească faţă de datoria noastră după obicei!

Scanned with CamScanner

18. Dacă iertarea Ta, Doamne, s-a revărsat în fiecare zi, cu cât nu va prisosi ea în ziua aceasta?

19. Toate zilele îşi primesc binecuvântările din vistieria zilei Tale slăvite.

20. Toate praznicele îşi primesc frumuseţea şi podoaba din comorile acestui paznic.

21. Mila Ta, Doamne, să se reverse peste noi în ziua aceasta; ca să putem cunoaşte ziua Ta între toate zilele!

22. Mare e vistieria zilei naşterii Tale! Să plătească datoria pentru noi datornicii!

23. Ziua aceasta e mai mare decât orice zi; căci în ea a venit Cel Milostiv la cei păcătoşi.

24. Comoară de leacuri e ziua Ta cea mare; căci în ea a răsărit leac de viaţă pentru cei răniţi de moarte.

25. Hambar de binefaceri e ziua Ta; căci în ea a strălucit lumina peste noi orbii.

26. Ea [ziua Ta] ne aduce snopul din care s-a revărsat săturare peste noi flămânzii.

27. Strugure copt e ziua aceasta, în care e ascuns paharul mântuirii.

28. Praznic întâi-născut e ziua aceasta care biruie ca întâia toate praznicele.

29. În iarna care răpeşte ramurilor roadele lor, ne-a răsărit Roada din viţa cea stearpă.

30. În gerul care dezbracă toţi copacii, ne-a odrăslit o Mlădiţă din casa lui Iesei.

31. În luna lui Kanon [decembrie-ianuarie], care ascunde sămânţa în pământ, a ţâşnit din pântec Vlăstarul vieţii.

32. În luna lui Nisan [martie-aprilie] când sămânţa ţâşneşte în văzduhul cald, Spicul însuşi s-a semănat în pământ.

Scanned with CamScanner

33. Moartea l-a secerat şi l-a înghiţit în iad [*sheol*]; dar leacul vieţii ascuns în ea l-a răzbit.

34. În luna lui Nisan, când mieii zburdă pe pajişti, Mielul pascal a intrat în pântecele mamei.

35. În râul [Iordan] din care ies pescarii, s-a pogorât şi a ieşit Pescarul care prinde toate.

36. La râul [Iordan] în care prindea peştii săi, Simon a venit şi l-a prins Pescarul de oameni [*Mt* 4, 19].

37. Cu crucea care prinde pe toţi tâlharii, El l-a prins pentru viaţă pe tâlharul acela [*Lc* 24, 39].

38. Cel viu a golit prin moartea Sa iadul, l-a deschis şi a dat drumul din el gloatelor nevătămate.

39. Vameşi şi desfrânate sunt momeli necurate; dar Cel Sfânt a prins momelile celui viclean.

40. Păcătoasa era o cursă pentru bărbaţi; dar El a făcut-o pildă pentru cele ce se pocăiesc [*Lc* 7, 37].

41. Smochinul stricat, care nu şi-a dat roadele sale [*Mt* 21, 18], l-a adus drept rod pe Zaheu [*Lc* 19, 3].

42. El [smochinul] nu şi-a adus roada firii, ci a adus un rod cuvântător.

43. Setea L-a făcut pe Domnul nostru să se plece spre puţ; dar, prin apa pentru care a rugat-o, a prins-o pe femeia ce înseta [*In* 4, 6].

44. El [Domnul] a prins un suflet din izvor, şi prin el a prins cetatea întreagă.

45. Doisprezece pescari a prins Cel Sfânt, şi prin ei a prins apoi întreaga făptură.

46. Iscarioteanul însă a fugit din mrejele Sale, şi şi-a pus de grumaz funia.

47. Năvodul Celui ce dă viaţă tuturor prinde pentru viaţă, şi cine scapă din el scapă din viaţă.

Scanned with CamScanner

48. Dar cine mi-ar putea povesti feluritele binefaceri ale harului ascunse întru Tine, Doamne?

49. Cât de mult poate sorbi gura mea însetată din izvorul Dumnezeirii?

50. Ascultă astăzi glasul cererii noastre! Rugăciunea noastră în cuvinte să se facă fapte!

51. Să uităm, Stăpâne, tot ce am văzut! Praznicul Tău să facă să piară toate vorbăriile pe care le-am auzit!

52. Tulburat era cugetul nostru în mijlocul glasurilor. Glasule al Tatălui [Tău] liniştește glasurile!

53. Pământul răscolit de sfadă să vină la pace prin Tine, Cel prin Care marea s-a domolit de furtună [*Mt* 8, 23–27].

54. Demonii se bucurau de glasurile de hulă; iar îngerii [veghetorii] să se bucure de noi după obiceiul lor!

55. Din turma Ta răsună glasul suferinţei; întru Tine, Cel ce bucuri toate, să se bucure iarăşi oile Tale!

56. Nu Te mânia pe noi, Stăpâne, din pricina murmurului nostru; gura noastră murmură pentru că e păcătoasă.

57. Ziua Ta, Doamne, dă toate bucuriile. Cu florile păcii să prăznuim Paştele Tău.

58. De ziua Înălţării Tale să ne înălţăm! Cu pâine nouă să fim pomenirea Lui!

59. Înmulţeşte-ne, Doamne, pacea, ca să putem prăznui cele trei praznice ale Dumnezeirii*.

60. Mare e, Doamne, ziua Ta. Nimeni să nu o disprețuiască! Căci fiecare cinsteşte ziua naşterii sale.

61. Tu, Cel Drept, ţine şi cinsteşte ziua naşterii Tale; căci şi Irod** şi-a cinstit ziua naşterii sale [*Mt* 14, 3–12].

---

* Sărbătorile creştine din secolul IV: Naşterea/Arătarea, Învierea şi Înălţarea Domnului.

** Irod Antipa, cel mai tânăr fiu al lui Irod cel Mare, tetrarh al Galileii şi Pereii.

Scanned with CamScanner

62. Dănţuirea [Salomeei] celei necurate a plăcut tiranului [Irod]. Ţie însă, Doamne, să-Ţi fie plăcute glasurile [fecioarelor] celor curate.

63. Glasurile celor curate să Te înduplece să păzeşti în feciorie [sfinţenie] trupurile lor!

64. Ziua lui Irod se aseamănă lui; iar ziua Ta se aseamănă Ţie!

65. Ziua celui tulburat e tulburată de păcat; dar senină ca şi Tine e ziua Ta senină.

66. Prăznuirea tiranului [Irod] l-a omorât pe vestitorul [Ioan Botezătorul]; iar de prăznuirea Ta fiecare vesteşte lauda Ta.

67. De ziua ucigaşului a amuţit glasul [Ioan Botezătorul]; iar de ziua Ta se înalţă glasuri de prăznuire!

68. De ziua sa cel necurat [Irod] a omorât lumina [Ioan Botezătorul], ca întunericul să-i ascundă pe adulteri.

69. Vremea Celui Sfânt aprinde în şir luminile, ca întunericul să fugă cu ascunzimile sale.

70. Ziua vulpii aceleia [Irod Antipa — *Lc* 13, 32] a fost împuţită ca şi el; dar sfântă e prăznuirea Adevăratului Miel.

71. Ziua celui trecător a trecut ca şi el; dar ziua Ta e netrecătoare ca Tine.

72. Ziua tiranului [Irod] s-a dezlănţuit ca şi el; căci cu forţa a redus la tăcere glasul dreptului [Ioan Botezătorul].

73. Praznicul Celui Smerit e blând ca şi El; căci soarele Lui străluceşte peste defăimătorii Săi [*Mt* 5, 45].

74. Ştia tiranul că nu era împăratul împăraţilor; de aceea a dat înapoi în faţa Împăratului împăraţilor.

75. O zi întreagă nu-mi va ajunge, Doamne, să cumpănesc cu lauda Ta ocara lui.

76. Ziua Ta plină de milostivire să-mi ierte vina că am asemănat ziua Ta cu ziua necurată!

Scanned with CamScanner

77. Căci ziua Ta întrece orice asemănare și nu poate fi asemănată cu zilele noastre.

78. Ziua omului e ca a unui pământean; iar ziua lui Dumnezeu e ca a unui Dumnezeu.

79. Ziua Ta, Doamne, întrece zilele profeților; iar eu am îndrăznit să o asemăn cu ziua unui ucigaș!

80. Ca Unul care înțelegi toate, Tu știi, Doamne, să asculți și asemănările pe care le-a rostit limba mea.

81. Ziua Ta să ne dea rugămintea de viață, întrucât de ziua lui [tiranul] a împlinit rugămintea de moarte.

82. De ziua lui regele s-a jurat ca răsplata dănțuirii să fie jumătate din împărăția lui [*Mc* 6, 23].

83. De ziua Ta, Cel care îmbogățești toate, să depărtăm cum se cuvine fărâmiturile [Vechiului Testament].

84. Din pământul uscat a țâșnit un Izvor care poate potoli setea popoarelor.

85. Dintr-un pântece fecioresc a țâșnit ca dintr-o stâncă Sămânța din care au ieșit bucatele.

86. Hambare fără număr a umplut Iosif; dar toate s-au golit în anii foametei [*Fc* 41, 49].

87. Singurul Spic adevărat a dat Pâine, Pâine cerească, în chip nemărginit.

88. Pâinea pe care au frânt-o cei întâi-născuți [israeliții] în pustie a fost mistuită și s-a sfârșit, deși El o înmulțise [*Iș* 16].

89. Și iarăși El a frânt o Pâine nouă pe care nici toate generațiile și semințiile nu o vor mistui.

90. Mistuite au fost cele șapte pâini pe care El le-a frânt [*Mt* 15, 34], și s-au sfârșit și cele cinci pâini pe care le înmulțise [*Mt* 14, 17].

91. Pâinea una [Euharistia] pe care a frânt-o a biruit făptura; căci oricât de mult se împarte, se înmulțește.

Scanned with CamScanner

92. Mulţime de vin a umplut vasele şi ulcioarele [*In* 2, 6]; s-a scos vin din ele, şi el s-a sfârşit, deşi era mult.

93. Deşi mică era băutura paharului pe care l-a dat [*Mc* 14, 22], uriaşă e puterea ei, nemărginită.

94. Un singur Pahar primeşte tot vinul, şi totuşi taina [simbolul] rămâne mereu aceeaşi.

95. Pâinea una pe care a frânt-o nu poate fi mărginită şi Paharul unul pe care l-a amestecat nu poate fi limitat.

96. Grăuntele care a fost semănat [*In* 12, 24] s-a sculat după trei zile şi a umplut hambarele vieţii.

97. Pâinea e duhovnicească ca şi Dătătorul ei; numai celor duhovniceşti ea le dă viaţă în chip duhovnicesc.

98. Cine o ia în chip trupesc, fără discernământ [*1 Co* 11, 29], o ia fără folos.

99. Pâinea Celui Milostiv mintea să o ia cu discernământ ca leac al vieţii.

100. Dacă jertfele morţilor [*Ps* 106, 28] aduse în numele demonilor erau junghiate şi mâncate în taină,

101. cu cât mai mult se cuvine atunci să săvârşim cu curăţie taina sfinţirii Darurilor?

102. Cine mănâncă din jertfa adusă în numele demonilor [*1 Co* 8 şi 10] se face fără îndoială demonic el însuşi.

103. Cine mănâncă din Pâinea Celui Ceresc devine şi el negreşit ceresc.

104. Vinul ne învaţă aceasta, căci îl face asemenea lui pe cel ce se îmbată cu el;

105. el urăşte foarte tare pe cel care-l iubeşte, căci îl îmbată, îi pierde minţile şi îşi bate joc de el.

106. Lumina ne învaţă aceasta, căci şi ea face ochiul izvor de lumină, asemenea ei.

107. Prin lumină ochiul a văzut goliciunea şi degrabă l-a făcut cuviincios pe omul cuviincios.

Scanned with CamScanner

108. Goliciunea aceea a lucrat-o vinul, care nu cruţă nici măcar pe cei cuviincioşi.

109. Întâi-Născutul a luat asupra Sa armele celui viclean, ca să dea viaţă chiar cu arma cu care a omorât acela.

110. Prin lemnul care ne-a omorât [în rai], am fost izbăviţi [prin Cruce]; iar prin vinul care ne-a îmbătat [în Noe], am ajuns cuviincioşi [prin Euharistie].

111. Cu coasta [Eva] care a fost luată din Adam, cel rău a luat inima lui Adam.

112. Din aceeaşi coastă [Eva] a răsărit Puterea nevăzută [ascunsă] care l-a făcut pe Satana să cadă asemenea lui Dagon [*1 Rg* 5].

113. Căci în chivotul acela era ascunsă cartea care striga şi vestea despre Biruitorul.

114. Tot în el era un simbol văzut, pentru că Dagon a fost răsturnat în însuşi templul său.

115. Simbolului i-a urmat împlinirea, căci cel rău a pierit în propriul său refugiu [femeia].

116. Binecuvântat fie Cel ce a venit şi în Care s-au împlinit simbolurile de-a stânga [lucrurile cele rele] şi cele de-a dreapta [lucrurile cele bune din Vechiul Testament].

117. El a desăvârşit simbolul care era în miel şi a desăvârşit preînchipuirea care era în Dagon.

118. Binecuvântat fie Cel care prin Mielul Cel Adevărat ne-a mântuit şi a surpat pe surpătorul nostru ca pe Dagon.

119. În luna lui Kanon [decembrie-ianuarie] ne-a răsărit o zi fără sfârşit.

120. Iarna, când întreaga făptură e pustiită, s-a ivit frumuseţea care a veselit toate făpturile.

121. Iarna, care face pământul neroditor, a învăţat să nască Fecioara.

Scanned with CamScanner

122. În luna lui Kanon [decembrie-ianuarie], care face să înceteze durerile naşterii pământului, au venit asupra Fecioarei durerile naşterii.

123. Întâiul miel nimeni nu-l vede, decât numai păstorii.

124. Şi în vremea naşterii Adevăratului Miel, vestea cea bună despre El a zorit mai întâi la păstori [*Lc* 2, 8].

125. Chiar şi acolo minunea a fost îndoită, întrucât mielul care nu s-a născut în luna sa [Ioan Botezătorul] a vorbit [*Lc* 1, 41] şi apoi s-a născut,

126. pentru ca mielul care nu s-a născut la vremea sa, să se facă vestitorul Mielului [Hristos] a Cărui zămislire întrece firea.

127. Văzut-a bătrânul lup Mielul de lapte şi s-a temut de schimbarea Lui.

128. Căci dat fiind că lupul se îmbrăcase în haină de oaie, Păstorul a toate S-a făcut miel în turmă,

129. pentru ca, atunci când cel lacom se va năpusti asupra Celui de jos, Cel Puternic să-l sfâşie pe înghiţitorul acela.

130. Cel sfânt a locuit în pântec trupeşte, iar în minte locuieşte duhovniceşte.

131. Maria, care L-a zămislit, ura împreunarea; sufletul în care locuieşte El nu va lucra desfrânare.

132. Când Maria L-a simţit, l-a lăsat pe mirele ei; şi El locuieşte în [fecioarele] cele curate, atunci când ele L-au simţit.

133. Surdul nu simte tunetul puternic, nici omul îndrăzneţ glasul poruncii.

134. Liniştit rămâne surdul în vremea tunetului; liniştit rămâne cel îndrăzneţ la glasul care-l previne.

135. Dacă tunetul cel puternic înfricoşează în zadar pe cel surd, şi mânia cea cumplită izbucneşte degeaba peste cel necurat,

Scanned with CamScanner

136. nu surdul care nu aude trebuie dojenit, ci cel care-şi astupă urechea — fiindcă acesta e un lucru îndrăzneţ.

137. Tunetul răsună doar din vreme în vreme; dar glasul Legii tună zi de zi.

138. Să nu ne astupăm urechile, ca să nu ne învinuiască, pentru că sunt deschizături ce stau deschise şi nu trebuie închise.

139. Uşa urechii stă prin fire deschisă, ca atunci când este siluită să învinuiască îndrăzneala noastră.

140. Uşa ochilor şi uşa gurii se pot deschide şi închide după voie.

141–142. [text în cea mai mare parte ilizibil]

143. Laudă Glasului Care S-a făcut trup şi Cuvântului Celui Preaînalt Care S-a făcut carne.

144. L-au auzit urechile, L-au văzut ochii, L-au pipăit mâinile şi L-a mâncat gura.

145. Mădulare şi simţuri, mulţumiţi Celui care prin venirea Sa a izbăvit trupul întreg!

146. Purtat-a Maria un Prunc mut, în Care erau ascunse toate limbile.

147. Purtatu-L-a Iosif, şi în El era ascunsă Firea [dumnezeiască] tăcută, mai veche decât toate.

148. Cel Preaînalt S-a făcut Prunc şi în El era ascunsă comoara înţelepciunii, de ajuns pentru toate.

149. Era de sus şi a băut laptele Mariei, şi toate făpturile sug din bogăţia binecuvântării Lui.

150. E Pieptul Viu al suflului vieţii; din viaţa Lui au băut cei morţi şi s-au făcut iarăşi vii.

151. Fără suflare nimeni nu poate fi viu; iar fără puterea Fiului, nimeni nu poate învia.

152. De suflarea vie a Celui care le face vii pe toate atârnă făpturile vii, în cer şi pe pământ.

Scanned with CamScanner

153. Sugea laptele Mariei, şi dădea El Însuşi de supt viaţă universului.

154. Şi, iarăşi, locuia în pântecul maicii Sale, şi în pântecul Său locuiau toate făpturile.

155. Era mut şi prunc, şi în acelaşi timp poruncea tuturor făpturilor Sale.

156. Căci fără Întâi-Născutul nimeni nu se poate apropia de Fiinţa [dumnezeiască]; căci numai El o cuprinde.

157. Cei treizeci de ani câţi a fost pe pământ [*Fc* 3, 23], cine a cârmuit toate făpturile?

158. Cine a primit toate jertfele, lauda celor cereşti şi a celor pământeşti?

159. Cu totul a fost în adânc şi cu totul în înălţimi; era cu totul în toate şi cu totul în fiecare.

160. Trupul Său se alcătuia în pântece, şi puterea Sa alcătuia toate mădularele.

161. Fătul Fiului se plămădea în pântec, şi El Însuşi plăsmuia pruncii în pântece[le maicilor lor].

162. Puterea Sa [dumnezeiască] în pântece nu era nelucrătoare asemenea nelucrării trupului Său în pântece.

163. Tot aşa cum puterea Sa [dumnezeiască] pe cruce nu era slabă asemenea slăbiciunii trupului Său pe cruce.

164. Căci în timp ce spânzura pe cruce, cine a sculat morţii la viaţă [*Mt* 27, 51]: trupul Său sau voia Sa [dumnezeiască]?

165. Tot aşa, sălăşluia cu totul în pântece, şi voia Sa nevăzută cârmuia toate.

166. Tot aşa, era spânzurat cu totul pe cruce, dar puterea Sa zguduia toate făpturile!

167. Căci ea a întunecat soarele, a cutremurat pământul, a desfăcut mormintele şi a scos din ele pe morţi afară [*Mt* 27, 51–53].

Scanned with CamScanner

168. Cunoaşte, aşadar, că era cu totul pe cruce şi în acelaşi timp rămânea cu totul în toate.

169. Tot aşa a fost cu totul în pântec şi în acelaşi timp cu totul în toate.

170. Când era pe cruce, a sculat morţi; tot aşa ca prunc era Cel ce alcătuia pruncii.

171. Când a fost mort, a deschis mormintele; iar când era în pântec, deschidea pântecele [femeilor].

172. Veniţi, prieteni, şi ascultaţi despre Fiul Celui Nevăzut [Ascuns], care în trupul Său S-a făcut văzut, dar a rămas nevăzut în puterea Lui [dumnezeiască].

173. Căci puterea Fiului e o putere liberă; iar pântecul mamei n-a putut-o cuprinde cum a cuprins trupul.

174. Căci această putere sălăşluia în pântece, şi plăsmuia pruncii în pântece[le mamelor lor].

175. Puterea Sa o îmbrăţişa pe cea care Îl îmbrăţişa căci dacă puterea Sa s-ar retrage, s-ar surpa toate.

176. Deşi era în pântec, puterea Sa care ţine în mâini toate făpturile n-a lăsat toate.

177. El Însuşi Şi-a plăsmuit în pântec persoana [faţa] Sa, şi plăsmuia în toate pântecele toate persoanele [feţele].

178. Era crescut în casă de oameni sărmani, şi hrănea pe toţi din hambarele plinătăţii Lui.

179. Pe când Îl ungea cu mir femeia care L-a uns [*Mt* 26, 7], El ungea cu roua şi ploaia Sa toate.

180. Magii I-au adus smirnă şi aur [*Mt* 2, 11], şi în El era ascunsă comoara bogăţiei.

181. Smirna şi tămâia, pe care El le-a făcut, I le-au adus magii din cele ale Sale.

182. Prin puterea care venea de la El a putut pântecul Mariei să poarte pe Cel ce poartă toate.

Scanned with CamScanner

183. Din marea comoară a întregii făpturi I-a dat Maria tot ceea ce I-a dat.

184. I-a dat lapte din laptele pe care El l-a făcut, I-a dat hrană din hrana pe care El o făcuse.

185. El i-a dat Mariei laptele ca Dumnezeu, şi tot El l-a supt de la ea ca om.

186. Braţele ei L-au purtat pentru că El Şi-a domolit puterea, şi sânii ei L-au cuprins fiindcă Se făcuse mic.

187. Cine ar putea măsura întinderea măreţiei Sale? căci El Şi-a micşorat măsura după veşmântul [trupul] Său.

188. Maria I-a ţesut veşmântul şi L-a îmbrăcat cu el pe Cel ce Se dezbrăcase de slava Sa; l-a ţesut pe măsura Celui ce Se micşorase El Însuşi.

189. Marea L-a purtat şi a amuţit şi a încetat a mai mugi [*Mt* 14, 26]; şi cum L-au purtat braţele lui Iosif?

190. Pântecul iadului L-a primit şi a crăpat; şi cum l-a putut purta pântecul Mariei?

191. Glasul Lui a rupt pietrele de pe morminte [*Mt* 27, 52]; şi cum L-a putut purta pântecele Mariei?

192. Te-ai smerit, ca să-i mântuieşti pe toţi. Laudă să-Ţi aducă toţi cei mântuiţi prin Tine!

193. Cine ar putea grăi despre Fiul Celui Nevăzut [Ascuns], Care S-a pogorât şi a îmbrăcat trup în pântec.

194. S-a născut şi a supt ca un prunc lapte; Fiul Stăpânului a toate S-a furişat între prunci.

195. A fost văzut ca un copil pe uliţă, şi în El locuia Cel ce miluieşte toate.

196. În chip văzut îl înconjurau copiii pe uliţă; şi în chip nevăzut Îl înconjurau îngerii [veghetorii] cu frică.

197. Voios era între copii ca un prunc, şi înfricoşător era între îngeri ca un Stăpân.

Scanned with CamScanner

198. Înfricoşător a fost şi pentru Ioan, care n-a cutezat să-I dezlege cureaua încălţămintei [*In* 1, 26], dar prietenos pentru păcătoşii care-I sărutau picioarele [*Lc* 7, 38].

199. Îngerii [veghetorii — *Dn* 4, 10. 14] L-au văzut ca un Înger [Veghetor]; fiecare Îl vedea după înţelegerea sa.

200. Pe El, Cel mai mare decât toate, fiecare Îl simţea pe măsura priceperii lui.

201. Numai în Tatăl Său e măsura, plinătatea cunoaşterii Lui; căci numai El ştie [*In* 10, 15] cât de mare este.

202. Firile cele cereşti şi cele pământeşti Îl cunosc fiecare pe măsura cuprinderii lor.

203. El, Stăpânul a toate, ne dă toate; El, Dătătorul a toată bogăţia, împrumută de la toţi.

204. Dăruie toate ca Unul care n-are nici o lipsă; dar împrumută toate ca unul care are lipsă de toate.

205. A dat dobitoace şi oi ca un Ziditor; dar cerea jertfe ca unul lipsit.

206. A prefăcut apa în vin ca un Făcător; dar a băut din ea ca un sărman.

207. Din ale Sale a amestecat la nuntă; vinul Său l-a amestecat şi l-a dat spre băutură acolo unde a fost chemat [*In* 2, 2].

208. Prin iubirea Lui s-a făcut mare bătrânul Simeon, ca un muritor să-L poată aduce [la templu] pe Cel ce izbăveşte toate [*Lc* 2, 25].

209. Prin puterea care venea din El L-a purtat Simeon; Cel care L-a adus pe El a fost adus de El [*Lc* 2, 22–32].

210. A dat lui Moise punerea mâinii pe munte [*Lv* 8] şi a primit-o în râu [Iordan] de la Ioan [*Mc* 1, 9–11].

211. Ioan a putut face aceasta prin puterea darului Său, şi cel pământean L-a botezat pe Cel Ceresc.

Scanned with CamScanner

212. Pământul L-a purtat prin puterea care venea de la El; începea să se desfacă, dar puterea Lui l-a ţinut.

213. Din ale Sale I-a dat Marta să mănânce [*Lc* 10, 38]; şi I-a pus înainte mâncăruri pe care El le făcuse.

214. Din ale Sale au făgăduit să-I dea toţi cei ce I-au dat; din comoara Lui au pus pe masa Lui.

Scanned with CamScanner

5*

1–3: lauda lunii Naşterii; *4–5:* Pruncul de Împărat în iesle în cetatea împăraţilor: Betleem; *5:* smerenia Domnului; *6–10:* să veghem şi să folosim comoara praznicului, să încununăm uşile, ca să Se sălăşluiască Hristos; *11:* jubilaţia praznicului; *12:* recensământul lui Augustus şi ştergerea datoriilor de către Prunc; *13:* 6 ianuarie — ziua praznicului, simbol al lui Hristos şi al celor Doisprezece; *14:* 10 Nisan — înţărcarea mielului pascal, înţărcarea lui Hristos în pântecul Mariei; *15:* solstiţiul de iarnă şi praznicul; *16–18:* cântecul de leagăn al lui Iosif: bănuielile sale cu privire la Maria; sărăcia sa ca teslar; bogăţia sa prin Prunc; *19–24:* cântecul de leagăn al Mariei: Maria slujnica Divinităţii Pruncului şi maica umanităţii Lui; înălţarea ei prin Pruncul ceresc; Pruncul dumnezeiesc

IMNE LA NAŞTERE
PE MELODIA: *Cine ar putea spune*

1. Aceasta e luna cea plină de toate bucuriile: de libertate pentru robi, înălţare pentru cei liberi, încununare pentru uşi, răsfăţ pentru trupuri. Veşmânt de purpură îmbracă ea în iubirea sa ca pentru un Împărat.

REFREN: *Laudă Ţie, mândrule Prunc al Fecioarei!*

2. Aceasta e luna cea plină de toate isprăvile minunate [biruinţele]: eliberează duhul, supune trupul, naşte viaţa între cei muritori. În haina Dumnezeirii îi îmbracă în iubirea ei pe oameni.

---

* Începe aici colecţia cea mai veche a *Imnelor la Naştere* (5–20; toate pe aceeaşi melodie) efremiene atestate de cel mai vechi manuscris, copiat în 516: *British Museum Add 14571* (*D*).

Scanned with CamScanner

3. În luna aceasta robii se odihneau în culcuşurile lor, cei liberi în patul lor, regii în aşternuturile lor. Iar Domnul a toate S-a odihnit pentru toţi în iesle.

4. Iată, Betleeme! Regele David s-a îmbrăcat în veşmânt din ţesătură scumpă. Iar Domnul lui David şi Fiul lui David şi-a ascuns slava în scutece. Scutecele Sale au dat oamenilor veşmântul slavei.

5. În ziua aceasta Domnul nostru a schimbat slava pe ocară ca un smerit, fiindcă Adam schimbase adevărul pe nedreptate ca un răzvrătit. Cel Bun S-a milostivit de el; dreptatea Sa a biruit răzvrătirea lui.

6. Să-şi alunge fiecare scârba, căci Măreţia aceea nu s-a scârbit să petreacă nouă luni în pântec pentru noi şi să trăiască treizeci de ani în Sodoma între smintiţi.

7. Pentru că a văzut Cel Bun că neamul omenesc e sărman şi înjosit, a făcut praznicele ca nişte vistierii şi le-a deschis pentru cei trândavi, ca praznicul să-l îmboldească pe cel trândav să se ridice şi să se îmbogăţească.

8. Iată, Întâi-Născutul ne-a deschis praznicul Său ca pe o vistierie. Numai această zi desăvârşită peste an deschide vistieria aceasta. Veniţi, să zorim şi să ne îmbogăţim din ea, înainte ca ea să se închidă!

9. Fericiţi cei ce priveghează, căci ei scot din ea prada vieţii. Mare ocară e când vede cineva pe vecinul său scoţând din ea comori, iar el zace dormind în mijlocul comorilor şi iese afară cu mâna goală.

10. De praznicul acesta, fiecare să-şi încununeze uşa inimii sale! Duhul Sfânt să dorească să intre pe ea ca să se sălăşluiască înăuntru şi să dea sfinţire. Căci iată, El umblă pe la toate uşile să vadă unde să Se sălăşluiască.

11. De praznicul acesta se veselesc uşile şi Cel Sfânt Se bucură în templul sfânt, chiuie glasul în gura copiilor şi Hristos Se bucură în mijlocul praznicului Său ca o Căpetenie de oaste.

Scanned with CamScanner

12. De ziua naşterii Fiului, împăratul [August] i-a înscris pe oameni pentru dări ca ei să se facă datornicii lui. Iar acum ni S-a arătat un Împărat Care a şters zapisul datoriei noastre şi cu numele Său a semnat un alt zapis, ca El să Se facă datornicul nostru.

13. Biruit-a soarele, întipărind un simbol în treptele pe care le-a urcat. Căci douăsprezece zile sunt de când a început să urce şi ziua de astăzi e a treisprezecea*, un simbol deplin al Fiului şi al celor Doisprezece [Apostoli] ai Săi!

14. Moise a poruncit ca mielul să fie înţărcat în ziua a zecea a lunii lui Nisan [martie-aprilie; *Iş* 12, 3–6]: un simbol al Fiului care a venit în pântec şi S-a înţărcat în acesta în a zecea zi a lunii lui Nisan**. El a ieşit din pântec în luna aceasta [Kanon, decembrie-ianuarie], când biruie lumina***.

15. Înfrânt este întunericul, ca să arate că e înfrânt Satana, şi biruie lumina, ca să strige că a strălucit Întâi-Născutul. Înfrânt este cel întunecat cu întunericul şi biruie Lumina noastră odată cu soarele.

16. Sărutatu-L-a Iosif pe Fiul ca pe un prunc, şi I-a slujit ca unui Dumnezeu. Se bucura de El ca de Cel Bun şi se temea de El ca de Cel Drept. Uimire mare!

---

* 6 ianuarie, când se împlineau 12 zile de la 25 decembrie, ziua biruinţei Soarelui; cf. mai jos 27, *16–22*.

** Praznicul Bunei Vestiri. Pe vremea lui Efrem Buna Vestire nu se serba pe 25 martie (dată dedusă ulterior, după fixarea Naşterii pe 25 decembrie, or în epoca lui Efrem Naşterea se prăznuia odată cu Botezul pe 6 ianuarie). Buna Vestire era prăznuită pe 10 Nisan, dată la care s-a ajuns pe baza unui calcul realizat pe baza indiciilor din Evanghelii şi a presupunerii (incorecte) că Zaharia, tatăl lui Ioan Botezătorul, era arhiereu şi ar fi primit arătarea îngerului (*Lc* 1, 11) în Sfânta Sfintelor, în care arhiereul intra, o dată pe an, de 10 Tişri (Ziua Ispăşirii). Întrucât *Luca* 1, 36 arată că Buna Vestire adusă de Gavriil Fecioarei Maria a avut lor la 6 luni după vestirea naşterii lui Ioan Botezătorul adusă de acelaşi Gavriil lui Zaharia, data care rezultă de aici e 10 Nisan.

*** Praznicul Arătării şi Naşterii Domnului, prăznuite pe vremea Sfântului Efrem amândouă pe 6 ianuarie.

Scanned with CamScanner

17. „Cine mi-a dat ca fiu pe Fiul Celui Preaînalt? M-am pornit împotriva maicii Tale şi am vrut să o las [*Mt* 1, 19]. Nu ştiam că în trupul ei era marea Comoară care a îmbogăţit într-o clipită sărăcia mea.

18. „David împăratul s-a sculat din spiţa mea şi şi-a pus pe cap cunună, eu însă am căzut jos, şi în loc de împărat am ajuns teslar [*Mt* 13, 55]. Acum însă mi s-a găsit o cunună, căci în braţele mele se odihneşte Domnul cununilor."

19. La care Maria s-a înflăcărat şi ea şi a cântat şi ea cântecul ei de leagăn: „Cine mi-a dat mie, celei singure, să zămislesc şi să nasc pe Cel care e unul şi mulţi, mic şi mare, cu totul în mine şi cu totul în toate?

20. În ziua în care Gavriil a intrat la mine, sărmana [*Lc* 1, 26], m-a făcut într-o clipită stăpână şi slujnică; pentru că slujnică a Dumnezeirii Tale sunt, dar şi maică a umanităţii Tale, Domnul meu şi Fiul meu!

21. Într-o clipită slujnica a fost făcută fiică de împărat de Tine, Fiul Împăratului. Iată, cea care era jos a ajuns în casa lui David pentru Tine, Fiule al lui David; iată, fiica pământului a ajuns în cer prin Cel Ceresc!

22. O, minune! Înaintea mea stă prunc Cel vechi de zile! Ochiul Său e întors necontenit spre cer şi gânguritul gurii Lui nu se potoleşte. Cât de mult se aseamănă mie! Şi totuşi, în tăcerea Sa, El vorbeşte cu Dumnezeu.

23. Cine a mai văzut un Prunc care să vadă toate? Le vede ca Acela care cârmuieşte toate în cer şi pe pământ; privirea Lui se aseamănă Celui ce porunceşte tuturor!

24. Cum Îţi voi deschide izvoarele laptelui Ţie, Izvorule? Cum Te voi hrăni pe Tine, Hrănitorul tuturor, de la masa Ta? Cum mă voi apropia cu scutece de Cel învăluit în raze?"

Scanned with CamScanner

6

1–6: continuarea cântecului de leagăn al Mariei din imnul anterior (5, *19–24*); Pruncul e Fiul lui Dumnezeu, al lui David, al lui Iosif şi al Mariei; Maica Lui defăimată şi prigonită; Pruncul şi fuga Lui; *7–11:* steaua magilor şi Ioan Botezătorul, vestitorii Divinităţii şi ai umanităţii Pruncului; *12–14:* Simeon şi Ana laudă Pruncul divino-uman; *15–18:* Zaharia, Elisabeta şi Ioan laudă Pruncul, aducându-i obolul lor, iar magii comorile; *19–20:* Irod vulpea şi Leul din Iuda; *21–24:* minunile Naşterii şi Botezului n-au trezit-o pe fiica Sionului; abia intrarea în Ierusalim a trezit-o spre moarte; moartea şi Învierea lui Hristos Îngerul, şi neamurile

PE ACEEAŞI MELODIE

1. „Gura mea nu ştie cum să Te numească, Fiule al Celui Viu! Să cutez să Te numesc «fiu al lui Iosif» [*Lc* 3, 23; *In* 1, 45], tremur; căci nu eşti sămânţa lui. Dar mă tem să tăgăduiesc numele său, căci cu el am fost logodită [*Mt* 1, 18].

REFREN: *Laudă Ţie, Fiule al Celui Preaînalt, Care ai îmbrăcat trupul nostru!*

2. Deşi eşti Fiul Celui Unul, Te voi numi fiu al multora, căci mii de nume nu sunt de ajuns pentru Tine. Pentru că eşti Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Omului, Fiul lui Iosif şi Fiul lui David şi Fiul Mariei.

3. Cine a făcut din cel lipsit de grai Domnul grăirii? Pentru zămislirea Ta curată, m-au defăimat cei răi. Tu, Cel Sfânt, fii apărătorul maicii Tale! Arată puterea minunilor Tale, ca să înveţe şi ei de unde e zămislirea Ta!

Scanned with CamScanner

4. Pentru Tine sunt urâtă, Cel ce iubeşti toate! Prigonită sunt, căci am zămislit şi am născut singura Scăpare a oamenilor! Adam se bucură, căci Tu eşti Cheia raiului său.

5. Iată marea [poporul iudeu] urlă împotriva maicii Tale ca odinioară împotriva lui Iona! Iată Irod, valul înspumat, caută să-L înece pe Domnul mărilor! Unde voi fugi? Învaţă-mă Tu, Învăţătorul maicii Tale!

6. Cu Tine vreau să fug, ca întru Tine să dobândesc viaţa în tot locul! Cu Tine închisoarea nu mai e închisoare; căci întru Tine omul urcă la cer. Cu Tine mormântul nu mai e mormânt, căci Tu eşti şi învierea [*In* 11, 25]."

7. Steaua luminoasă, care a strălucit dintr-odată împotriva firii sale, mai mică decât soarele şi totuşi mai mare decât el, era mai mică decât el în lumina văzută, dar mai mare decât el în puterea ei nevăzută din pricina simbolului ei.

8. Steaua răsăritului şi-a trimis razele în întunecimi [la magii aflaţi în întuneric]; i-a condus ca pe nişte orbi, şi ei au venit şi au primit lumină mare. Au adus daruri şi au primit viaţă, s-au închinat şi s-au întors înapoi.

9. În înalt şi în adânc s-au ivit doi vestitori pentru Fiul: steaua luminoasă se veselea în înalt şi Ioan propovăduia în adânc. Doi vestitori, unul pământesc şi unul ceresc.

10. Cel ceresc arată că Firea Lui venea de la Măreţia [lui Dumnezeu]; iar cel pământesc arăta că trupul Său venea de la oameni. Minune mare: ei au vestit Dumnezeirea şi umanitatea Lui!

11. Pe cel care socotea că e doar pământesc, pe acela îl contrazicea steaua luminoasă arătându-i că venea din cer; şi pe cel ce socotea că e doar duhovnicesc, pe acela îl contrazicea Ioan, arătând că e şi trupesc.

12. În lăcaşul cel sfânt L-a adus Simeon [*Lc* 2, 25] şi I-a cântat un cântec de leagăn: „Venit-ai, Milostive, ca să Te milosteveşti de mine, bătrânul, şi să duci oasele mele în pace în iad [*sheol*]! Prin Tine mă voi scula din mormânt în rai."

Scanned with CamScanner

13. L-a îmbrăţişat Ana [*Lc* 2, 36] apăsându-şi gura ei de buzele Lui şi Duhul s-a pogorât pe buzele ei, ca şi la Isaia, a cărui gură a tăcut până ce i-a deschis-o cărbunele care a fost atins de buzele sale [*Is* 6, 6].

14. S-a înflăcărat Ana în duhul care a ieşit din gura Lui şi I-a cântat un cântec de leagăn: „Pruncule de împărat, prunc dispreţuit, Tu auzi în tăcere, vezi nevăzând, cunoşti în ascuns. Dumnezeule-om, laudă numelui Tău!"

15. Auzit-au vestea şi cei sterpi [Zaharia şi Elisabeta], şi au venit în grabă cu obolul lor. Magii au venit cu comorile lor, iar cei sterpi cu obolul lor. Oboluri şi comori s-au îngrămădit dintr-odată în casa celor sărmani.

16. Strigat-a cu veselie cea stearpă [Elisabeta], după obicei: „Cine mi-a dat, fericito, să văd pruncul Tău, de care sunt pline cerul şi pământul? Binecuvântat e Rodul tău, care face să crească strugurele în viţa cea stearpă."

17. A venit şi Zaharia şi gura lui mută s-a deschis [*Lc* 1, 64], a strălucit şi a strigat: „Unde e Împăratul pentru Care am născut glasul [Ioan Botezătorul] care să meargă ca vestitor înaintea Lui? Bucură-te, Fiul Împăratului! Că şi preoţia noastră se va da Ţie."

18. A venit şi Ioan cu părinţii săi şi s-au închinat Fiului. Şi strălucirea s-a pogorât pe faţa lui. N-a mai săltat ca odinioară în pântece [*Lc* 1, 41]. Minune mare: aici se închină, iar acolo saltă!

19. Iar Irod, vulpea cea vicleană [*Lc* 13, 32] care se făcea că în locul leului şi-a făcut sălaş vulpea, a lătrat când a auzit răgetul Leului Care a venit să se aşeze în împărăţia Lui, precum este scris [*Fc* 49, 9].

20. A auzit însă vulpea că Leul e încă pui, sugar, şi şi-a ascuţit dinţii ca să pândească şi sugrume Leul când încă e mic, înainte ca el să crească, să se facă puternic şi să o nimicească cu suflarea gurii Lui [*2 Tes* 2, 8].

Scanned with CamScanner

21. Toate făpturile s-au făcut guri şi au vestit despre El strigând cu glas tare. Magii strigau cu darurile lor, cei sterpi strigau cu copiii lor, steaua strălucitoare striga în văzduh: „Iată Fiul Împăratului!"

22. Cerul s-a deschis, apa a strălucit, porumbelul s-a pogorât, glasul Tatălui, mai puternic decât tunetul, a coborât de sus şi a spus: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit!" [*Mt* 3, 17]. Îngerii vesteau, iar pruncii săltau strigând: „Osana!"

23. Dar toate aceste glasuri, care vesteau şi strigau în cer şi pe pământ, n-au alungat somnul fiicei Sionului. Ea a fost trezită de asinul Lui [*Mc* 11, 1]; acesta a lovit-o cu piciorul şi ea s-a supărat. S-a înfuriat, s-a ridicat şi l-a omorât pe Îngerul [Hristos, Îngerul Tatălui] fiindcă a trezit-o.

24. Îngerul [Veghetorul Tatălui] S-a sculat din mormânt, fiindcă dormea veghind; şi a venit şi a găsit neamurile [păgâne] dormind. A chiuit şi a strigat, şi ele s-au trezit. Şi ele, care dormeau, au mulţumit Îngerului [Veghetorului], căci El le-a făcut îngeri [veghetori — *Dn* 4, 10. 14] pe pământ.

Scanned with CamScanner

7

1: îngerii la Naştere; *2:* păstorii şi darurile lor; *3–4:* darul Mielului; *5–7:* Domnul păstorilor; *8:* David, păstorul care a omorât leul, şi Fiul lui David; *9–13:* fecioare, bătrâne, bătrâni, mame şi femei sterpe vin la Betleem ca să binecuvânteze Pruncul

PE ACEEAŞI MELODIE

1. Chiot de bucurie s-a înălţat în Betleem la naşterea Fiului; căci îngerii [veghetorii] s-au pogorât şi lăudau acolo [*Lc* 2, 13]. Tunet puternic erau glasurile lor. La glasurile lor de laudă au venit şi cele mute [dobitoacele] şi au lăudat pe Fiul.

REFREN: *Binecuvântat fie Pruncul prin care Adam şi Eva au întinerit!*

2. Şi păstorii au venit şi au adus bunătăţile turmelor lor: lapte dulce, carne proaspătă şi laudă cuvenită. Au împărţit darurile lor: lui Iosif carnea, Mariei laptele, iar Fiului lauda.

3. Au venit şi au adus un miel de lapte Mielului pascal, unul întâi-născut Întâi-Născutului, o jertfă Jertfei, un miel trecător Adevăratului Miel. Ce privelişte frumoasă ca un miel să fie adus Mielului!

4. Behăit-a mielul când a fost adus Întâi-Născutului. A mulţumit Mielului că a venit să slobozească de jertfire oile şi boii, precum şi mielul pascal ce slujea drept simbol al Fiului.

Scanned with CamScanner

5. Au venit şi I s-au închinat păstorii; cu toiegele lor L-au salutat spunând cuvintele proroceşti: „Bucură-te, Mai-marele păstorilor! Toiagul lui Moise să mulţumească Toiagului Tău, Păstorule a toate!"

6. Căci Ţie Îţi mulţumeşte Moise, pentru că mieii lui s-au făcut lupi şi iezii săi s-au făcut ca şerpii, iar oile lui fiare sălbatice. În pustia cumplită, turma sa [poporul Israel] a turbat şi a năvălit asupra lui.

7. Ţie Îţi mulţumesc păstorii; căci ai făcut pace între lupi şi miei pe păşunea Ta. Tu eşti Pruncul mai bătrân decât Noe şi mai tânăr decât Noe, Tu eşti Cel ce ai împăcat toate în arcă.

8. „Pentru un miel tatăl Tău, David, a omorât un leu [*1 Rg* 17, 34]. Tu, Fiule al lui David, omori lupul cel nevăzut care l-a omorât pe Adam, mielul nevinovat care păştea şi behăia în rai."

9. La glasul acela de laudă miresele s-au ridicat şi au ales fecioria, fecioarele şi-au păstrat curăţia, iar fetele au strălucit de nevinovăţie. Au zorit şi au venit în cete să se închine Fiului.

10. Au venit bătrânele cetăţii lui David la fiica lui David şi au rostit cuvinte de binecuvântare: „Fericit locul nostru pe ale cărui uliţe a strălucit strălucirea lui Iesei. Astăzi Fiul lui David a înălţat întru tine tronul lui David!"

11. Strigau şi bătrânii: „Binecuvântat fie Pruncul Care l-a reîntinerit pe Adam cel întristat, când a văzut că a ajuns bătrân şi neputincios iar şarpele care-l omorâse îşi schimba pielea şi întinerea. Binecuvântat fie Pruncul prin care Eva şi Adam au întinerit din nou!"

12. Femeile înfrânate spuneau: „Rodule binecuvântat, binecuvântează rodul nostru adus Ţie ca întâi roade!" Înflăcărate [în duhul], ele au prorocit despre pruncii lor că prin omorârea lor Îi vor fi aduşi jertfă de pârgă.

Scanned with CamScanner

13. Se plecau deasupra Lui femeile sterpe și sărutându-L spuneau: „Binecuvântatule Rod, născut fără împreunare, binecuvântează pântecele noastre în vremea împreunării! Milostivește-Te de stârpiciunea noastră, Pruncule minunat al Fecioarei!"

Scanned with CamScanner

8

1–2: Întruparea, izvor de pace şi împăcare, unirea Divinităţii şi umanităţii în Dumnezeul-om; *3–4:* scopul Întrupării; Hristos se face om (ţărână), pentru a fi înghiţit de şarpe, pentru a fi lovit de lance şi a birui astfel pe Satana şi a deschide iarăşi raiul; *5–6:* bunătatea şi înţelepciunea lui Dumnezeu în Întrupare; *7–9:* plugari şi vieri laudă Pruncul Mariei; *10–12:* teslarii laudă pe Fiul teslarului; *13:* Sara vede în Isaac simbolul Domnului; *14–17:* Ana, Sara, Rebeca şi Elisabeta şi-au primit copiii numai prin plâns şi aşteptare lungă, Maria a primit pe Fiului Celui Preaînalt în dar; *18–19:* miri şi prunci laudă pe Maica şi Pruncul; *20:* Fecioara prorocită de Isaia n-a venit dintre bogaţi, ci dintre săraci; *21–22:* lauda fetelor închinate lui Hristos

PE ACEEAŞI MELODIE

1. Binecuvântat fie Vestitorul, Care ne-a adus adâncă pace. S-a deşertat spre noi prin milostivirea Tatălui. N-a dus la El păcatele noastre, ci a făcut împăcare între măreţia Lui şi cele ale Sale.

REFREN: *Laudă răsăritului Tău dumnezeiesc-omenesc.*

2. Lăudat fie Înţeleptul Dumnezeu, Care a legat şi însoţit Dumnezeirea şi umanitatea, Una din înalt, alta din adânc! A amestecat cele două firi ca nişte culori şi s-a ivit o icoană: Dumnezeul-om.

3. Binecuvântată gelozia sfântă a Celui care l-a văzut pe Adam cum s-a făcut ţărână şi l-a mâncat blestematul şarpe! Cel plin de gust S-a sălăşluit în cel ajuns fără gust, şi l-a făcut sare prin care l-a orbit pe blestematul şarpe.

Scanned with CamScanner

4. Binecuvântat fie Cel Milostiv, Care a văzut lângă rai lancea ce împiedica apropierea de Pomul Vieţii [*Fc* 3, 23]. Şi a venit şi a luat trup care să fie rănit [de lance] ca prin deschiderea coastei Sale [*In* 19, 34] să deschidă calea spre rai.

5. Lăudat fie Cel Milostiv, Care s-a sfiit să folosească forţa şi a biruit fără silă prin înţelepciune, ca să dea oamenilor pildă cum să biruie cu pricepere prin putere şi înţelepciune.

6. Fericită turma Ta, căci Tu eşti Uşa ei [*In* 10, 42], Tu eşti Toiagul, Păşunea şi Băutura ei, Tu eşti Sarea şi Tămăduitorul ei. O, Cel Unul, Care S-a înmulţit în toate binefacerile Sale!

7. Au venit plugarii şi au căzut la Plugarul Vieţii. Prorocind I-au spus săltând de bucurie: „Binecuvântat fie Plugarul Care ară ţarina inimii! El strânge grâul Său în hambarele vieţii" [*Mt* 13, 30].

8. Au venit lucrătorii viilor şi au lăudat Mlădiţa care a odrăslit din rădăcina şi tulpina lui Iesei [*Is* 11, 1], mlădiţa feciorelnică a viţei uscate: „Să ne facem pe noi înşine burdufuri pentru vinul Tău cel nou [*Mt* 9, 17], care înnoieşte toate!

9. Prin Tine şi-a găsit pacea viţa de vie a iubitului meu care rodea aguridă [*Is* 5, 1–2]! Altoieşte tulpinile ei cu butaşii Tăi! Fie ca ea să aducă roade din plin, din darurile tale! Roada ei să-L împace pe Stăpânul viţei de vie, care a ameninţat-o [*Is* 5, 5]!"

10. Au venit teslarii din pricina lui Iosif la fiul lui Iosif [*Mt* 13, 55]: „Binecuvântat fie pruncul tău, Căpetenie a teslarilor, prin Care a fost făcută şi arca [lui Noe], şi prin Care a fost ridicat cortul cel trecător [al lui Moise].

11. „Mărturiseşte-te numelui meşteşugului nostru, ca să fii mândria noastră! Fă un jug uşor şi blând pentru cei ce-l vor purta [*Mt* 11, 28–30]! Fă o măsură în care să nu poată fi nici o înşelăciune, pentru că e plină de adevăr!

Scanned with CamScanner

12. „Şi o cumpănă să faci, din dreptate, ca acela care urcă pe ea să fie judecat, iar cel desăvârşit să fie cinstit. Tu, Cel Drept, cântăreşte cu ea mila şi datoria ca un Judecător!"

13. Când Sara îi cânta cântece de leagăn lui Isaac care dormea, ea-i cânta ca robului care avea să poarte chipul Împăratului, Domnul său: pe umerii săi [*Fc* 22, 6] semnul crucii sale, iar de mâinile sale legăturile dureroase [*Fc* 22, 9], simbolul piroanelor Lui.

14. Rahela plângea şi striga bărbatului ei: „Dă-mi copii!" [*Fc* 30, 1]. Fericită eşti, Marie! Căci Te-ai sălăşluit în pântecul ei în chip feciorelnic fără să Te fi rugat ea aceasta, ca un Dar revărsat în cei care-L primesc!

15. Ana a cerut un copil cu lacrimi amare [*1 Rg* 1, 12], Sara şi Rebeca cu cuvinte şi făgăduinţe [*Fc* 16, 1; 17, 15; 18, 19], iar Elisabeta prin rugăciune [*Lc* 1, 5]. Şi după lungi chinuri au fost mângâiate.

16. Fericită e Maria care fără făgăduinţe şi fără rugăciune a zămislit şi a născut ca fecioară pe Domnul tuturor fiilor tovarăşelor ei, fii care au fost şi vor fi curaţi şi drepţi, preoţi şi împăraţi.

17. Care mamă va cânta pruncului pântecelui ei ca Maria? Cine ar îndrăzni să-şi numească fiul: „Fiu al Făcătorului", „Fiu al Ziditorului"? Cine şi-a mai numit vreodată fiul: „Fiu al Celui Preaînalt"?

18. Săltau de bucurie mirii cu miresele lor: „Binecuvântat este Pruncul, a cărui mamă s-a făcut mireasă feciorelnică/sfântă! Fericită a fost nunta la care ai fost de faţă! Chiar dacă vinul ei sfârşeşte dintr-odată, prin Tine el se înmulţeşte din nou [*In* 2, 2–12]."

19. Strigau pruncii: „Binecuvântat fie Cel care a fost fratele şi tovarăşul nostru pe ulițe! Binecuvântată fie ziua în care vom lauda cu ramuri [*Mt* 21, 15] Pomul Vieţii, Care şi-a plecat înălţimea spre noi pruncii!"

Scanned with CamScanner

20. Auzit-au femeile că: „Iată fecioara va lua în pântece și va naște" [*Is* 7, 14]. Și atunci cele de neam bun și-au închipuit că El va răsări din ele, și cele sus-puse că va străluci din ele. Binecuvântată fie înălțimea Ta care s-a plecat și s-a arătat dintre sărmani!

21. Chiar și fetele luate de El mirese au spus în chip profetesc: „A Ta, Doamne, voi fi; căci dacă sunt urâtă, pentru Tine sunt frumoasă, și dacă sunt de neam prost, pentru Tine sunt de neam bun! Cămara de nuntă trecătoare am schimbat-o pentru Tine."

22. Și pentru că tinerețea e îndrăzneață și vorbăreață, s-au adunat fetele, fiicele evreilor, femeile înțelepte și bocitoarele [*Ir* 9, 16–21], și prin vorbele cânturilor lor, bocetele s-au prefăcut în prorociri [*FA* 2, 18].

Scanned with CamScanner

9

1–2: Maria stă cu frică şi iubire înaintea Fiului ei, pentru că Acesta fiind Creator al lumii, Şi-a creat în ea haina trupului Său pentru a ne aduce haina Slavei; *3–6:* Pruncul moşteneşte pe Melchisedec, David şi Avraam; Maria limanul prorocirilor; prin numărul său (100 + 10) Psalmul 110 arată Divinitatea şi umanitatea lui Hristos; *7–16:* Tamar şi Rut L-au căutat de fapt pe Hristos

PE ACEEAŞI MELODIE

1. Care maică ar îndrăzni să vorbească fiului ei ca în rugăciune? Să vorbească nădejdii maicii sale ca unui Dumnezeu, iar pruncului şi fiului ei iubit ca unui om. În frică şi iubire se cuvine maicii Tale să stea înaintea Ta.

REFREN: *Ţie se cuvine laudă în ziua arătării Tale turmei Tale!*

2. Tu eşti Fiul Ziditorului, Care Te asemeni Tatălui Tău. Ca Făcătorul şi-a făcut în pântece trup curat, S-a îmbrăcat în el, a ieşit şi a îmbrăcat cu slavă slăbiciunea noastră prin mila pe care a adus-o de la Tatăl Său.

3. De la Melchisedec, marele preot, Ţi-a venit isopul, de la casa lui David tronul şi cununa, de la Avraam neamul şi spiţa. Care maică ar grăi fiului ei aşa cum a grăit către Tine maica Ta?

4. „Liman m-am făcut pentru Tine, Noianule uriaş! Psalmii părintelui Tău David şi cuvintele prorocilor au descărcat în mine ca nişte corăbii marea Ta bogăţie."

Scanned with CamScanner

5. David, părintele Tău, Ți-a împletit și Ți-a adus în Psalmul 110 cununa a două numere: 100 și 10. Încununat cu ele, Biruitorule, Te-ai înălțat și ai șezut de-a dreapta!

6. O cunună mare este numărul împletit din 100, cu care e încununată Dumnezeirea Ta. O cunună mică, numărul 10, încununează capul umanității Tale, Biruitorule!

7. Pentru Tine au alergat femeile după bărbații lor. Tamar a poftit bărbatul văduv [*Fc* 38, 24], Rut l-a iubit pe cel încărcat de ani [*Rut* 3, 10]. Și chiar Rahab [desfrânata] care prindea bărbați [*Ios* 2–3] a fost prinsă de Tine.

8. Tamar a ieșit și în întuneric a furat lumina, în necastitate/nesfințenie a furat castitatea/sfințenia*, și goală a intrat hoțește la Tine, Cel Cinstit, Care-i faci curați pe cei desfrânați.

9. Satana a văzut aceasta și s-a temut și a zorit să o împiedice. I-a amintit de osânda morții, dar ea nu s-a temut; i-a adus aminte de omorârea cu pietre și sabie [cf. *Fc* 38, 24; *Lv* 20, 11], dar ea nu s-a înfricoșat. Învățătorul adulterului voia să împiedice adulterul ca să Te împiedice pe Tine.

10. Cast/sfânt a fost adulterul Tamarei din pricina Ta. Ea înseta după Tine, Izvorul curat! Iuda o împiedica cu înșelăciune să bea din Tine. Izvorul uscat a furat băutura Ta din izvorul ei.

11. A ajuns văduvă din pricina Ta. Pe Tine Te dorea și după Tine a alergat, ba chiar și desfrânată [*Fc* 38, 15] s-a făcut din pricina Ta. După Tine tânjea, pe Tine Te aștepta și s-a făcut castă/sfântă. Pe Tine Te iubea.

12. Și Rut să audă vestea cea bună! căci și ea căuta bogăția Ta. Moab a intrat în ea. Să se bucure Tamar! Domnul ei a venit. Căci numele ei vestea pe Fiul Domnului ei și Te striga pe Tine, ca să vii la ea**.

---

* Cf. mai sus nota de la *Imnul* 1, 22.

** Joc de cuvinte în siriacă între *Tmr*, „Tamar" și *T'mry*, „Vino, Doamne!" (*1 Co* 16, 22; *Ap* 22, 20; *Didahia* 10).

Scanned with CamScanner

13. Femei cinstite s-au făcut desfrânate pentru Tine, Cel care faci feciorelnice toate. La răscrucea drumurilor [*Fc* 38, 14] Te-a furat [Tamar] pe Tine Care ai gătit calea spre Împărăţie. Fiindcă furase viaţa, sabia n-a mai putut s-o omoare.

14. Rut s-a aşezat lângă bărbatul ei pe arie [*Rut* 3, 3] din pricina Ta. Iubirea ei a fost îndrăzneaţă din pricina Ta, Care înveţi îndrăzneala pe toţi cei ce se pocăiesc. Urechile ei au disprețuit toate glasurile din pricina glasului Tău.

15. Cărbunele aprins [Rut] a urcat în patul lui Booz şi s-a culcat acolo. A văzut Arhiereul ascuns în coapsele lui. Focul a alergat spre căţuie şi s-a aprins. Şi juninca lui Booz [Rut] Te-a născut pe Tine Viţelul cel Gras [*Lc* 15, 23. 27. 30].

16. Spice a cules ea [*Rut* 2, 2] din dragoste pentru Tine. Paie a strâns pentru Tine. Şi i-ai dat degrabă răsplata smereniei sale: pentru spice a răsărit din ea Tulpina Împăraţilor, iar pentru paie Snopul Vieţii.

Scanned with CamScanner

10

1: mamele celor doisprezece fii ai lui Israel, copiii lor şi Pruncul Hristos; *2–10:* mormântul pecetluit şi prefigurările lui (Daniel şi Lazăr); pântecul încuiat al Mariei şi zămislirea, pe de o parte, mormântul pecetluit şi Învierea, pe de altă parte, se atestă unele pe altele şi-i combat pe iudei care le defaimă pe amândouă; *11–12:* ridicarea la cer a lui Ilie şi Învierea lui Hristos

PE ACEEAŞI MELODIE

1. Când Lia şi Rahela, Zilpa şi Bilha [*Fc* 28, 24. 29] au cântat cântece de leagăn celor doisprezece feciori pe care i-au născut, cântecele lor erau pentru nişte oameni. Dar toate cântecele Tale de leagăn sunt pentru un Dumnezeu, Doamne al fraţilor Tăi!

2. Ca învierea Ta să găsească credinţă la tăgăduitori, Te-au pus într-un mormânt pecetluit, căci au pecetluit piatra şi au pus străji [*Mt* 27, 66]. Pecetluirea mormântului s-a făcut însă pentru Tine, Fiule al Celui Viu!

3. Dacă atunci când Te-au îngropat nu s-ar fi îngrijit de aceasta, Te-ar fi lăsat şi ar fi plecat de acolo, atunci ar fi avut prilej să mintă spunând că ai fost furat [*Mt* 28, 11], Cel ce dai viaţă tuturor. Pentru că s-au silit cu răutate să pecetluiască mormântul Tău, au sporit slava Ta.

4. Preînchipuiri ale Tale s-au făcut Daniel şi Lazăr: unul în groapa [cu lei] pe care au pecetluit-o păgânii [*Dn* 14, 10. 30], celălalt în mormântul pe care l-a deschis poporul [iudeu; *In* 11, 32. 41]. Iată că luptă împotriva lor chiar semnele şi peceţile lor.

Scanned with CamScanner

5. Şi-ar fi deschis gurile lor dacă ar fi lăsat deschis mormântul şi ar fi plecat. Dar pentru că au pecetluit mormântul Tău, şi-au astupat ei înşişi gura lor. Şi fără să bage de seamă, toţi defăimătorii şi-au acoperit de ruşine capetele atunci când au acoperit mormântul [cu piatra].

6. Prin învierea Ta i-ai învăţat despre naşterea Ta. Încuiată a fost groapa [pântecul Mariei], pecetluit a fost mormântul; Cel Curat a fost în groapă [pântecul Mariei], Cel Viu în mormânt. Groapa [pântecul Mariei] şi mormântul pecetluite s-au făcut amândouă martorii Tăi.

7. Pântecul [Mariei] şi iadul [mormântul] au propovăduit strigând şi săltând învierea Ta. Pântecul [Mariei] Te-a zămislit deşi era încuiat, iadul [mormântul] Te-a scos afară, deşi era pecetluit. Împotriva firii a zămislit pântecul [Mariei] şi a dat înapoi iadul [mormântul].

8. Pecetluit a fost mormântul căruia i s-a încredinţat păzirea celui mort. Feciorelnic a fost pântecele pe care nu l-a cunoscut nimeni. Pântecele fecioresc şi mormântul pecetluit au răsunat în urechi poporului surd ca nişte trâmbiţe.

9. Încuiat a fost pântecul, pecetluită piatra. Defăimătorii însă defăimau zămislirea spunând: „E sămânţă de om!", şi învierea zicând: „E hoţie omenească!" Dar încuierea şi pecetluirea luptă împotriva lor şi ne conving că Tu eşti Cel Ceresc.

10. Ridicatu-s-a poporul [iudeilor] între naşterea şi învierea Ta. Când tăgăduiau naşterea Ta, îi combătea moartea Ta. Când defăimau învierea Ta, îi mustra naşterea Ta. Dar aceşti doi atleţi i-au lovit peste gura lor defăimătoare.

11. Şi pe Ilie s-au dus să-l caute în munţi [*4 Rg* 2, 16]. Căutându-l pe pământ, s-a întărit numai încă şi mai mult că a fost luat [la cer]. Căutarea lor zadarnică a dat mărturie că fusese luat de pe pământ.

12. Dacă însă chiar şi prorocii, care văzuseră urcarea lui Ilie, au părut să se îndoiască de ea, cum nu-L vor defăima atunci cei necuraţi pe Fiul? Prin propriile lor străji le voi dovedi însă că a înviat cu adevărat.

Scanned with CamScanner

11

1–4: minunata Maică a lui Iisus, în acelaşi timp fecioară şi căsătorită, Maică, Soră şi Mireasă a lui Hristos; *5–8:* minunea Întrupării; Maria poartă Muntele şi îmbrăţişează Cărbunele Dumnezeirii; în ea Domnul Se face rob, Cel Bogat Se face cerşetor, Păstorul miel; în ea Cuvântul tace, iar Biruitorul şi Hrănitorul a toate învaţă teama, foamea şi goliciunea

PE ACEEAŞI MELODIE

1. Nimeni nu ştie, Doamne, cum să o numească pe maica Ta! De o numeşte „fecioară", stă de faţă pruncul, de o numeşte „femeie", nimeni nu a cunoscut-o. Dacă însă chiar şi maica Ta e necuprinsă cu mintea, cine Te poate atunci cuprinde pe Tine?

REFREN: *Laudă Ţie Celui pentru Care, ca Domn a toate, totul e uşor!*

2. Ea singură este Maica Ta şi sora Ta împreună cu toţi. Ţi s-a făcut maică, şi Ţi s-a făcut soră. Ba chiar e şi mireasa Ta împreună cu toate fecioarele curate. Întru toate, iată, ai împodobit-o Tu, Cel ce eşti Frumuseţea maicii Tale.

3. Logodnică a fost ea după fire, înainte de a veni Tu. Dar a zămislit împotriva firii după ce ai venit Tu, Cel Sfânt! Şi fecioară a fost atunci când Te-a născut în chip feciorelnic/sfânt.

4. Prin Tine Fecioara a dobândit toate cele proprii femeilor căsătorite: zămislire întru ea fără împreunare, lapte în sânii ei în chip neobişnuit. Pământul cel uscat l-ai făcut dintr-odată izvor de lapte.

Scanned with CamScanner

5. Dacă Te-a putut purta, Muntele Tău uriaş i-a făcut uşoară povara. Dacă Te-a putut hrăni, a fost numai pentru că ai luat asupra Ta foamea. Dacă Te-a putut adăpa, a fost numai pentru că ai vrut să însetezi. Dacă Te-a putut îmbrăţişa, Cărbunele milei [*Is* 6, 6] a păzit sânul ei nevătămat.

6. O minune e maica Ta. Domnul a intrat în ea şi S-a făcut rob. A intrat cuvântător şi S-a făcut mut în ea. A intrat tunând şi glasul Său a tăcut. A intrat Păstorul a toate şi S-a făcut în ea miel; behăind a ieşit din ea.

7. Răsturnat-a rânduielile pântecul maicii Tale. Făcătorul a toate a intrat bogat şi a ieşit cerşetor. A intrat Cel Înalt şi a ieşit ca unul de jos. A intrat strălucitor şi a ieşit îmbrăcat în culori disprețuite.

8. A intrat luptător viteaz şi a îmbrăcat în pântec haina fricii. A intrat Cel ce hrăneşte toate şi a învăţat să flămânzească. A intrat Cel ce adapă toate şi a învăţat să înseteze. Gol şi dezbrăcat a ieşit Cel ce îmbracă toate.

Scanned with CamScanner

12

1: minunea Naşterii din Maria; *2–11:* semnele fecioriei Mariei şi ale fecioarelor închinate ca pecete a Împăratului împăraţilor, apărarea lor în faţa defăimătorilor

PE ACEEAŞI MELODIE

1. Cine a mai văzut un Prunc mai bătrân decât mama sa? Cel Vechi a intrat şi S-a făcut tânăr în ea. Nou-născut a ieşit din ea şi a crescut cu laptele ei. A intrat şi S-a micşorat în ea, a ieşit şi a crescut prin ea — minune mare!

REFREN: *Laudă în ziua Ta, Răsăritului ascuns, şi Tatălui Care Te-a trimis!*

2. Un prunc e în pântec şi neatinsă e pecetea fecioriei! Pântecul ţi s-a făcut palat împărătesc şi semnul fecioriei perdea la uşa lui. În afară semnul fecioriei, înăuntru pruncul — uimire mare!

3. O, chivot gol şi pecetluit! Pentru că a rămas însemnat, a strălucit dinăuntrul său Pecetea cea Mare a Împăratului împăraţilor. Şi martorul strigă cu glas mare: „Darul acesta nu vine de la fire!"

4. Neamului femeiesc i s-au dat semnele fecioriei pentru Tine, ca să întărească zămislirea Ta feciorelnică. Înăuntrul peceţii Te-ai sălăşluit Tu, Cel Curat. Pecetea Îl combate pe cel ce spune în chip mincinos: „Maica Ta a minţit!"

5. Înăuntrul peceţii Te sălăşluieşti şi acum în curatele fecioare. Dacă cineva defaimă miresele Tale, iată zoreşte

Scanned with CamScanner

pecetea tăcută; perdeaua încuiată strigă cu glas mare: „Înăuntru e Împăratul nostru!"

6. Pecetea dă mărturie pentru miresele Tale şi pentru cea care Te-a născut. Înăuntrul peceţii ai locuit în maica Ta, şi în curatele fecioare locuieşti tot înăuntrul semnului. Pecetea Ta să îndrepteze pe miresele Tale ca şi pe maica Ta!

7. Înalta feciorie/sfinţenie* nefiind crezută de cei necuraţi, pecetea şi semnul Împăratului împăraţilor să-i convingă că mărgăritarul ei nu s-a pierdut. Apărători buni şi-au câştigat slujnicele Tale între defăimători.

8. Dacă nici măcar având pecete vistieria Comorii [Fecioara Maria] n-a găsit crezare, fără pecete cine ar fi putut crede că n-a fost prădată? Dumnezeu însă i-a convins pe oameni pentru sfinţii Săi.

9. Te-ai sălăşluit în Maria şi necuraţii defăimau zicând că n-ar fi fost însărcinată cu Tine. Şi acum, când Te sălăşluieşti în curatele fecioare, ele sunt defăimate ca şi cum ar fi însărcinate. Ei defaimă şi pe cea însărcinată şi pe cele neînsărcinate — ticăloşie mare!

10. Meterezul Tău păzeşte pe miresele Tale ca şi pe mama Ta. De vine un tâlhar să fure, va fi ruşinat şi nimicit de Tine! De vine un defăimător ca să defaime, el va fi silit spre tăcere de Tine!

11. Laudă Ţie, Celui ce-Ţi curăţeşti turma ca pe maica Ta, pe curatele fecioare ca pe cea care Te-a născut, şi pe slujnicele Tale ca pe cea care Te-a hrănit. De la ele şi de la ea, ca şi de la noi toţi, laudă fie adusă numelui Tău!

---

* Cf. mai sus *Imnul 9, 8* şi nota de la *Imnul 1, 22.*

Scanned with CamScanner

13

1–5: cântece pentru Pruncul născut în ziua Naşterii Sale cu prefigurări vechi-testamentare: Eva, Maria şi Pruncul ei; Sara, Isaac şi Hristos; Samson şi leul, Hristos şi moartea; Ana, Samuel şi Hristos; *6–11:* antinomiile Celui Întrupat: smerit şi puternic; în sânul lui Dumnezeu şi în sânul Mariei, Dumnezeu şi om; Fiului Împăratului în iesle, în peşteră şi pe asin; *12–17:* iubirea neastâmpărată şi atoatecuprinzătoare a Celui Întrupat, care covârşeşte Legea şi Prorocii

PE ACEEAŞI MELODIE

1. Fiicele iudeilor, care cântau plângerile lui Ieremia, au cântat în locul tânguirilor cărţilor lor, cântece de leagăn din Scripturile lor. Căci o putere nevăzută [ascunsă] prorocea în cuvintele lor.

REFREN: *Laudă să-Ţi aducă toate făpturile Tale de acest praznic al Tău!*

2. Ele s-au ridicat şi au spus: „Se bucură astăzi Eva în iad! Căci iată Fiul fiicei ei S-a pogorât ca leac de viaţă ca să învie pe maica maicii Sale: Pruncul binecuvântat a zdrobit capul şarpelui care a rănit-o [*Fc* 3, 15]."

3. Preînchipuirea Ta priveşte din copilăria mândrului Isaac, pentru Tine i-a cântat un cântec de leagăn Sara; căci ea a văzut cum se coboară simbolurile Tale asupra copilului ei: „O, fiule al făgăduinţei mele, în care e ascuns Domnul făgăduinţelor!"

4. Nazireul Samson era o preînchipurie a vitejiei Tale. El a rupt în bucăţi leul [*Jd* 14, 6], asemănarea morţii. Tu însă

Scanned with CamScanner

ai rupt în bucăţi moartea şi ai făcut ca din amărăciunea ei să se ivească pentru oameni viaţa cea dulce.

5. Şi Ana l-a îmbrăţişat pe Samuel întru Tine; căci dreptatea Ta era ascunsă în el, cel care l-a rupt în bucăţi pe Agag [*1 Rg* 15, 32] aşa cum l-ai rupt şi Tu pe cel rău. Tot el a plâns pentru Saul [*1 Rg* 15, 35], căci în el a fost preînchipuită şi bunătatea Ta.

6. Cât de smerit şi cât de puternic eşti, Pruncule! Judecata Ta e puternică, iubirea Ta e dulce; cine Te-ar putea înţelege? Tatăl Tău e în cer şi mama Ta pe pământ, cine Te-ar putea tâlcui?

7. De caută cineva Firea Ta ascunsă, Aceasta este în cer, în pântecul uriaş al Dumnezeirii. De caută cineva trupul Tău văzut, el odihneşte şi priveşte din micul pântec al Mariei.

8. Mintea rătăceşte printre însuşirile Tale, ale Celui Bogat! Taină lângă taină sunt în Dumnezeirea Ta, privelişti disprețuite în umanitatea Ta! Cine Te va măsura, Noian uriaş care s-a micşorat pe sine?

9. Am venit să Te vedem ca Dumnezeu; şi iată eşti om! Am venit să Te vedem ca om, şi semnul Dumnezeirii Tale străluceşte! Cine poate purta schimbările* Tale, ale Celui Adevărat?

10. Am venit să vedem sălaşul care Ţi s-a hărăzit de casa lui David: o iesle [*Lc* 2, 7] ai moştenit dintre culcuşurile lui, o peşteră** Ţi s-a hărăzit dintre palatele sale. În locul căruţei sale [împărăteşti], partea Ta e asinul [*Mt* 21, 5; *Za* 9, 9] disprețuit.

11. Cine va crede că ai moştenit tronul lui David? Şi noi am plecat ca să Te disprețuim şi să nu Te băgăm în seamă.

---

* Cf. nota de la *Imnul* 3, 6.

** Peştera nu e menţionată în relatările Naşterii din Evangheliile canonice, ci în literatura necanonică (*Protoev.* 18–21) şi patristică (Iustin, *Dial.* 78).

Scanned with CamScanner

Atunci a strigat cerul sus şi jos pământul. După ce Te-am disprețuit, ne-am plecat înaintea Ta, Putere nevăzută [ascunsă]!

12. Cât de neastâmpărat eşti, Pruncule, Care Te reverşi tuturor. Oricui Te întâlneşte îi surâzi, oricui Te vede îi zoreşti în întâmpinare cu bucurie. În iubirea Ta Te asemeni unuia care flămânzeşte după oameni.

13. Nu faci nici o deosebire între părinţii Tăi şi străini, între cea care Te-a născut şi slujnice, între cea care Te-a alăptat şi femeile desfrânate. E aceasta năvala sau iubirea Ta, Atoateiubitorule?

14. Ce Te îndeamnă să Te risipeşti oricui Te vede, bogaţilor şi săracilor? La ei cauţi scăpare, fără ca ei să Te fi chemat. De unde îţi vine aceea că flămânzeşti atât de mult după oameni?

15. Ce este iubirea Ta dacă, atunci când cineva Te ocărăşte, nu Te mânii, dacă strigă cineva la Tine, nu Te înspăimânţi, şi dacă Te ceartă nu Te posomorăşti? Eşti oare mai mare decât Legea care porunceşte răzbunare?

16. Blând a fost Moise, dar aspră râvna sa, căci a lovit şi a omorât [*Nm* 12, 3; *Iş* 2, 11]. Elisei, care a înviat băiatul [*4 Rg* 2, 24], a lăsat şi el ceata de copii să fie sfâşiată de urşi [*4 Rg* 4, 36]. Cine eşti Tu, Pruncule, că iubirea Ta e mai mare decât cea a prorocilor?

17. Fiul lui Agar [Ismael], asinul sălbatic, a râs de Isaac [*Fc* 16, 12]. El a îndurat în tăcere, dar mama sa s-a aprins. Eşti Tu simbolul lui, sau el este preînchipuirea Ta? Te asemeni Tu lui Isaac, sau el este cel ce se aseamănă Ţie?

Scanned with CamScanner

14

1–6: iubirea neastâmpărată a Pruncului Care vrea să împace şi bucure toate; *7–10:* David dănţuind înaintea Chivotului, pildă de bucurie neastâmpărată şi pedepsirea celei care l-a mustrat pentru aceasta; *11–15:* scrisoarea de despărţire, apa încercării şi ştergarele ca dovadă a fecioriei din Legea lui Moise arată cât de hulitor a fost poporul evreu, care nu s-a dat înapoi nici de la defăimarea Mariei, în ciuda dovezilor curăţiei ei; *16–19:* puterea fecioriei exemplificată cu vieţile lui Ilie şi Elisei

PE ACEEAŞI MELODIE

1. Vino şi odihneşte-Te în tăcere în sânul maicii Tale, Fiule al Celui Preaînalt! Neastâmpărul nu se cuvine fiilor de împăraţi. Tu eşti fiul lui David şi fiul Mariei, care şi-a păstrat frumuseţea în cămara ei.

REFREN: *Laudă Ţie, Care în ziua aceasta priveşti voios spre toţi!*

2. Cui se aseamănă Pruncul surâzător, Copilul frumos, a Cărui maică e feciorelnică şi al Cărui Tată e Cel Nevăzut, spre Care nici măcar serafimii nu pot să privească? Cui Te asemeni? Spune-ne, Fiule al Celui Milostiv!

3. Pe cei mânioşi care au venit să Te vadă i-ai veselit; şi-au amestecat râsul întreolaltă. Cei furioşi s-au făcut blânzi prin Tine! Cine eşti Tu, Pruncule, că până şi amărăciunea e făcută dulce de Tine?

4. Cine a mai văzut Prunc care să salte spre cei ce se apropie de El? Din sânul maicii El se întinde spre cei de

Scanned with CamScanner

departe. Privelişte frumoasă: Pruncul care Se întoarce cu totul spre fiecare, ca toţi să-L vadă.

5. Cine a venit cu griji la Tine şi Te-a văzut, şi-a pierdut grija. Şi cine stătea pe gânduri şi-a uitat pentru Tine gândurile. Întru Tine, cel flămând a uitat chiar şi de mâncarea sa, şi cel trimis şi-a uitat drumul, vrăjit fiind de Tine.

6. Eşti în odihnă şi ai dat drumul oamenilor la lucrul lor! Eşti fiu al unor oameni sărmani; cunoşti cum este sufletul săracilor care au lăsat lucrul şi au venit. Iubitorule de oameni, i-ai învăluit pe oameni în bucuria Ta!

7. Slăvitul împărat David a luat ramuri şi de praznic a înălţat laudă dănţuind cu copiii [*2 Rg* 6, 5. 14]. Iubirea părintelui Tău David să fie oare vie întru Tine?

8. În fiica lui Saul a vorbit demonul tatălui ei [*2 Rg* 6, 16]. Ea l-a numit desfrânat pe acel slăvit împărat care a dat pildă bătrânilor poporului să ia împreună cu pruncii stâlpări în mâini în ziua laudei Tale [*In* 12, 13].

9. Cine nu se va spăimânta să-Ţi reproşeze că eşti un neastâmpărat? Căci iată pentru că fiica lui Saul a vărsat nedreptate, pântecele ei s-a uscat şi n-a mai născut. Fiindcă a ocărât, stârpiciunea s-a făcut răsplata defăimării gurii sale [*2 Rg* 6, 23].

10. Să se înspăimânte orice gură să Te defaime pe Tine ca să nu fie astupată. Păzeşte-ţi, fiica Sionului, limba de Fiul lui David, care stă înaintea ta surâzând! Nu fi ca fiica lui Saul, a cărei istorie s-a împlinit.

11. Dumnezeu a văzut cât de defăimător era poporul [iudeu] cel necurat în desfrânarea şi defăimarea lui, dar s-a milostivit de femei. Pentru noi şi-a înmulţit ajutoarele date lor în mijlocul defăimătorilor.

12. Căci atunci când bărbatul ei se scârbea de ea, îi scria scrisoare de despărţire [*Dt* 24, 3]. Şi când era gelos pe ea, o încerca cu apa [*Nm* 5, 14]. Şi atunci când o defăima, tatăl

Scanned with CamScanner

ei îi dădea ştergarul [*Dt* 22, 17]. Toate aceste defăimări au lipsit însă la Maria, cea pecetluită.

13. Moise a descoperit încă dinainte cât de defăimători vor fi. Căci deşi ştergarele fecioarelor erau în familiilor lor, ei le învinuiau şi le omorau. Cu atât mai mult au defăimat-o pe maica Fiului!

14. Prin apa încercării şi ştergare El îi învăţa ca, atunci când va veni Domnul zămislirilor şi ei vor defăima pântecele în care Acesta S-a sălăşluit, semnele curate ale fecioriei să le trezească credinţa în aceasta.

15. Dacă atunci când erau arătate, semnele fecioriei scăpau de sabie femeia unui bărbat, păstraţi-le şi fiţi păstrate de ele, femei înţelepte. Căci sunt o armă care se întoarce împotriva stăpânului ei [*Dt* 22, 19], dacă acesta e vinovat.

16. Fiindcă a înfrânat poftele trupului său, a putut Ilie să oprească ploaia de la cei adulteri [*3 Rg* 17, 1]. Fiindcă şi-a oprit trupul de la plăcere, a putut să oprească roua de la desfrânaţii care-şi vărsau nestăvilit curgerile lor.

17. Fiindcă focul nevăzut al poftelor trupului nu mai avea nici o putere asupra lui, l-a ascultat focul din înalt [*4 Rg* 1, 10]. Şi fiindcă biruise pe pământ poftele cărnii, s-a urcat acolo unde fecioria/sfinţenia locuieşte în pace.

18. Pentru că şi-a omorât trupul, a înviat şi Elisei un mort [*4 Rg* 32–38]. Ce este muritor prin fire a dobândit viaţă prin fecioria care nu e în fire. A înviat copilul fiindcă s-a ţinut feciorelnic ca un copil abia înţărcat.

19. Moise, care s-a despărţit şi depărtat de femeia lui [*Iş* 4, 24–26], a despărţit marea în faţa desfrânatei [poporului Israel]. Sefora a păzit înfrânarea, deşi era fiica unor preoţi idoleşti, dar fiica lui Avraam a desfrânat cu un viţel [*Iş* 32].

Scanned with CamScanner

15

Cântece de leagăn ale Mariei. *1–4:* Fiului Celui Bogat şi-a căutat mamă şi tată între sărmani; *6–8:* Maria suportă cu bucurie defăimarea (iudeilor), mângâiată şi îndreptată de Pruncul ei; *9–10:* prorocia lui David despre aurul Sabei; abia Pruncul dă psalmilor mirodeniile gustului lor

PE ACEEAŞI MELODIE

1. „Întru Tine vreau să încep şi sunt cu totul încredinţată că voi sfârşi întru Tine. Îmi voi deschide gura şi Tu mi-o vei umple [*Ps* 81, 11]! Eu sunt ţarina şi Tu eşti Plugarul. Seamănă în mine glasul Tău, Tu, Cel ce Te însămânţezi pe Tine Însuţi în pântecul maicii Tale.

REFREN: *Laudă Ţie, Doamne, şi prin Tine Părintelui Tău în ziua naşterii Tale!*

2. Toate fiicele curate ale iudeilor şi fiicele feciorelnice ale căpeteniilor se minunează de mine. Pentru Tine e invidiată fiica celor sărmani. Pentru Tine trezeşte gelozie fiica celor de jos. Cine mi Te-a dăruit mie?

3. Fiule al Celui Bogat, Care Te-ai întors înapoi de la pântecul femeilor bogate, ce Te-a atras la cei sărmani? Fiindcă Iosif e nevoiaş şi eu sunt săracă. Negustorii Tăi [magii] au purtat şi au adus aur în casa celor sărmani."

4. Maria i-a văzut pe magi [*Mt* 2, 1] şi cânturile ei s-au înmulţit la vederea darurilor lor: „Iată închinătorii Tăi mă înconjură şi darurilor lor mă încercuiesc. Binecuvântat fie Pruncul Care a făcut din maica Sa harfa cânturilor Sale!

Scanned with CamScanner

5. Şi fiindcă harfa aşteaptă pe stăpânul ei, gura mea Te aşteaptă pe Tine. Voia Ta să pună în mişcare limba maicii Tale! Fiindcă am învăţat să zămislesc în chip nou prin Tine, tot de la Tine să înveţe şi gura mea să nască în chip nou laudă nouă!

6. Şi dacă cele cu neputinţă sunt cu putinţă la Tine, [şi anume] ca pântecul să Te zămislească fără împreunare şi să Te nască fără sămânţă, atunci e uşor şi pentru gură ca ea să crească şi să înmulţească mare lauda Ta.

7. Iată sunt defăimată şi mi se răsplăteşte cu nerecunoştinţă, dar sunt bucuroasă. Urechile îmi sunt pline de ocară şi batjocură, dar puţin îmi pasă oricâte ar trebui să îndur, căci o singură mângâiere de la Tine alungă nenumărate suferinţe.

8. Şi pentru că nu sunt dispreţuită de Tine, Fiul meu, am îndrăzneală. Eu, cea defăimată, am zămislit şi am născut pe Judecătorul adevărat, Care mă va răzbuna. Dacă şi Tamar a fost îndreptăţită de Iuda [*Fc* 38, 26], cu cât mai mult eu voi fi îndreptăţită de Tine.

9. David, părintele Tău, Ţi-a cântat un psalm înainte de a veni Tu, spunând că aurul Sabei [*Ps* 72, 15] se va aduce Ţie. Psalmul, pe care el l-a cântat doar în cuvinte, iată-l faptă: grămezi de aur şi smirnă stau înaintea Ta!

10. Cei o sută cincizeci de psalmi pe care i-a cântat şi-au primit gustul abia de la Tine, fiindcă toate cuvintele proorocilor au nevoie de milosteniile Tale. Căci fără sarea Ta e searbădă orice înţelepciune."

Scanned with CamScanner

16

Continuarea cântecelor de leagăn ale Mariei. *1–3:* Maria vede în Pruncul ei chipul lui Adam, omul, iar cu mintea Chipul Tatălui, Divinitatea lui Hristos; *4–6:* Pâinea euharistică în locul umanităţii lui Hristos pentru cei de departe care nu văd Întruparea lui Hristos; *7:* Chipul lui Iisus desenat cu vinul pe pâinea euharistică şi în inimă prin credinţă; *8–11:* Hristos născut a doua oară din Maria şi Născător al Maicii Sale prin Botez; *12:* fecioria Mariei, mărgăritarul în comoara lui Hristos, în opoziţie cu Tamar (Amnon); *14–15:* Tamar-Iuda şi fiul lor care vestea pe Mesia; Maria-Iosif şi Hristos; *16–17:* Iosif se închină lui Hristos în sânul Mariei, Chivotul cel Nou şi Tablele noi ale Legii

PE ACEEAŞI MELODIE

1. „Nu voi fi geloasă, Fiul meu, că vei fi cu mine şi cu fiecare. Fii Dumnezeu pentru cel ce Te mărturiseşte, fii domn pentru cel ce slujeşte, şi fii frate pentru cel ce Te iubeşte, ca să-i mântui pe toţi!

2. Când ai locuit întru mine, Măreţia Ta a locuit atât întru mine, cât şi în afara mea. Şi când Te-am născut în chip văzut, puterea Ta nevăzută [ascunsă] nu s-a depărtat de la mine. Eşti în mine şi eşti în afara mea, Tu, Cel ce o nedumereşti pe maica Ta.

3. Când văd chipul Tău din afară stând în faţa ochilor mei, în mintea mea se plămădeşte Chipul Tău nevăzut. În chipul Tău văzut l-am văzut pe Adam, şi în cel nevăzut L-am văzut pe Tatăl Tău, cel amestecat [unit] cu Tine.

Scanned with CamScanner

4. Frumuseţea Ta în două chipuri ai arătat-o, aşadar, doar mie? Chip să-Ţi dea Pâinea [Euharistia] şi mintea! Sălăşluieşte-Te în Pâine şi în cei ce o mănâncă! În [Pâinea] văzută şi în [mintea] nevăzută să Te vadă Biserica Ta, aşa cum Te-a văzut cea care Te-a născut!

5. Cine urăşte Pâinea Ta se aseamănă celui ce a urât trupul Tău. Şi cel depărtat care iubeşte Pâinea Ta e ca şi cel apropiat care a îndrăgit chipul Tău. În Pâine şi în trup Te-au văzut cei dintâi şi cei din urmă.

6. E mai de cinste Pâinea Ta, Pruncule, decât trupul Tău, căci trupul Tău l-au văzut şi tăgăduitorii, dar ei nu văd Pâinea Ta Vie! S-au bucurat cei de departe, căci partea lor a biruit pe cea a celor de aproape.

7. Iată, chipul Tău e închipuit pe Pâine cu Sângele strugurilor şi e închipuit pe inimă de degetul iubirii cu culorile credinţei! Binecuvântat Cel ce a făcut să piară chipurile din piatră prin chipul Său adevărat!

8. Nu eşti un simplu om, ca să-Ţi cânt un cântec de leagăn obişnuit! Căci lucru nou e zămislirea Ta şi o minune naşterea Ta. Fără Duhul cine Ţi l-ar putea cânta? Glas nou de prorocie se stârneşte întru mine.

9. Cum să Te numesc pe Tine Cel străin de noi, Care Te-ai făcut unul din noi? Să Te numesc «fiu», «frate», «mire», «domn», Tu, Cel care ai născut-o pe maica Ta într-o altă naştere, din apă?

10. Căci Îţi sunt soră din casa lui David, care e pentru noi al doilea părinte. Şi mamă Îţi sunt, fiindcă Te-am purtat în pântec. Mireasă Îţi sunt, fiindcă eşti feciorelnic. Slujnică şi fiică a Sângelui şi a Apei, pe care le-ai răscumpărat şi botezat.

11. Fiul Celui Ceresc a venit şi S-a sălăşluit întru mine şi eu m-am făcut mama Lui. Şi aşa cum eu L-am născut printr-o altă naştere, tot aşa şi El m-a născut printr-o a doua naştere. El a îmbrăcat trupul, haina maicii Sale, iar eu am îmbrăcat slava Lui.

Scanned with CamScanner

12. Pe Tamar, care era și ea din casa lui David, a necinstit-o Amnon [*2 Rg* 13, 1] și fecioria dintre ei doi s-a pierdut. Mărgăritarul meu [fecioria mea] nu s-a pierdut însă; el stă în vistieria Ta, căci L-ai purtat Tu!

13. Semnele fecioriei tuturor mireselor Tale să fie păstrate pentru Tine! Ele sunt purpura împărătească și nimănui nu îi e îngăduit să le atingă afară de Împăratul nostru. Căci fecioria e ca un ștergar pentru Tine, Arhiereul!

14. Tamar duhnea de mirosul socrului ei [*Fc* 38, 13], căci ea furase bună-mireasma [*Cânt* 1–2]. Din hainele miresei lui Iosif însă nu venea nici cea mai mică adiere de la el. Pentru mirodenia pe care am zămislit-o, un zid de foc mi s-a făcut zămislirea Ta, o Fiule al Celui Sfânt!"

15. Floarea [Iosif] și-a pierdut mirosul, căci prea puternică era mireasma Slăvitului Crin [Hristos; cf. *Cânt* 2, 1; 5, 13]. Comoara Miresmelor [Hristos] n-a avut nevoie de floare [Iosif] și de miresmele ei. Departe s-a ținut carnea, fiindcă a văzut în pântec zămislirea Duhului.

16. Femeia slujește bărbatului care e capul ei [*1 Co* 11, 3]. Iosif s-a sculat însă să slujească Domnului său Care era în Maria. Preotul slujea înaintea Chivotului Legii pentru Tine, Cel Sfânt!

17. Moise a purtat tablele de piatră pe care le scrisese Domnul său [*Iș* 32, 15]. Și Iosif a însoțit plin de evlavie tăblița curată [Maria] în care S-a sălășluit Fiul Ziditorului. În urmă au rămas tablele [Legii Vechi], pentru că pământul s-a umplut de învățătura Ta.

Scanned with CamScanner

17

Continuarea cântecelor de leagăn ale Mariei. *1:* Pruncul vestește Maicii slava ei; *2:* Gavriil, Simeon și magii atestă această vestire; *3:* Satana și Pruncul; *4:* Eva și Maria, haina de frunze și de slavă; *5:* vrednicia fecioarelor închinate lui Hristos; *6:* Eva s-a făcut pentru șarpe pâine (țărână) și iad (mormânt), Hristos S-a făcut pentru noi Pâine, Cămară de Nuntă și Haina Slavei; *7–11:* Maria cere feluritelor cinuri — fecioarelor, tinerilor, fetelor, oamenilor liberi, robilor, comunității Bisericii — să vină la Hristos și să caute la El ocrotire; *12–19:* Hristos înnoiește creația Tatălui Său prin minunile și vindecările de paralitici, muți, leproși fără ritualurile de purificare impuse pentru tămăduirea lor de un Elisei sau de preoți; aceste tămăduiri trupești combat pe marcioniți

PE ACEEAȘI MELODIE

1. „Pruncul pe Care-L port m-a purtat — a spus Maria —, Și-a coborât aripile și m-a luat, m-a așezat între ele, a zburat în văzduh și mi-a făgăduit: «Înălțimea și adâncul vor fi ale Fiului tău!»

REFREN: *Laudă Ție, Fiule al Ziditorului, Care iubește toate!*

2. Am văzut pe Gavriil cum Îl numea Domn, și pe arhiereu, bătrânul slujitor [Simeon; *Lc* 2, 25], cum L-a purtat. Am văzut magii plecându-se și pe Irod temându-se fiindcă a venit Împăratul.

3. Și Satana, care [odinioară în Egipt] a înecat pruncii ca să-l piardă pe Moise, acum omoară pruncii ca să moară Cel Viu. În Egipt voi fugi, căci Satana a venit în Iuda, ca să obosească rătăcind de jur-împrejur vrând să vâneze pe Vânătorul său.

Scanned with CamScanner

4. Când era încă fecioară, Eva s-a îmbrăcat cu frunzele ruşinii. Pentru că era fecioară, maica Ta a îmbrăcat haina slavei care ajunge pentru toţi. Şi am dat micul acoperământ al trupului Celui ce este acoperământul a toate.

5. Fericită cea în al cărei cuget şi inimă eşti Tu! Cetatea Împăratului este ea pentru Tine, Fiule al Împăratului; şi o Sfântă a Sfintelor pentru Tine, Arhiereule! Nu cunoaşte nici grijă, nici osteneală pentru casă şi bărbat [*1 Co* 7, 32–35].

6. Peşteră şi mormânt s-a făcut Eva pentru blestematul şarpe; căci sfatul lui rău a intrat în ea ca să locuiască în ea, şi făcându-se ţărână ea s-a făcut pâine pentru şarpe. Tu însă eşti Pâinea noastră, Tu eşti Cămara noastră de nuntă şi Haina Slavei noastre.

7. Se teme cea care vieţuieşte feciorelnic/cu sfinţenie, iată apărătorul ei! A greşit, iată iertătorul ei! E stăpânită de demon, iată izgonitorul lui. Pentru cei aflaţi în suferinţe, iată-L pe Cel ce leagă rănile lor!

8. Are o mamă un copil; să vină şi să se facă fratele Iubitului meu! Are ea o fată sau o rudă; să vină şi să se facă mireasa Celui slăvit al meu! Şi cine are un rob, să-l slobozească, pentru ca să vină şi să slujească Domnului său.

9. O singură plată, Fiul meu, primeşte cel născut liber care a luat asupra sa jugul Tău. Robul însă, care a luat asupra sa jugurile a doi domni, ceresc şi pământesc, primeşte îndoită răsplată pentru o îndoită povară.

10. Cea născută liberă, Fiul meu, e şi roaba Ta atunci când îţi slujeşte Ţie, şi cea neliberă [roabă] e şi ea născută liberă întru Tine; întru Tine găseşte mângâierea de a fi o roabă eliberată. O eliberare nevăzută zace în pântecul ei atunci când Te iubeşte.

11. O, voi, curatelor fecioare, zoriţi cu bucurie în întâmpinarea Iubitului meu, ca El să Se sălăşluiască întru voi; aşijderea şi voi, cele necurate, ca El să vă sfinţească; pre-

Scanned with CamScanner

cum şi voi, bisericilor, ca să vă împodobească! El este Fiul Ziditorului, Care a venit să restabilească toată făptura.

12. El a înnoit cerul, fiindcă nebunii s-au închinat la toate stelele. A înnoit pământul, fiindcă prin Adam a ajuns netrebnic. Prin scuipatul Lui [*In* 9, 6], acesta s-a făcut plămadă nouă. Şi Cel ce poate toate a aşezat iarăşi în dreaptă rânduială trupuri şi duhuri.

13. Veniţi, orbilor, şi luaţi iarăşi înapoi fără bani lumina ochilor! Veniţi, ologilor, şi luaţi înapoi sănătoase picioarele voastre! Muţii şi surzii, luaţi-vă înapoi glasurile! Şi cei cu mâna ologită, luaţi-vă înapoi mâinile tefere!

14. El este Fiul Ziditorului, ale Cărui vistierii sunt pline de toate binefacerile. Cine are nevoie de ochi să vină la el! El va plămădi lutul, îl va preface, îl va face trup şi va da ochilor lumină.

15. Prin lutul mic [*In* 9, 6] a arătat că El a plăsmuit ţărâna noastră [*Fc* 2, 7]. Sufletul răposatului [Lazăr — *In* 11] a dat mărturie că El a suflat sufletul omului [*Fc* 2, 7]. Aceşti martori din urmă au adeverit că El este Fiul Celui Dintâi.

16. Adunaţi-vă şi voi leproşilor şi primiţi fără osteneală darul curăţirii! Căci El n-are nevoie, ca Elisei, să vă facă să vă îmbăiaţi de şapte ori în râu [*4 Rg* 5, 10]; nici nu vă supără cu încercări obositoare, cum făceau preoţii cu stropirile lor [*Lv* 14, 1].

17. Numărul 7 al lui Elisei a curăţit în chip simbolic cele 7 duhuri [*Lc* 8, 2 sau 11, 26]; iar isopul şi sângele [*Lv* 14, 4–7] alcătuiesc o însemnată preînchipuire. Nu este loc pentru ceva străin: Fiul Domnului a toate nu e «străin» de Domnul a toate*.

---

* Aluzie polemică la adresa marcioniţilor: Tatăl lui Hristos şi Dumnezeul Noului Testament nu este „Dumnezeul străin" de cosmos şi istorie al acestora, ci Creatorul universului cu simbolurile lui şi Autorul Vechiului Testament cu prefigurările lui.

Scanned with CamScanner

18. Căci dacă [Dumnezeul] Cel Drept* lasă trupul să ajungă lepros şi Tu îl curăţeşti, atunci Plăsmuitorul trupului ar urî trupul şi Tu l-ai iubi. Dar Tu l-ai plăsmuit! Chezăşiile [vindecările minunate] pe care le-ai pus asupra lui strigă cu glas tare că Tu eşti Fiul Ziditorului."

* Dumnezeul Vechiului Testament şi Creatorul lumii. Tema acestei ultime strofe e dezvoltată în *Imnul 45 împotriva ereziilor*.

Scanned with CamScanner

18

Îndemn adresat creaturilor să laude pe Mântuitorul, împărţit pe cei 30 de ani ai vieţii Sale pământeşti. *1–3:* Naşterea Sa sub Augustus, coincidenţă simbolică; *4:* cei 30 de ani ai vieţii Domnului; îndemn ca să-L laude pe Domnul heruvimii *(5)*, serafimii *(6)*, Mihail *(7)*, cerul *(8)*, soarele *(9)*, aerul *(10)*, norii şi vânturile *(11)*, creaţia *(12)*, pământul *(13)*, Sinaiul *(14)*, marea *(15)*, templul *(16)*, împăraţii *(17)*, mielul pascal *(18)*, grăuntele de grâu *(20)*, viţa *(21)*, aluatul *(23)*, sarea *(24)*, bogăţia *(25)*, apa *(26)*, sabia *(27)*, măgăriţa *(28)*, bogăţia *(29)*, Isaac *(30)*, Moise *(31)*, avocaţii *(32)*, judecătorii *(33)*, vitejii *(34)*, Iov *(35)*, cei înviaţi la Răstignirea Sa *(36)*

PE ACEEAŞI MELODIE

1. În anii împăratului chemat cu numele „strălucirii” [Cezarul August] a răsărit între iudei Domnul nostru, şi aşa au ajuns să stăpânească „strălucirea” şi „Răsăritul” [*Za* 3, 8; 6, 2]: împăratul pe pământ şi Fiul în înălţimi. Binecuvântată fie puterea Lui!

REFREN: *Laudă Ţie, Care în acest praznic veseleşti toate!*

2. În zilele împăratului care a poruncit ca oamenii să se înscrie în listele pentru dări [*Lc* 2, 1; *FA* 5, 37], S-a pogorât şi Mântuitorul şi i-a înscris pe oameni în Cartea Vieţii [*Flp* 4, 3; *Ap* 13, 8]. El i-a înscris şi ei L-au înscris: El ne-a înscris în înălţime şi ei L-au înscris pe pământ. Laudă numelui Său!

3. Naşterea Sa în zilele împăratului cu numele „strălucirii” a făcut să se întâlnească simbolul şi realitatea: împărat

Scanned with CamScanner

şi Împărat, „strălucire" şi „răsărit". Împărăţia aceea a purtat [apoi] crucea Sa. Lăudat fie Cel ce a înălţat-o!

4. Treizeci de ani [*Lc* 3, 23] a rămas El pe pământ în sărăcie. Să înălţăm, fraţilor, laude de tot felul anilor Domnului nostru: treizeci de cununi pentru treizeci de ani! Lăudată fie naşterea Ta!

5. În primul an, care e stăpânul comorilor şi plinătatea harurilor, să mulţumească împreună cu noi heruvimii care Îl poartă pe Fiul în slavă [*Iz* 1, 5–21; *1 Rg* 4, 4]. El a lăsat slava Lui, a ostenit şi a găsit oaia cea pierdută [Adam — *Mt* 18, 10]. Lui fie adusă mulţumirea!

6. În anul al doilea să-I înmulţească mulţumirea împreună cu noi serafimii. Cei ce strigă Fiului „Sfânt, Sfânt, Sfânt" [*Is* 6, 2] L-au văzut ocărât de tăgăduitori. El a îndurat batjocura şi ne-a învăţat lauda. Laudă Lui!

7. În anul al treilea să-i mulţumească împreună cu noi casa lui Mihail [îngerii]. Cei ce slujesc Fiului în înălţime L-au văzut cum a slujit pe pământ, a spălat picioarele [*In* 13, 5], a curăţit sufletele. Laudă smereniei Lui!

8. În anul al patrulea să mulţumească împreună cu noi cerul, deşi în întregimea lui e prea mic pentru Fiul. Căci el s-a minunat când a văzut că Acesta s-a pogorât la masa disprețuitului Zaheu [*Lc* 19, 7]. A umplut casa lui şi a umplut şi cerurile. Lui fie slava!

9. În anul al cincilea soarele care pârjoleşte cu suflarea sa pământul să mulţumească Soarelui nostru Care Şi-a micşorat mărimea şi Şi-a domolit puterea ca să-L poată vedea ochiul slab al sufletului nevăzut. Binecuvântată fie raza luminii Lui!

10. Iar în anul al şaselea să mulţumească împreună cu noi tot văzduhul, în a cărui slavă se veselesc toate. El L-a văzut pe Domnul său cum El, Cel Mare, S-a făcut prunc mic în mic pântec. Binecuvântată fie vrednicia Lui!

Scanned with CamScanner

11. În anul al şaptelea să salte împreună cu noi norii şi vânturile şi rouă să picure pe flori! Căci am văzut pe Fiul Care Şi-a robit slava şi a luat asupra Sa ocară şi scuipat necurat [*Mt* 26, 67]! Binecuvântată fie mântuirea Lui!

12. În anul al optulea să-L laude iarăşi toată făptura. Ea, ale cărei roade se adapă din izvoarele ei, a căzut în genunchi când L-a văzut pe Fiul în pântec şi Cel curat a băut lapte curat. Binecuvântată fie voia Lui!

13. În anul al nouălea să laude pământul! Căci el, al cărui pântec sterp naşte numai când e umezit, a văzut Rodul pe care L-a adus Maria, pământul uscat: Noian mare. El să fie înălţat!

14. În anul al zecelea să-l laude muntele Sinai. El, care s-a topit înaintea Domnului său, a văzut cum au ridicat pietre împotriva Domnului lor [*In* 10, 31]. El a luat pietre ca să-i zidească o biserică pe pietrele lui*. Binecuvântată fie zidirea Lui!

15. În anul al unsprezecelea uriaşa mare să-i mulţumească mâinii Fiului Care a măsurat-o [*Is* 40, 12]; ea s-a minunat când L-a văzut că S-a pogorât să se boteze în mica apă [a Iordanului] şi aşa a spălat făptura. Binecuvântată fie biruinţa Lui!

16. În anul al doisprezecelea să mulţumească templul sfânt, fiindcă a văzut cum şedea Copilul în mijlocul bătrânilor [*Lc* 2, 46]. Amuţit-au de pizmă negrii cărturari; căci Mielul pascal a behăit de praznicul Său. Binecuvântată fie ispăşirea Lui!

17. În anul al treisprezecelea cununile să mulţumească împreună cu noi Împăratului Care a biruit şi a fost încununat cu cunună de spini. El i-a împletit lui Adam o minunată cunună de-a dreapta Sa. Binecuvântată fie slava Lui!

---

* Aluzie la biserica zidită în secolul IV pe Muntele Sinai de ascetul Iulian Saba.

Scanned with CamScanner

18. În anul al paisprezecelea paştele Egiptului să mulţumească Paştelui care a venit şi pe toţi i-a veselit. În locul lui faraon a cufundat o legiune şi în locul călăreţilor a înecat demoni. Binecuvântată fie răzbunarea Lui!

19. În anul al cincisprezecelea să mulţumească mielul turmelor, căci Domnul nostru n-a lăsat ca el să fie junghiat cum a lăsat Moise. El i-a izbăvit pe oameni cu sângele Său. Păstorul a toate a murit pentru toţi. Binecuvântat fie Născătorul Lui!

20. În anul al şaisprezecelea grăuntele de grâu [*In* 12, 24] să mulţumească cu simbolul său Plugarului Care Şi-a însămânţat trupul Său în pământ sterp; şi el, care nu zămislea nimic, a odrăslit Pâinea cea Nouă. Binecuvântat fie Biruitorul!

21. În anul al şaptesprezecelea viţa să mulţumească Domnului, Viţei celei Adevărate! Sufletele s-au făcut ca nişte mlădiţe. El Şi-a umplut cu ele via Lui şi a lăsat să se usţe viţa ce făcea aguridă [*Is* 5, 1]. Binecuvântat să fie Cel ce a dezrădăcinat-o!

22. În anul al şaptesprezecelea viţa mâncată de mistreţul pădurii [*Ps* 80, 14] să mulţumească Adevăratului Vier Care a lucrat-o şi a păzit El Însuşi rodul ei pe care l-a adus Stăpânului Viei. Lăudat fie Vierul ei!

23. În anul al optsprezecelea aluatul nostru [*Mt* 13, 3] să mulţumească Adevăratului Aluat, care frământă şi dospeşte toate minţile noastre şi le face o singură minte printr-o singură învăţătură. Binecuvântată fie învăţătura Ta!

24. În anul al nouăsprezecelea sarea să mulţumească trupului Tău, Prunc lăudat! Sufletul e sarea trupului, iar credinţa sarea sufletului prin care e păstrat acesta. Binecuvântată fie păstrarea Ta!

25. În anul al douăzecilea să mulţumească împreună cu noi bogăţia cea trecătoare, pe care oamenii desăvârşiţi au lăsat-o din pricina „vai-ului" şi au venit şi au iubit sărăcia

Scanned with CamScanner

din pricina „fericirii" ei [*Lc* 6, 24. 20]. Binecuvântat fie Cel ce a binevoit întru ea!

26. În anul al douăzeci şi unulea să mulţumească apa care a fost îndulcită [*Iş* 15, 25] prin [lemn], simbolul Fiului. Neamurile [păgâne] s-au făcut amare prin mierea lui Samson care le-a omorât [*Jd* 14, 9. 19]; ele au venit iarăşi la viaţă prin Crucea care le-a izbăvit. Binecuvântată să fie dulceaţa Ta!

27. În anul al douăzeci şi doilea să mulţumească armele şi sabia! Căci ele nu l-au putut omorî pe vrăjmaşul nostru. Tu l-ai omorât şi tot Tu ai pus la loc urechea pe care a tăiat-o sabia lui Simon [*In* 18, 10; *Lc* 22, 51]. Binecuvântată fie tămăduirea Ta!

28. În anul al douăzeci şi treilea să mulţumească şi măgăriţa, căci ea şi-a dat spatele ca să şadă pe el [*Za* 9, 9; *Mt* 26, 5] Cel ce a deschis gura măgarilor sălbatici şi urmaşii lui Agar* au cântat laude. Binecuvântată fie lauda Ta!

29. În anul al douăzeci şi patrulea să mulţumească Fiului bogăţia! Minunatu-s-au comorile de Domnul comorilor, cum a crescut în casă de sărmani. El S-a sărăcit ca să-i îmbogăţească pe toţi. Binecuvântată fie amestecarea Ta cu noi!

30. În anul al douăzeci şi cincilea Isaac să mulţumească Fiului Care l-a păzit pe munte de cuţitul jertfei, şi S-a făcut în locul lui Miel de junghiere [*Fc* 22]. Muritorul a scăpat şi Cel ce dă viaţă tuturor a murit. Binecuvântată fie jertfa Ta!

31. În anul al douăzeci şi şaselea să mulţumească împreună cu noi Moise! El, care s-a temut şi a fugit de omorâtori [*Iş* 4, 14], să mulţumească Fiului Care a intrat în iad, l-a prădat şi a ieşit. Binecuvântată fie învierea Ta!

32. În anul al douăzeci şi şaptelea să mulţumească Fiului avocaţii cei elocvenţi. Ei n-au găsit nici o scăpare din osânda noastră, cum să fim achitaţi, iar El a tăcut la judecată [*Mt* 26, 64] şi ne-a achitat. Laudă Lui!

---

* Triburi arabe de beduini convertite la creştinism.

Scanned with CamScanner

33. În anul al douăzeci şi şaptelea să mulţumească toţi judecătorii. Ei, care ca nişte drepţi au osândit la moarte ticăloşi, să mulţumească Fiului Care a murit ca un bun pentru cei răi, deşi era Fiu al Celui Drept. Binecuvântată fie mila Lui!

34. În anul al douăzeci şi optulea să mulţumească Fiului toţi vitejii, căci ei nu ne-au putut elibera de cel care ne-a prins. Ne-a izbăvit Singurul vrednic de închinare, Care S-a lăsat junghiat. Binecuvântată fie izbăvirea Ta!

35. În anul al douăzeci şi nouălea să-i mulţumească împreună cu noi Iov. El a îndurat suferinţa pentru sine însuşi; Domnul nostru însă a îndurat pentru noi scuipări şi bătăi, spini şi piroane. Binecuvântată fie milostivirea Lui!

36. În anul al treizecilea să mulţumească împreună cu noi morţii care au fost sculaţi la viaţă prin moartea Sa, [să mulţumească] viaţa care s-a întors înapoi prin răstignirea Lui, precum şi înălţimea şi adâncul împăcate de El. Binecuvântat fie El şi tatăl Lui!*

---

* Manuscrisul principal cel mai vechi (secolul VI), care conţine colecţia *Imnelor* 5–18, adaugă aici următorul colofon: „Aici se încheie imnele Naşterii Domnului Nostru pe care le-a alcătuit fericitul Mar Efrem. Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin."

Imnele următoare (19–20) figurează ca adaos tot în cel mai vechi manuscris (*D*) ca şi ciclul anterior.

Scanned with CamScanner

19

1–4: magii cu darurile lor reprezentanţi ai poporului asirian, care pe vremea lui Isaia a devastat pe Israel; *5–6:* Ahaz, asirienii şi magii; *7:* „Cu noi este Dumnezeu"; *8–18:* lauda Mariei către Fiul ei, Imanuel: Maica Fecioară cinstită de magi *(8–9)*, Pruncul ei în sărăcia Lui adorat de babilonieni *(10–11)*, peştera naşterii *(12)*, trupul oamenilor cinstit prin coroane şi podoabe, trupul lui Hristos sfinţeşte chiar cele umile şi de ocară *(13–17)*; Maria şi poetul amuţesc în faţa slavei Fiului *(18–19)*

AL XII-LEA PE ACEEAŞI MELODIE

1. „Înfrânţi au fost Ozia, Iotan şi Ahaz [*Is* 1, 1] în războaiele lor. În locul prizonierilor care au fost duşi în Asur, au venit la noi magii cu caravane. În pieţele noastre s-a revărsat bună-mireasma mirodeniilor lor.

REFREN: *Laudă Ţie, Fiule al Domnului a toate, Care izbăveşti toate!*

2. Pentru că eşti Fiul Celui Milostiv, Te-ai milostivit de ei în bunătatea Ta. Pentru că eşti Fiul Celui Gelos, asprimea Ta le-a cerut socoteală. Fiindcă eşti Fiul Celui Bogat, ei şi-au plătit după iubirea [arătată] lor datoriile lor cu darurile lor.

3. Ca să nu ne faci să suferim şi pentru a-i izbăvi, ai legat între ele acestea: cei care au luat argintul nostru au adus aur; cei care au rănit trupul nostru au adus smirnă; cei care au ars lăcaşul au adus jertfă de tămâie Dumnezeirii Tale.

4. Smirna lor mijloceşte pentru săbiile lor, cu care ne-au omorât; aurul lor pentru comorile noastre, căci au jefuit

Scanned with CamScanner

comorile casei lui Iezechia [*4 Rg* 18, 14]; şi tămâia lor împacă Dumnezeirea Ta, căci L-au mâniat pe Tatăl Tău.

5. Dacă Ahaz a trimis la Asur solie: «Vino şi mă scapă!» [*4 Rg* 16, 7], cei înjosiţi au fost înălţaţi de Tine. La Tine au venit cu zălogurile lor, în locul lui Iehonia, ostaticul din casa lui David pe care l-au dus în robie [*Ir* 24, 1; 27, 20; 28, 4]*.

6. Dacă prin trimişii săi Ahaz s-a supus lui Asur [*4 Rg* 16, 7], acum, pentru Tine, asirienii s-au supus prin trimişii lor [magii]. Sceptrul puiului de leu [Iuda; *Fc* 49, 9] s-a închinat, iar cei puternici, care au primit închinăciunea lor, s-au închinat Ţie, Vrednicule de închinare.

7. Când Aram şi Efraim s-au ridicat la atac, Sion s-a temut că va fi lăsat fără casa lui David [*Is* 7, 2]. Când Ahaz a lăsat-o şi a fugit, Isaia i-a adus vestea cea bună despre Tine: «Cu noi este Dumnezeu» [*Is* 7, 14].

8. «Iată fecioara va lua în pântece şi va naşte» [*Is* 7, 14] fără împreunare. Visez sau am vedenii? Iată pe genunchii mei e Imanuel. Voi lăsa toate şi voi mulţumi în toate zilele Domnului a toate.

9. Ei, care au necinstit fecioarele în Sion, au cinstit-o pe maica Ta. Pruncule feciorelnic, Care ai îmbrăcat semnele fecioriei maicii Tale şi ai ieşit cu ele, Tu eşti Pruncul, Mirele, Fiul şi Dumnezeu meu.

10. Şi babilonienii au ieşit şi au tăiat pruncii în Iuda. Prin Tine însă pruncii au aflat pace, căci prin Tine cei fără Dumnezeu s-au făcut închinători. Cei ce au necinstit bătrânii au cinstit Pruncul mai bătrân decât toate.

11. Babilonul a trimis chiar şi daruri lui Iezechia. Minunatu-s-au trimişii care au văzut comorile lui [*Is* 39, 1–2].

---

* Efrem fuzionează simbolic evenimente petrecute la o distanţă considerabilă în timp: invaziile asiriene în Israel la sfârşitul secolului VIII î.Hr. şi deportarea evreilor la Babilon la începutul secolului VI î.Hr.

Scanned with CamScanner

Ce ai arătat Tu magilor? Ai arătat o minune: Ţi s-au închinat deşi erai sărac [*Mt* 2, 11]!

12. Deşi măreţ era palatul de fildeş al împăraţilor poporului nostru [*3 Rg* 22, 39], mai măreaţă şi mai frumoasă e mica peşteră în care Te-am născut. În scutece au văzut păstorii slava Ta.

13. Dacă o mică fire poartă pe cap cunună, cununa o face mai mare. Firea Ta e mare, Fiule al unor oameni sărmani, şi prin Tine ce este mic se face mare. Şi dacă-Ţi pune cineva pe cap spini, ei sunt o cunună.

14. Un trup disprețuit poate fi împodobit de pietre scumpe. Prin Tine, Vrednicule de cinste, se fac frumoase chiar şi cele disprețuite. Tot ce Te atinge e mare; căci şi de aruncă cineva o piatră în Tine, piatra e mărgăritar.

15. Chiar şi sudoarea Ta e pentru cei vrednici un botez*, iar praful hainelor Tale e pentru bolnavi izvor mare al tuturor leacurilor mântuitoare** [*Mc* 5, 23], ba chiar şi numai scuipatul Tău dacă le atinge faţa dă lumină ochilor orbi [*In* 9, 6].

16. Dacă Îţi aşezi capul de o piatră, ea va fi sfărâmată şi împărţită [ca relicvă], dacă dormi pe gunoi, el se face biserică pentru rugăciuni; şi dacă frângi pâine obişnuită, ea este pentru noi Leac al vieţii.

17. Cine Te-ar putea ocărî? Căci până şi ocara Ta e binecuvântarea neamurilor. Cine ar vrea să Te omoare? Căci până şi moartea Ta e cuvânt al vieţii pentru oameni! Chiar şi când urci pe cruce, eşti Mielul pascal.

18. Întrucât Tu, Munte, eşti prea mare pentru maica Ta, vreau să şed şi să tac. Fii mie liman şi voi scăpa la Tine.

---

* Aluzie la o versiune a legendei despre icoana nefăcută-de-mână a lui Hristos de la Edessa, faimosul *mandylion?*

** Aluzie la statuia femeii cu scurgere de sânge de la Panais (Palestina), descrisă de Eusebie, *Istoria bisericească* VII, 18?

Scanned with CamScanner

Fire măreață și netâlcuită, îngăduie maicii Tale să tacă despre Tine, căci gura ei a obosit!

19. Oprește darul Tău de la harfa Ta, ca ea să se odihnească puțin! Pentru că Tu m-ai învățat tot ceea ce am spus, învață-mă și cum să tac. Pentru că m-ai obosit, dă-mi și odihnă! Laudă Tatălui Tău!"

Scanned with CamScanner

20

Începutul unui imn a cărui continuare s-a pierdut în unicul manuscris păstrat. — Sara în aşteptarea lui Hristos

AL XVI-LEA PE ACEEAŞI MELODIE

1. Pentru tine era geloasă Sara împotriva obiceiului ei. Nu era geloasă pe mama copilului [Agar], acolo unde şi femeile curate pot fi geloase. Pe rob [Ismael] a fost geloasă [*Fc* 16, 5], pentru Tine, Cel născut liber!

REFREN: *Casa Sarei şi neamurile să-Ţi aducă laudă!*

2. Pentru arătarea Ta s-a rugat Isaac pentru femeia lui [Rebeca; *Fc* 25, 21]; ea a zămislit şi lupul [Esau] şi mielul [Iacob]. S-a arătat că Avraam nu va avea seminţe lăudate; numai una e sămânţa lui care binecuvântează toate [*Ga* 3, 16].

3. Dacă Avraam ar avea multe seminţe binecuvântate, iată, atât Esau, cât şi Ismael sunt întâi-născuţi ai casei lui Avraam. Prin aceşti doi blestemaţi s-a arătat că numai una e sămânţa binecuvântată.

4. Pe Tine, Fiul Împăratului, Te-a iubit Sara şi a urât pe împăratul [faraon; *Fc* 12, 15]; nu i-a plăcut palatul împărătesc celei care rătăcea împreună cu cel lipsit de patrie [Avraam]. Lui i-a rămas supusă, căci a văzut arătarea Ta ascunsă în el.

5. N-a obosit să aştepte nouăzeci de ani [*Fc* 17, 17] după Tine; căci în anul al nouăzecilea ai venit Tu la Sara, iar în al o sutălea [an ai venit] la Avraam. Ai dat...*

* Restul s-a pierdut.

Scanned with CamScanner

21*

1–2: prăznuirea Naşterii Domnului prin priveghere şi laude; *3–4:* îngerii (veghetorii) în noaptea Naşterii; *5–8:* Întruparea lui Dumnezeu în pântecul Fecioarei; *9:* Mântuitorul; *10:* îngeri-veghetori şi cei ce veghează în noaptea Naşterii; *11–12:* Prunc-ul din iesle răstoarnă pe Satana şi creaturile divinizate; *13–15:* antinomiile Întrupării: căderea lui Adam şi biruinţa în Hristos; *16–18:* Maria şi Elisabeta; *19:* Naşterea şi moartea Mântuitorului

PE MELODIA: *De mii de ori mii*

1. Despre Naşterea Celui Întâi-Născut să grăim de praznicul Său! Căci de ziua Sa El ne dă ajutor nevăzut. Dacă până şi [regele Irod] cel necurat a adus de praznicul său şi de pomenirea zilei sale de naştere un dar care a stârnit mânia lui Dumnezeu, capul [lui Ioan Botezătorul] pe tipsie [*Mt* 14, 8. 11], cu cât mai mult nu va dărui Cel Binecuvântat binecuvântările Sale celui ce cântă de praznicul Său?

REFREN: *Binecuvântat Cel ce S-a micşorat nesfârşit ca să ne înalţe nesfârşit!*

2. Să nu socotim privegherea noastră de azi drept o priveghere de toate zilele! E un praznic a cărui plată e de sute de ori mai mare, căci e un praznic care cu veghea lui se luptă cu somnul, un praznic cuvântător, care cu glasul său

---

* Urmează *Imnele la Naştere* (21–27) inserate în manuscrisul liturgic *British Museum Add 14506 (J)* între *Imnele* 1 şi 2 din colecţia reprezentată de manuscrisul *G* şi a cărui ordine a fost reţinută în ediţia critică a lui E. Beck (1959).

Scanned with CamScanner

luptă cu tăcerea. E înzestrat cu toată bunătăţile, e căpetenia oştirii sărbătorilor şi a tuturor bucuriilor.

3. În ziua aceasta îngerii şi arhanghelii s-au pogorât să cânte cântare de laudă nouă pe pământ. În taină ei coboară şi astăzi veselindu-se cu cei ce priveghează. Atunci când şi-au cântat această laudă a lor întâia oară, lumea era plină de blestemăţii. Binecuvântată fie naşterea prin care astăzi lumea răsună de imne de laudă!

4. Căci e noaptea care amestecă veghetori [îngeri — *Dn* 4, 10. 14] cu veghetori! Veghetorul [îngerul] a venit să facă veghetori pe pământ. Cei ce priveghează s-au făcut tovarăşii veghetorilor [îngerilor]. Cei ce cântă laude s-au făcut tovarăşii serafimilor. Fericit cel ce s-a făcut harfă spre lauda Ta, plata sa a fost mila Ta.

5. Să lăudăm naşterea Celui Întâi-Născut, felul în care Dumnezeirea şi-a ţesut în pântec o haină, a îmbrăcat-o şi a ieşit născându-Se, iar în moarte a dezbrăcat-o iarăşi. A dezbrăcat-o o dată [în moarte], a îmbrăcat-o de două ori [în Naştere şi Înviere]. Când cel de-a stânga [Satana] a înşfăcat-o [prin moartea de pe cruce], [Dumnezeirea] i-a smuls-o [prin Înviere] şi a aşezat-o de-a dreapta [prin Înălţare].

6. Puterea ce cârmuieşte toate s-a sălăşluit în mic pântec. Sălăşluindu-se acolo, ţinea hăţurile a toate. Era supusă Născătorului Ei, ca să împlinească voia Lui. Cerul şi toate făpturile erau pline de Ea. Soarele a intrat în pântec, dar razele Lui sălăşluiau în înalt şi în adânc.

7. El sălăşluieşte în sânurile largi ale tuturor făpturilor, prea mici ca să primească măreţia Celui Întâi-Născut. Cum L-ar fi putut atunci cuprinde pântecul Mariei? O minune, dacă s-a întâmplat, o tulburare, dacă nu s-ar fi întâmplat! Dintre toate sânurile care L-au primit, numai unul a fost în stare de aceasta: Sânul Celui Puternic Care L-a născut.

8. Dacă L-a primit întreg, sânul [Mariei] care L-a primit se aseamănă Sânului minunat [al Tatălui] Care L-a născut.

Scanned with CamScanner

Și cine ar îndrăzni să spună că un sân mic, slab și disprețuit [al Mariei] s-ar putea asemăna cu Sânul Marii Ființe? El S-a sălășluit în ea pentru mila Sa; dar pentru că Firea Sa e nemăsurată, n-a fost mărginit de nimic.

9. Pace și împăcare Care ai fost trimisă neamurilor; Rază veselitoare, Care ai venit la cei posomorâți; Aluat puternic, Care birui în liniște totul; Îndelung-răbdătorule, Care ai prins încetul cu încetul zidirea, fericit cel ce a primit în inima sa bucuria Ta și a uitat întru Tine durerea sa!

10. Gurile veghetorilor [îngerilor] și ale celor ce veghează au strigat săltând: „Pace!" Vestea cea bună a veghetorilor, pe care au adus-o, a ajuns la cei ce veghează. Cine va dormi în noaptea aceasta, care a trezit făptura? Căci ei au vestit „Pace" acolo unde domnea vrăjmășia. Binecuvântat fie Pruncul Care a împăcat prin tăcerea Lui Măreția [dumnezeiască] pe care o mâniaseră cei cuvântători.

11. Veghetorii [îngerii] s-au amestecat cu veghetorii; și se bucurau de mântuirea lumii. Rușinat a fost cel rău care l-a sfătuit pe Adam [*Fc* 3, 5] și și-a împletit o cunună amăgitoare. El și-a înălțat tronul său pe pământ ca un dumnezeu. Dar Pruncul așezat în iesle l-a prăvălit din puterea sa. Soarele a dat înapoi cinstirea [care i s-a dat]; el L-a cinstit prin magi, s-a închinat Lui prin închinătorii lui.

12. Dumnezeu a văzut că ne închinam făpturilor. Și s-a îmbrăcat într-un trup zidit, ca să ne prindă prin obișnuința noastră. Iată Plăsmuitorul nostru ne-a tămăduit prin această plămadă, și Ziditorul nostru ne-a mântuit printr-un lucru zidit. Nu ne-a condus puterea Sa. Binecuvântat fie Cel ce a venit cu cele ale noastre și ne-a amestecat [unit] cu cele ale Sale.

13. Tu, Cel ce întreci orice măsură, Care Te-ai micșorat fără măsură, din slăvita Ta slavă Te-ai smerit spre umilință. Milostivirea care locuiește întru Tine Te-a plecat atât de mult. Pleacă și spre mine milostivirea Ta ca să ajung slăvit

Scanned with CamScanner

în ciuda răutăţii mele. Fericit cel ce s-a făcut izvor de cântări şi Te-a lăudat întru toate.

14. S-a făcut slugă pe pământ, şi era Domn în înalt; deşi moştenea înaltul şi adâncul, S-a făcut străin. Dar Cel osândit pe nedrept va judeca după adevăr, şi Cel scuipat în faţă va sufla Duhul în faţa [apostolilor — *In* 20, 22]. Cel ce a ţinut în mâini o trestie slabă [*Mt* 27, 29] Se va face toiagul lumii ca, îmbătrânind, să se sprijine în El.

15. Cel care S-a sculat ca să slujească robilor va fi închinat şezând pe tron [de-a dreapta]. Înaintea Celui pe care-L batjocoreau cărturarii, serafimii strigau: „Sfânt, sfânt, sfânt" [*Is* 6, 3]. Această slavă Adam a vrut să o fure în ascuns. Şarpele care l-a făcut să cadă a văzut la ce înălţime a fost ridicat. Şi el [Adam] l-a zdrobit, fiindcă îl amăgise cu viclenie; picioarele Evei l-au călcat în picioare [*Fc* 3, 15], fiindcă îşi vărsase veninul în urechea ei.

16. Cea nuntită a ajuns stearpă şi n-a adus rod, dar pântecul Mariei a zămislit fără nuntă. Să ne minunăm de câmpii şi să ne mirăm de sădirile lor: cea care a primit n-a dat înapoi, şi cea care n-a împrumutat a dat înapoi. Firea s-a mărturisit învinsă, căci pântecul a amăgit-o: fără să-i fi dat ea nimic, el i-a dat înapoi.

17. În faţa judecăţii Maria e apărată de Elisabeta. Stârpiciunea Elisabetei a adeverit că Voinţa care are putinţă va închide uşa deschisă şi o va deschide pe cea închisă. Ea a făcut lipsit de prunci pântecul celei căsătorite şi rodnic pântecul fecioarei. Pentru că poporul [ales] a fost necredincios, Ea a încuiat-o pe cea căsătorită în faţa celei curate.

18. Cel ce poate da lapte sânilor uscaţi şi neroditori i-a lăsat să se sleiască când au fost tineri şi i-a făcut să curgă când au fost bătrâni, a silit şi schimbat firea la vremea ei şi împotriva vremii ei. Domnul firilor a schimbat firea fecioarei. Pentru că poporul [ales] era sterp, a făcut-o pe bătrână [Elisabeta] gură care să vorbească pentru slujnică [Maria].

Scanned with CamScanner

19. Şi aşa cum a început în naştere, aşa a sfârşit în moarte. Naşterea Sa a primit închinare, iar moartea Sa a plătit datoria. Când a venit la naştere I s-au închinat magii [*Mt* 2, 11], iar când a venit la pătimire tâlharul a scăpat la El [*Lc* 23, 42]. Între naşterea Sa şi moartea Sa, El a pus la mijloc lumea, pe care a mântuit-o prin naştere şi prin moarte.*

* Imnul se continuă cu alte şase strofe preluate din *Imnele despre credinţă* (20–22 = *Fid.* 4, *1–3*; 23 = *Fid.* 4, *7*; 24 = *Fid.* 4, *11*; 25 = *Fid.* 7, *5*), şi care n-au fost traduce pentru că aparţin logic şi compoziţional unui alt context.

Scanned with CamScanner

22

Imn alfabetic cu următoarele teme, adeseori reluate: îndemn de a lăuda în ziua Naşterii Sale pe Domnul, Medicul nostru *(1–3)*; către pământ şi Biserică *(9)*; către neamuri *(24)*; către femei, Eva şi Maria *(23)*; Kanon şi Nisan — cele două luni ale naşterii şi zămislirii *(6)*; cele trei luni ale praznicelor Naşterii, Învierii şi Înălţării *(8)*. Naşterea Domnului eliberează creaţia de sub jugul idolatriei *(4 sq, 35)*, eliberează creaţia divinizată abuziv de om, soarele *(10 sq)*, luna *(12)*, focul *(13 sq)*; biruie pe cei ce-şi fac idoli *(22)*; aurul, tămâia şi smirna, mai înainte în slujba idolilor, adoră cu magii Pruncul *(25–29)*; adoraţia idolatră a făpturilor de către oameni desfiinţată de adoraţia Pruncului, Făptură divină *(15 sq)*; Satana lucrător în idolatrie, răsturnat de Naşterea Mântuitorului *(17 sq, 30 sq)*; biruinţa Naşterii asupra caldeilor *(32)*; eliberarea sufletului înlănţuit *(33)*; biruinţa asupra păcatului, netezirea căii spre Dumnezeu *(19–21)*. Libertatea în cădere şi mântuire; Satana şi Dumnezeu doar ademenesc *(34)*; zămislirea şi naşterea Domnului *(34, 36 sq)*; minunatul schimb al Întrupării *(38–40)*; încheiere *(41)*

SCHIMBAREA MELODIEI

1. Cântaţi, popoarelor, de praznic, laude întâi-născutului între toate praznicele! Număraţi durerile care au fost, vânătăile şi suferinţele, ca să cunoaştem ce răni ne-a tămăduit Pruncul trimis nouă! Lăudat Cel ce a putut tămădui toate durerile noastre!

REFREN: *Binecuvântat să fie înainte de toate în naşterea Sa!*

2. Mărturisiţi, popoarelor mântuite, pe Mântuitorul a toate de ziua naşterii Sale! Prin milostivirea Sa până şi mintea mea slabă s-a făcut harfă să cânte de praznicul Său biruin-

Scanned with CamScanner

ţele Celui Întâi-Născut! Binecuvântat Cel ce ne-a învrednicit de praznicul Său!

3. Cum s-ar putea minuna cineva de un doctor, fără a fi auzit şi aflat [mai întâi] care au fost durerile? Când vestim rănile noastre, e slăvit Tămăduitorul nostru. Binecuvântat Cel slăvit ca un biruitor prin suferinţele noastre!

4. Făpturile primeau închinare, pentru că [omul] cel care se închina lor era nebun. Se închina tuturor lucrurilor, fiindcă nu se închina Unuia. Cel milostiv s-a pogorât şi a rupt jugul ce ţinea în robie toate. Binecuvântat Cel ce a luat de pe noi jugul nostru!

5. Milostivirea Celui ceresc S-a pus în mişcare şi El S-a pogorât ca să elibereze făptura Sa. În această binecuvântată lună în care se face eliberarea [robilor], Domnul a venit la robime, ca să cheme pe robi la libertate. Binecuvântat fie Cel ce a adus slobozenia noastră!

6. Domnul lunilor şi-a ales două luni pentru isprăvile Sale. Zămislirea Sa s-a petrecut în luna lui Nisan [martie-aprilie] şi naşterea sa în luna lui Kanon [decembrie-ianuarie]. În luna lui Nisan a sfinţit pruncii zămisliţi, iar în luna lui Kanon i-a slobozit pe cei născuţi. Binecuvântat fie Cel ce aduce bucurie cu lunile Sale!

7. Strigat-a cu tăcerea lui soarele la Domnul său împotriva închinătorilor lui. Durere a simţit el, făptura, că primea închinare în locul Domnului său. Bucuroasă e acum zidirea că primeşte închinare Ziditorul. Binecuvântat fie Pruncul Cel vrednic de închinare!

8. Trei luni au împletit cunună şi L-au încununat cu biruinţe. Luna binecuvântată a slujit naşterii Sale, luna vrednică de dorire a slujit Învierii Lui, iar luna desfătărilor Înălţării Lui. Lunile I-au adus cununile lor. Binecuvântat fie Cel ce a strălucit biruitor în lunile Sale!

9. Descoperă-ţi, veseleşte-ţi, pământule, faţa ta de praznicul nostru! Cu glas tare să cânte laudă Biserica! În tăcere

Scanned with CamScanner

să laude cerul şi pământul! Aduceţi laudă şi mărturisire Pruncului Care a adus slobozenie pentru toţi! Binecuvântat fie Cel ce a rupt zapisul datoriilor noastre!

10. Căci nebunii cinsteau soarele, necinstindu-l însă prin cinstirea lor. Acum că au cunoscut că el este rob, şi prin alergarea sa el se închină Domnului său. Se bucură toate [făpturile] roabe că acum sunt socotite roabe. Binecuvântat fie Cel ce a rânduit firile!

11. Nelegiuire am făcut când ne-am făcut robi altor robi [făpturilor]. Libertatea noastră i-a silit pe robi [făpturile] să fie stăpânii noştri. Căci pe robul nostru al tuturor, soarele, l-am făcut stăpânul nostru al tuturor. Binecuvântat fie Cel ce ne-a dus înapoi la El Însuşi!

12. Chiar şi luna era închinată şi a fost eliberată prin naşterea Sa. De mirare e că lumina care luminează ochii a întunecat ochii care au privit la ea ca la un dumnezeu. Binecuvântată fie strălucirea care ne-a luminat!

13. Focul s-a închinat naşterii Tale care a luat închinarea de la el; căci lui i se închinau magii care au căzut închinându-se înaintea Ta. Ei l-au lăsat şi s-au închinat Domnului său, schimbând focul pe Foc. Binecuvântat fie Cel ce ne-a botezat în lumina Sa!

14. În locul focului nebun care-şi mistuie propriul său trup, magii s-au închinat Focului Care Şi-a dat trupul Său celor ce-L mănâncă. Cărbunele s-a apropiat să sfinţească buze necurate [*Is* 6, 6]. Binecuvântat fie Cel ce a amestecat în noi Focul Său!

15. Rătăcirea orbise oamenii, ca ei să se închine făpturilor. Primeau închinare cele ce erau împreună-roabe cu ei, iar Stăpânului a toate I se arăta nerecunoştinţă. Cel vrednic de închinare S-a pogorât ca să Se nască şi a strâns la El toată închinarea. Binecuvântat fie Cel căruia Îi aduc închinare toate.

16. Cel ce ştie toate a văzut că ne închinam făpturilor. S-a îmbrăcat într-un trup zidit, ca să ne prindă prin obiş-

Scanned with CamScanner

nuința noastră, ca printr-un trup zidit să ne tragă spre Ziditorul. Binecuvântat fie Cel ce ne-a dus la El cu ademenire!

17. Cel rău a știut cum să ne vatăme: prin stele ne-a făcut orbi; prin averi ne-a păgubit; prin aur ne-a făcut săraci; prin idoli sculptați ne-a făcut o inimă de piatră [*Iz* 11, 19]. Binecuvântat fie Cel ce a venit să o înmoaie!

18. Din pietre au făcut idoli, ca oamenii să se poticnească prin ei. I-au pus pe drumuri, ca orbii să se împiedice de ei. I-au numit dumnezei, ca aceia care-i văd să se poticnească. Binecuvântat fie Cel ce a vădit idolii cei mincinoși!

19. Păcatul și-a întins mantia să acopere toate, ca nimeni să nu poată vedea adevărul. Adevărul s-a pogorât în pântec, a ieșit din el și a surpat rătăcirea. Binecuvântat fie Cel ce a înlăturat-o prin nașterea Sa!

20. Cel Milostiv n-a îndurat să vadă închisă calea noastră spre El. Pogorându-Se prin zămislire, a deschis calea. Ieșind prin naștere a croit-o și a așezat pe ea borne. Binecuvântată fie pacea căii Tale!

21. A ales proroci, și ei au netezit calea pentru poporul [ales]. A trimis apostoli, și ei au gătit cărare pentru neamuri[le păgâne]. De ocară s-au făcut pietrele de poticneală ale celui rău, căci niște oameni slabi le-au îndepărtat. Binecuvântat fie Cel ce drepte a făcut căile noastre!

22. Idolii îi făceau orbi pe cei care-i sculptau; ei făceau ochi pietrei, dar își orbeau ochii lor. Laudă nașterii Tale, care a deschis ochii văzătorilor orbi. Binecuvântat fie Cel ce a restabilit vederea!

23. Femeile feciorelnice să mulțumească curatei Maria. Căci prin Eva, mama lor, mare a fost ocara lor; acum însă prin Maria, sora lor, slăvită a fost biruința lor. Binecuvântat fie Cel ce iese din ele!

24. Să laude neamurile [păgâne] nașterea Ta; căci au primit ochi ca să vadă. El a luat de la ele beția lor, iar ele

Scanned with CamScanner

şi-au văzut înjosirea lor, s-au osândit pe sine şi s-au închinat Izbăvitorului lor. Binecuvântat fie Cel ce le-a învăţat pocăinţa!

25. Oamenii şi-au risipit închinarea lor pretutindeni. Dar pe Cel Vrednic de închinare nu L-au căutat să-I aducă închinare. Dar cele închinate n-au putut suferi să primească închinare de la închinătorii cei rătăciţi. Binecuvântat fie Cel ce S-a pogorât ca să primească închinare!

26. Aurul idolilor s-a închinat Ţie, Celui care l-ai prefăcut în milostenie. El, care în chipurile lipsite de viaţă era fără folos, e de folos pentru cei vii; zoreşte acum spre casa Ta cu bani, aşa cum a zorit cândva spre ieslea Ta. Binecuvântat fie Cel pe Care L-a îndrăgit zidirea!

27. Tămâia, care slujise demonilor, s-a închinat naşterii Tale. Posomorâţi erau norii ei de fum; dar acum s-a veselit când L-a văzut pe Domnul ei. În loc de a fi adusă jertfă rătăcirii, ea a fost adusă acum jertfă lui Dumnezeu. Binecuvântată fie naşterea Ta, care a primit închinare.

28. S-a închinat Ţie şi smirna, atât pentru ea însăşi, cât şi pentru mirodeniile înrudite cu ea. Idolii cei necuraţi au fost făcuţi necuraţi prin ungerea ei; dar prin Tine mirodeniile şi-au redobândit mireasma în ungerea cu care Te-a uns Maria [*In* 12, 3]. Binecuvântată fie mireasma Ta care ne-a înmiresmat!

29. Aurul cel închinat s-a închinat Ţie când Ţi l-au adus magii. El, care primea închinare în idoli, s-a închinat acum Ţie. S-a închinat Ţie împreună cu închinătorii lui şi a mărturisit că Tu eşti Cel vrednic de închinare. Binecuvântat fie Cel ce a cerut închinarea pentru El!

30. Cel rău care se zbenguia pe pământ a fugit cu cetele sale. Pe înălţimi i se jertfeau viţeii, iar în grădini i se junghiau boii. El a înghiţit întreaga făptură şi şi-a umplut pântecele cu pradă. Binecuvântat fie Cel ce a venit şi l-a deşertat.

Scanned with CamScanner

31. Despre el a spus Domnul nostru că a căzut din cer [*Lc* 10, 18], că el, cel urât, se va înălța, dar va cădea din înălțimea lui. Piciorul Mariei l-a călcat în picioare pe el, care muşcase călcâiul Evei [*Fc* 3, 15]. Binecuvântat fie Cel care prin naşterea Sa l-a umilit.

32. Caldeii umblau pretutindeni şi rătăceau. Tulburați au fost pe pământ vestitorii rătăcirii. Au fost făcuți să tacă fiind biruiți de vestitorii adevărului. Binecuvântat fie Pruncul Care a fost vestit!

33. Întinsu-şi-a păcatul năvoadele spre prindere. Laudă naşterii Tale care a rupt năvoadele rătăcirii. Sufletele prinse în adânc au fugit în înalt. Binecuvântat fie Cel ce ne-a dat aripi!

34. Voia Sa ne-ar fi putut elibera şi cu de-a sila. Dar fiindcă nu ne-am făcut vinovați cu de-a sila, nici El nu ne-a îndreptat cu de-a sila. Cel rău ne-a dus în robie prin momeală, şi naşterea Ta ne-a mântuit tot prin momeală. Binecuvântat fie Cel ce a născocit un meşteşug să ne mântuiască!

35. Se tânguiau făpturile că primeau închinare, şi se rugau în tăcere să fie slobozite. Cel ce eliberează toate le-a auzit şi, fiindcă nu putea suferi aceasta, S-a pogorât, a îmbrăcat în pântec haină de rob, a ieşit şi a eliberat făptura. Binecuvântat Cel ce a câştigat foloase pentru făptura Sa!

36. Milă s-a pus în mişcare în cer la glasul făpturilor ce strigau după ajutor. Şi atunci a fost trimis Gavriil [*Lc* 1, 26], care a venit şi a vestit zămislirea Ta. Când Te-ai născut, veghetorii [îngerii] au vestit ieşirea Ta. Binecuvântată fie de către toți închinarea Ta!

37. Căci mai mare e bucuria pentru naştere decât pentru zămislire. Pentru că numai un înger ne-a vestit zămislirea Ta; dar bucuria naşterii Tale ne-au vestit-o mulțime de oaste îngerească [*Lc* 2, 13]. Binecuvântată fie vestirea Ta în ziua Ta!

38. Laudă vreau să-Ți aduc de ziua Ta, Vrednicule de închinare! Ia de la mine roada mea şi dă-mi mila Ta! Căci

Scanned with CamScanner

dacă eu, cel rău, Îţi dărui cele ale mele, cu cât mai multe nu-mi vei da Tu, Cel Bun? Binecuvântată fie bogăţia Ta în robul Tău!

39. Două lucruri pentru care Te-ai rugat ni s-au împărtăşit prin naşterea Ta. Tu Te-ai îmbrăcat în trupul nostru văzut; iar noi ne-am îmbrăcat în puterea Ta nevăzută. Trupul nostru s-a făcut haina Ta, iar Duhul Tău s-a făcut veşmântul nostru. Binecuvântat fie Cel ce a fost împodobit şi ne-a împodobit!

40. Minunatu-s-a adâncul şi înaltul, că naşterea Ta i-a supus pe cei răzvrătiţi. Pentru că Ţi-am dat ostatici [trupul şi sufletul lui Iisus], ne-ai dat pe Mângâietorul. Când ostaticii [trupul şi sufletul lui Iisus] s-au urcat de la noi, atunci s-a pogorât la noi Căpetenia oştirilor [Duhul]. Binecuvântat fie Cel ce i-a luat pe unii şi L-a trimis pe Celălalt!

41. Veniţi, toate gurile, gătiţi-vă şi faceţi-vă apă şi izvoare de cântări! Să vină Duhul Sfânt şi să laude El în noi toţi pe Tatăl Care ne-a mântuit prin Fiul Său. Binecuvântat fie El înainte de toate în Fiul Său!

Scanned with CamScanner

23

1: rugăciune pentru harul de a putea povesti naşterea; *2–4:* minunea naşterii: Dumnezeu după voinţă în trup, după atotprezenţă în toate; Întruparea, descoperire a bunătăţii lui Dumnezeu; antinomiile naşterii: ceresc şi pământesc, Fiu al lui Dumnezeu şi Fiu al Mariei, voia şi firea lui Dumnezeu; *5–6:* naşterea lui Hristos, renaştere a umanităţii şi izvor de nădejde; *7–9:* ziua de naştere a lui Hristos ţine locul naşterii Lui, ne dă pe Fiul Său; *10:* magii şi prorocul, Irod şi cărturarii; *11–13:* antinomiile Celui Întrupat: pântecul Mariei cuprinde pe Cel Infinit; Pruncului din iesle I se aduc daruri; hainele lui Hristos fac minuni; haina de apă a Botezului Său străluceşte lumină; giulgiurile Sale atestă minunea; scopul: acela de a reda lui Adam haina pierdută a raiului; *14:* rugăciune finală

SCHIMBAREA MELODIEI

1. Care muritor va putea povesti despre Cel ce dă viaţă tuturor, Care a lăsat înălţimea Măreţiei Lui şi S-a pogorât la cele mici. Tu, Care prin naşterea Ta înalţi toate, înalţă şi mintea mea slabă, ca să povestesc despre naşterea Ta; nu să cercetez măreţia Ta, ci să vestesc harul Tău [bunătatea Ta]! Binecuvântat fie Cel ce e şi ascuns şi vădit în faptele Sale!

REFREN: *Laudă Ţie mai cu seamă de la noi toţi!*

2. Mare minune că Fiul, Care S-a sălăşluit cu totul în trup, a locuit întreg în el fără ca acesta să-L fi cuprins. S-a sălăşluit în el, fără să fie mărginit. Voia Sa era întreagă în el, dar întregimea Lui nu era în el. Cine ar putea spune aceasta: că deşi sălăşluia întreg în trup, sălăşluia întreg în toate? Binecuvântat fie Cel nemărginit Care S-a făcut mărginit!

Scanned with CamScanner

3. Măreţia Ta rămâne ascunsă pentru noi, harul Tău s-a arătat înaintea noastră. Vreau, Doamne, să tac despre măreţia Ta şi să vorbesc despre harul Tău. Harul Tău a pus stăpânire pe Tine şi Te-a plecat spre noi, cei răi. Harul Tău Te-a făcut prunc, harul Tău Te-a făcut om, a strâmtorat şi lărgit măreţia Ta. Binecuvântată fie Puterea Care S-a făcut mică şi mare!

4. Laudă Celui ce S-a făcut pământesc fiind prin firea Sa ceresc. În iubirea Lui S-a făcut întâi-născut al Mariei [*Lc* 2, 7] fiind Întâi-Născutul lui Dumnezeu [*Evr* 1, 6]. S-a făcut după nume fiu al lui Iosif fiind Fiu al Celui Preaînalt. S-a făcut om după voia Lui, fiind prin firea Sa Dumnezeu. Binecuvântată fie voia şi firea Ta! Binecuvântată fie Slava Ta care s-a îmbrăcat în chipul nostru!

5. Naşterea Ta, Doamne, s-a făcut maică a tuturor făpturilor, fiindcă a zămislit şi a născut din nou umanitatea care Te-a născut. Ea Te-a născut trupeşte, iar Tu ai născut-o duhovniceşte. Numai de aceea Te-ai născut, ca să naşti pe oameni după asemănarea Ta. Iată, naşterea Ta naşte toate. Binecuvântat fie Cel ce S-a făcut tânăr şi a întinerit toate!

6. Nădejdea oamenilor care pierise a sporit prin naşterea Ta. Nădejde bună au vestit făpturile cereşti oamenilor. Satana, care a nimicit nădejdea noastră, şi-a nimicit cu propria sa mână nădejdea sa când a văzut că nădejdea a sporit din nou: naşterea Ta s-a făcut pentru cei lipsiţi de nădejde izvor care picură nădejde. Binecuvântată fie nădejdea care ne-a dat vestea cea bună!

7. Ziua naşterii Tale se aseamănă Ţie; căci e binevenită şi vrednică de iubire ca şi Tine. Noi, care n-am văzut naşterea Ta, am iubit-o totuşi ca şi cum am fi fost pe vremea ei. În ziua Ta Te vedem ca atunci când erai prunc, îndrăgit de toţi. Saltă, iată, de bucurie în ea bisericile. Ziua Ta împodobeşte şi e împodobită. Binecuvântată fie ziua Ta, care a venit pentru noi!

Scanned with CamScanner

8. Ziua Ta ne-a făcut un dar, cum Tatăl Tău nu are un al doilea. Nu un serafim a trimis El la noi, nu un heruvim s-a pogorât la noi. N-au venit veghetori [îngeri] slujitori, a venit Întâi-Născutul, Căruia Îi slujesc aceştia. Cine ar putea mulţumi îndeajuns Măreţiei nemăsurate care zace într-o iesle dispreţuită! Binecuvântat fie Cel care ne-a dat toate cele ale Sale!

9. Generaţiei aceleia i-a făcut bucurie naşterea Ta. Generaţiei noastre i-a făcut bucurie ziua Ta. Îndoită a fost fericirea acelei generaţii; căci ei au văzut naşterea Ta şi ziua Ta. Mai mică e fericirea celor de pe urmă; căci ei văd numai ziua naşterii Tale. Dar întrucât cei de aproape s-au îndoit, mai mare e fericirea celor de pe urmă, care au crezut în Tine fără să Te vadă [*In* 20, 29]. Binecuvântată fie fericirea care ni s-a înmulţit!

10. Magii s-au veselit din depărtare, cărturarii au vestit de aproape. Prorocul [Miheia] a arătat locul din cartea sa, iar Irod turbarea sa. Cărturarii au arătat tâlcuirea, iar magii credinţa. De mirare cum la un prunc cei de un neam cu el s-au repezit cu săbiile lor, iar cei străini cu darurile lor. Binecuvântată fie naşterea Ta care i-a pus în mişcare pe toţi!

11. Pântecul Mariei mă uimeşte cum Te-a putut cuprinde şi învălui pe Tine, Doamne. Întreaga zidire era prea mică ca să ascundă măreţia Ta. Pământul şi cerul erau prea strâmte ca să fie sânul care să adăpostească Dumnezeirea Ta. Prea mic pentru Tine a fost sânul pământului şi îndeajuns de mare pentru Tine a fost sânul Mariei. El S-a sălăşluit în poală şi a tămăduit cu poala [veşmântului Său — *Lc* 8, 44].

12. A fost înfăşat cu scutece în cele de jos, şi I s-au adus daruri. A îmbrăcat hainele unui băiat, şi minuni au izvorât de acolo. S-a îmbrăcat în apa botezului, şi raze au ţâşnit de acolo. S-a îmbrăcat în giulgiuri ca un mort, şi semne de biruinţă s-au arătat ele. Odată cu smereniile Sale vin şi înălţările Lui. Binecuvântat Cel ce a legat slava Lui de pătimirea Sa!

Scanned with CamScanner

13. Toate aceste schimbări, pe care Cel Milostiv le-a lepădat şi îmbrăcat, s-au făcut fiindcă S-a străduit să-l îmbrace din nou pe Adam în slava pe care acesta a lepădat-o. În locul ramurilor lui [Adam] El S-a învăluit în scutece, şi în locul pieilor lui [Adam] S-a îmbrăcat în haine. S-a botezat pentru fărădelegea lui [Adam] şi a fost uns cu miresme din pricina morţii lui. A înviat şi l-a înălţat întru slavă. Binecuvântat Cel ce S-a pogorât, S-a îmbrăcat [în Adam] şi S-a înălţat!

14. Pentru că naşterea Ta i-a cuprins şi pe fiii lui Adam ca şi pe Adam însuşi, Tu, Cel Puternic, Care Te-ai făcut prunc, prin naşterea Ta m-ai născut din nou şi pe mine. Tu Cel Curat, Care Te-ai botezat, spălarea Ta să ne spele de întinare! Tu, Cel Viu, Care ai fost uns cu miresme, fă-ne să dobândim viaţă prin moartea Ta! Ţie numai vreau să-Ţi mulţumesc în Cel ce umple toate. Laudă Ţie de la noi toţi!

Scanned with CamScanner

24

1 şi 17–18: omorârea pruncilor din Betleem; *3:* fuga în Egipt; *4:* Scriptura şi poporul (ales), împlinirea ei şi neamurile (păgâne); *5–10:* steaua Betleemului, Irod şi magii; 11: dubla venire a lui Hristos; *12–16 şi 19–20:* Naşterea Mântuitorului vestită de proroci, necunoscută de iudei, ci cunoscută de păgâni (magi), care au venit cu daruri de departe, de la noii copii ai lui Avraam treziţi din pietre; *21:* strofă finală; *22–25:* adaos de alte manuscrise: *22:* Scripturile, poporul iudeu şi neamurile păgâne; *23–25:* steaua şi Ioan, cei doi vestitori ai Mântuitorului

SCHIMBAREA MELODIEI

1. Omorâţi au fost pruncii [*Mt* 2, 16–18] din pricina naşterii Tale, care dă viaţă tuturor! Fiindcă Domnul nostru, Domnul Împărăţiei, avea să fie un împărat omorât, tiranul acela [Irod] viclean i-a adus ostatici omorâţi, îmbrăcaţi în simbolurile morţii Sale. Cetele cereşti au primit ostaticii pe care i-au adus cei pământeşti. Binecuvântat fie Împăratul care i-a mărit!

REFREN: *Laudă Ţie de toate limbile în ziua aceasta a naşterii Tale!*

2. Ca nişte păstrători ai celor încredinţate, toţi împăraţii din casa lui David şi-au predat unii altora tronul şi cununa Fiului lui David. Dar preoţii, prorocii şi împăraţii s-au sfârşit, găsindu-şi capăt şi hotar într-Unul, Domnul a toate, Care a luat de la ei toate şi a pus capăt succesiunilor. Binecuvântat fie Cel ce S-a îmbrăcat în ale Sale!

3. Gângurit-au porumbeii în Betleem; căci şarpele a omorât puii lor. Vulturul însă a scăpat fugind în Egipt ca

Scanned with CamScanner

să primească făgăduinţele. Egiptul s-a bucurat că s-a făcut capitalul pentru plătirea datoriilor lui. El, care-i omorâse pe fiii lui Iosif [*Iş* 1, 22], s-a străduit să dea înapoi Fiului lui Iosif datoria lui faţă de urmaşii lui Iosif. Binecuvântat fie Cel ce L-a chemat în Egipt!

4. Cărturarii citeau în fiecare zi că o stea va răsări din Iacob [*Nm* 24, 17]. Poporul [Israel] avea glasurile şi citirile [prorocilor], dar neamurile [păgâne] aveau răsăritul şi tâlcuirea. Ei aveau Scripturile, iar noi împlinirea, ei ramurile, iar noi roadele. Cărturarii citeau în cărţi, iar magii au văzut în realitate raza acelei citiri. Binecuvântat fie Cel ce ne-a dat Scripturile lor!

5. Cine ar putea vorbi despre ascunderea şi arătarea stelei luminoase care mergea înaintea purtătorilor de daruri? Ea s-a arătat şi a vestit cununa [Împăratului], şi tot ea s-a ascuns şi a ascuns trupul [Domnului]. Prin acestea două s-a făcut vestitoarea şi ocrotitoarea Fiului. I-a ocrotit trupul şi I-a vestit cununa. Binecuvântat fie Cel ce face înţelepţi pe vestitorii Săi!

6. Privit-a tiranul spre magi când aceştia au întrebat: „Unde e fiul de împărat?" [*Mt* 2, 2]. Deşi inima îi era posomorâtă, căuta să arate în afară că e vesel. Şi împreună cu oile [magii] a trimis lupi [soldaţii]* ca să omoare pe Mielul lui Dumnezeu. Mielul a fugit însă în Egipt, ca de acolo să-i judece pe cei pe care i-a izbăvit de acolo. Binecuvântat fie Cel ce acum i-a dus în robie din nou**!

7. Magii au descoperit tiranului: „Când robii tăi s-au amestecat cu noi, steaua s-a ascuns şi căile ni s-au întunecat."

---

* Efrem pare să spună că soldaţii care au omorât pruncii au fost trimişi împreună cu magii (deşi *Mt* 2, 7–18 spune că soldaţii au fost trimişi mai târziu), probabil interpretând relatarea evanghelică prin *Nm* 22–24, unde Valaam e însoţit de bătrânii lui Moab şi Madian; cf. mai jos strofa *20*.

** Aluzie la distrugerea Ierusalimului de romani în anul 70 şi risipirea evreilor care a urmat.

Scanned with CamScanner

Nu știau bunii că amarnicul împărat trimisese ucigași ca închinători ca să stârpească Rodul dulce pe care cei amari l-au mâncat și s-au îndulcit. Laudă Ție, Leacule al Vieții!

8. Cum magii primiseră porunca să se ducă și să caute Pruncul, stă scris despre ei că au văzut steaua aceea și s-au bucurat [*Mt* 2, 8. 10]. Prin aceea că s-au bucurat de vederea ei a dat de înțeles că aceasta se ascunsese. Ea s-a ascuns ca să-i țină departe pe ucigași; și s-a înălțat ca să-i cheme pe închinători. Pe unii i-a făcut să cadă, și pe alții i-a chemat. Binecuvântat fie Cel ce a biruit și în unii și în alții!

9. Cum însă a trecut cu vederea pe Prunc cel necurat care a omorât pruncii? L-a împiedicat dreptatea dumnezeiască căci el socotea că magii se vor întoarce la el. Pe când ședea și-i aștepta să prindă Pruncul închinat și pe închinătorii Lui, aceștia au scăpat din mâinile lui; de la tiranul acela darurile și închinătorii au fugit spre Fiul de Împărat. Laudă Celui ce știe toate meșteșugurile!

10. Odihnindu-se în culcușurile lor, magii cei lipsiți de viclenie cugetau și astfel somnul li s-a făcut oglindă, și un vis le-a răsărit ca o lumină. Au văzut pe ucigașul, viclenia și sabia sa, și s-au spăimântat. Viclenia sa o întinsese bărbaților, iar sabia o ascuțise împotriva copilașilor. Vegheto-rul [îngerul] i-a învățat pe cei ce dormeau. Binecuvântat Cel ce i-a făcut înțelepți pe cei lipsiți de viclenie!

11. Cei simpli, care au crezut, au cunoscut două veniri ale lui Hristos. Cărturarii nebuni însă nu și-au dat seama nici măcar de una din ele. Neamurile [păgâne] au aflat viață [mântuire] la cea dintâi [venire] și înviere la cea de-a doua. Întâia venire a risipit în toate vânturile poporul [ales, Israel] cu înțelegerea orbită, iar cea de a doua va șterge pomenirea lui. Binecuvântat fie Împăratul Care a venit și va veni!

12. Mântuitorul a răsărit orbilor, iar ei s-au uitat după altul! Soarele și-a arătat razele, iar ei sunt învăluiți în întuneric. Atunci Cel Strălucitor și-a trimis lumina și i-a chemat pe fiii întunericului [magii] să vestească fiilor luminii

Scanned with CamScanner

[iudeilor]: „Iată în mijlocul vostru e lumina, dar peste ochii voştri stă un văl!" [*2 Co* 3, 14]. Laudă Ţie, Soare nou!

13. Prorocii au vestit [naşterea Lui], dar n-au spus timpul ei. El i-a trimis pe magi, şi ei au venit şi au arătat timpul Lui. Dar magii, care au făcut cunoscut timpul Lui, n-au arătat şi locul unde era Pruncul. Şi atunci steaua strălucitoare a zorit şi a arătat unde anume era Pruncul. Binecuvântat fie Cel ce a fost tâlcuit de toate!

14. Iudeii au tăgăduit trâmbiţa lui Isaia care suna zămislirea Sa [*Is* 7, 14]. Şi ei au făcut să tacă harfa psalmilor care cântau despre preoţia Sa [*Ps* 110, 4]. Au făcut să amuţească chitara Duhului care cânta şi ea despre împărăţia Sa [*Ps* 145, 13]. În tăcere adâncă au încuiat naşterea măreaţă, care a smuls chiote de bucurie celor cereşti şi celor pământeşti. Binecuvântat fie Cel ce a răsărit din tăcere!

15. Glasul Său s-a făcut cheie nevăzută şi a deschis gura magilor. Pentru că în Iuda vestitorii tăceau, au sunat glasuri în făptură. Şi, vestea cea bună pe care au tăgăduit-o aceia au adus-o cu ei cei de departe. Şi atunci tăgăduitorii au început să asculte glasurile străinilor care strigau cu glas tare despre Fiul lui David. Binecuvântat fie Cel ce prin glasul nostru i-a făcut să tacă!

16. Pentru că poporul [ales] a tăgăduit darurile şi nu le-a adus Fiului Împăratului, vestitoarea Lui [steaua] a ieşit la neamuri/păgâni [magi] şi le-a adus cu darurile lor. Nu le-a adus însă pe toate; căci micul sân al Betleemului nu le-ar fi putut cuprinde, dar sânul Sfintei Biserici s-a deschis larg şi i-a primit pe fiii ei. Binecuvântat fie Cel ce a făcut-o roditoare pe cea stearpă!

17. Tăiat-au ucigaşii în Betleem mândrele flori, ca odată cu ele să piară şi mândra Sămânţa în care zăcea ascunsă Pâinea cea Vie. Spicul Vieţii a fugit ca să vină în snop la vremea secerişului. Strugurele care fugise de tânăr s-a dat pe Sine Însuşi tescuirii, ca prin Vinul Său să mântuiască sufletele. Laudă Ţie, Leacule al Vieţii!

Scanned with CamScanner

18. Ucigaşii au intrat în grădina cea plină de roade tinere; au scuturat florile de tulpini, au nimicit vlăstare şi muguri. Fără să ştie, tulburătorul a adus daruri curate [pruncii ucişi]: Vai lui şi har lor! Betleemul a dat pârgă şi a adus roade feciorelnice Celui Sfânt! Binecuvântat fie Cel ce a primit pârga lor!

19. Întrucât cărturarii tăceau din pizmă şi fariseii din invidie, oameni din piatră cu o inimă din piatră au cântat laude înaintea Pietrei celei nebăgate în seamă care s-a făcut în capul unghiului [*Mc* 12, 10]. Pietrele au fost muiate de Piatră şi s-au făcut limbi cuvântătoare. Pietrele au strigat prin Piatra [*Lc* 19, 40]. Binecuvântată fie naşterea Ta care a făcut pietrele să strige!

20. Steaua despre care stă scris în Scriptură au văzut-o neamurile [păgâne] îndepărtate ca să fie ruşinat poporul [ales]. Poporul care-i învăţa pe alţii şi era mândru a fost nevoit să afle de la neamuri cum şi unde au văzut acelea răsăritul despre care a vorbit Valaam [*Nm* 24, 17]. Un străin [Valaam] L-a arătat pe Acela, şi tot nişte străini [magii] L-au văzut mai întâi. Binecuvântat fie Cel ce a stârnit gelozia poporului!

21. Să se apropie rugăciunea mea de uşa Ta şi sărăcia mea de comoara Ta! Dă-mi, Doamne, fără să socoteşti, cum dă omului Dumnezeu! Căci dacă dai multe, o faci ca Fiu al Celui Milostiv, şi dacă mai adaugi, o faci ca Fiu al Împăratului. Dacă am fost nerecunoscător, am fost ca născut din ţărână: ca Adam e şi copilul lui Adam, şi cum este Cel Milostiv e şi Fiul Celui Milostiv. Laudă Ţie Cel ce Te asemeni Părintelui Tău!

< strofe adăugate în alte manuscrise >

22. N-a băgat de seamă poporul [iudeu], care avea Scripturile, că acestea vesteau păcatele lor. Ele strigau despre lepădarea lui şi povesteau despre intrarea noastră [a neamurilor păgâne]. Iată poporul nebun citeşte în cărţile sale făgăduinţele ce au fost împărtăşite nouă. Lăudându-se cu

Scanned with CamScanner

cărţile lui, el ne citeşte propria lui învinuire şi mărturiseşte moştenirea noastră. Binecuvântat fie Cel ce le-a dat lor osteneala pentru a ne dărui nouă odihna.

23. Cei doi vestitori: steaua şi Ioan, lăsau să se întrevadă cele ale Întâi-Născutului. Una strălucirea, celălalt glasul; căci Cel Vestit e Lumină şi Cuvânt. Glasul şi raza slujesc Lui; strălucirea a vestit lumina Lui şi glasul înţelepciunea Lui. Binecuvântat fie Întâi-Născutul mai cu seamă de vestitorii Lui!

24. Privit-a spre el Ioan şi a strigat: „Iată Mielul lui Dumnezeu" [*In* 1, 29]. Mielul s-a îngrăşat şi a crescut şi a venit să se jertfească. Ioan nu s-a temut să strige: „Iată Acesta este!", chiar dacă ucigaşii s-au repezit la el, şi chiar dacă era vremea stropirii [*Lv* 16], ca prin sângele Său să vină iertarea. Binecuvântat fie Cel ce a plătit datoria noastră!

25. Steaua strălucitoare nu s-a asemănat lui Ioan; căci într-un loc strălucea şi îşi arăta calea celor curaţi, şi într-alt loc apunea şi rătăcea calea lupilor. Ea a cruţat Mielul de omorâre pentru ziua junghierii Lui prin care să aducă ispăşire turmei Sale [*Evr* 9, 11–10, 18]. Binecuvântat fie Cel întru Care s-au izbăvit cei ai Săi!

Scanned with CamScanner

25

1: praznicul Împăratului în Biserică şi pustiitul Sion; *2:* praznicul Bisericii cu cântecele ei şi îngerii; *3:* Biserica şi Fiul adorat cu daruri în ea; *4:* pruncii Bisericii şi pruncii Betleemului; împăraţii creştini şi împăratul Persiei; *5:* „Imanuel" al lui Isaia aplicat Bisericii; *6:* păstorul din Efrata şi Biserica, Betleemul permanent; *7:* Daniel a prorocit ticăloşia şi respingerea poporului urmată de chemarea neamurilor; *8:* psalmii lui David şi Biserica; *9:* Biserica, refugiul praznicelor, profeţilor şi cărţilor Vechiului Legământ; *10:* în Biserică se împlinesc cele zece fericiri ale Domnului; *11–15:* Efrata, Betleemul, Maria şi Naşterea; minunea Dumnezeului născut; *16:* Simeon, Pruncul şi Duhul; *17:* Gavriil şi Fecioara; prin îngeri sălaşul ei se face un cer nou

SCHIMBARE A MELODIEI. PE MELODIA: *Fericită Efrata*

1. Fericită eşti Biserică, pentru că în tine vuieşte marele praznic, praznicul Împăratului. Şi însetate foarte [după prăznuitori] sunt porţile părăsitului Sion, lipsite de praznice. Fericite sunt porţile tale, larg deschise, fără să fie de ajuns de largi, şi curţile tale care s-au lărgit fără să-i poată cuprinde pe toţi. În tine vuiesc neamurile [păgâne] care au strigat, şi strigătul lor a făcut să tacă poporul [ales, Israel].

REFREN: *Laudă Celui ce Te-a trimis!*

2. Fericită eşti Biserică; pentru că de praznicele tale se bucură veghetorii [îngerii]. Căci o noapte au lăudat ei pe pământul care restrânge şi refuză lauda. Fericite sunt cântările tale care sunt semănate, secerate şi adunate în hambare în ceruri! Gura ta e o cădelniţă, iar cânturile tale se înalţă ca tămâia de praznicele tale.

Scanned with CamScanner

3. Fericită eşti Biserică; pentru că de praznicul acesta vin la tine toate darurile! Magii au adus odinioară Adevărului darurile lor între cei vicleni. Fericită casa ta; căci S-a pogorât să Se sălăşluiască Fiul Împăratului Cel închinat cu daruri. Aurul apusului şi mirodeniile răsăritului se aduc de praznicele tale.

4. Fericită eşti Biserică; pentru că n-ai un împărat tiran, omorâtor al pruncilor. Căci acela a omorât în Betleem pruncii fără deosebire, ca să omoare Pruncul Care dă viaţă tuturor. Fericiţi pruncii tăi, care au fost invidiaţi şi cinstiţi de împăraţi care au primit în ei mirodeniile cinstirii Tale*. Cununa Răsăritului însă a călcat în picioare pe cei ce Te iubesc, dar ea va fi călcată în picioare de cei iubiţi de Tine**.

5. Fericită eşti Biserică; pentru că de tine se veseleşte şi Isaia în prorocia sa: „Iată Fecioara va lua în pântece şi va naşte" [7, 14] un prunc, al cărui nume e o taină [simbol] mare. Tâlcuirea lui s-a descoperit în Biserică: două nume s-au amestecat şi s-au făcut unul: „Imanuel"***, „Dumnezeu" e „cu tine" în toată vremea, întrucât te-a unit cu membrele [trupului] Lui.

6. Fericită eşti Biserică; pentru că Miheia a strigat: „Un păstor va ieşi din Efrata" [*Mi* 5, 2]. Căci a venit la Betleem ca să ia din el toiagul lui Iesei şi să pască popoarele. Fericiţi mieii tăi, însemnaţi cu pecetea Lui. Şi mieluşelele tale, păzite de cuvântul tău! Tu, Biserică, eşti Betleemul cel veşnic, căci întru tine e Pâinea Vieţii****!

7. Fericită eşti Biserică; pentru că de tine se bucură şi Daniel, bărbatul dorirorilor [*Dn* 9, 23]. El a vestit că slăvitul

---

* Aluzie la împăraţii creştini ai Imperiului Roman începând cu Constantin cel Mare.

** Aluzie la persecuţiile anticreştine ale regelui sasanid al Persiei, Shapur II, aflat în război aproape permanent cu Imperiul Roman. Ele au fost declanşate în 339–340 şi au durat până la moartea regelui în 379 (deci după moartea lui Efrem survenită pe 9 iunie 373).

*** Efrem pare a separa pe „Imanuel" în două nume: „Imanu" şi „El".

**** În ebraică „Bet-lehem" înseamnă Casa Pâinii.

Scanned with CamScanner

Mesia va fi omorât şi pentru moartea Lui cetatea sfântă va fi pustiită [*Dn* 9, 26]. Vai poporului [Israel] care a fost lepădat şi nu S-a întors! Fericite neamurile [păgâne], care au fost chemate şi nu s-au întors înapoi! Cei întâi chemaţi n-au vrut să vină, şi în locul lor alţii s-au bucurat de nunta lor [*Lc* 14, 24].

8. Fericită eşti Biserică, căci întru tine cântă cu harfa sa împăratul David, care în Duhul a cântat despre El aceasta: „Fiul Meu eşti Tu" în strălucire sfântă „astăzi Te-am născut" [*Ps* 2, 7]. Fericite urechile tale care au fost curăţite ca să audă despre ziua Lui şi despre trupul Său! Priveghează şi cinsteşte-L! Învaţă de la Sion care a făcut în jale praznicul, şi veseleşte pe Cel ce te-a veselit pe tine!

9. Fericită eşti Biserică; pentru că toate praznicele au fugit din Sion şi s-au aşezat întru tine. Întru tine prorocii cei osteniţi au aflat odihnă de osteneala şi ocara pe care au trebuit să o îndure în Iuda. Fericite cărţile lui deschise în templele tale, şi praznicele ei prăznuite în lăcaşurile tale sfinte! Sionul zace pustiu; şi astăzi, iată, toată lumea saltă de bucurie de praznicele tale!

10. Fericită eşti Biserică, pentru cele zece fericiri* pe care le-a dat Domnul nostru! Simbol desăvârşit; căci de numărul 10 ţin toate numerele. Aşadar, zece fericiri te-au făcut desăvârşită pe tine. Fericite cununile tale împletite din aceste fericiri sfinte, care au fost ţesute în orice cunună. Tu, Cel fericit, încununat cu orice fericire, aruncă şi spre mine un cuvânt de fericire!

11. Fericită eşti Efrata, maica împăraţilor; căci din tine a ieşit Domnul cununilor! Miheia ţi-a vestit că El e din veşnicie [5, 2] şi că întinderile vremilor Lui sunt necuprinse. Fericiţi ochii tăi care L-au văzut înaintea tuturor! Pe tine te-a învrednicit să-L vezi când S-a arătat. Obârşia binecu-

---

* Tradiţia siriană veche număra zece fericiri (*Mt* 5, 3; 5, 4; 5, 5; 5, 6; 5, 7; 5, 8; 5, 9; 5, 10; 5, 11 [cu *Lc* 6, 27a] şi *Lc* 6, 21; cf. Afrahat, *Omilii* 2, 9.

Scanned with CamScanner

vântării şi începutul bucuriilor tu le-ai primit înaintea tuturor celorlalţi.

12. Fericit eşti Betleeme! Căci te invidiază cetăţile şi oraşele întărite. Asemenea ţie au invidiat-o şi pe Maria femeile şi fiicele fecioare ale căpeteniilor. Fericită e slujnica pe care a socotit-o vrednică să Se sălăşluiască întru ea, şi fericit locul pe care l-a socotit vrednic să locuiască întru el! Slujnică săracă şi loc mic a ales El ca să Se smerească.

13. Fericit eşti Betleeme; căci întru tine a primit început Fiul Cel veşnic în Tatăl! Cu anevoie de înţeles e cum Cel ce S-a supus întru tine pe Sine însuşi vremilor e Cel mai înainte de vremi! Fericite sunt urechile tale; căci întru tine a behăit mai întâi Mielul lui Dumnezeu, care a săltat întru tine şi S-a micşorat în ieslea ta, şi în acelaşi timp se întindea peste toate făpturile şi era închinat în toate zările.

14. Fericită eşti şi tu Marie; căci numele tău e mare şi înalt din pricina Pruncului tău! Fiindcă tu ne poţi spune cât, în ce chip şi unde S-a sălăşluit întru tine Cel Măreţ Care S-a micşorat. Fericită gura ta care a mărturisit fără să cerceteze, şi fericită limba ta care a lăudat fără să iscodească! Dacă până şi mama Lui s-a înspăimântat de El, măcar că L-a purtat, cine L-ar putea înţelege?

15. O, femeie, pe care n-a cunoscut-o nimeni, cum vom putea vedea pe Fiul pe Care L-ai născut! Fiindcă ochiul nu poate înţelege schimbările slavei ce se odihneşte peste El. Căci limbi de foc sălăşluiesc întru Cel care a trimis limbi la înălţarea Sa [*FA* 2, 3]. Orice limbă să se păzească! Căci cercetarea noastră e un vreasc şi foc este iscodirea noastră.

16. Fericit preotul acela [Simeon; *Lc* 2, 25–32] care a adus în templul Tatălui pe Fiul Tatălui, Rodul cules din pomul nostru, măcar că El vine întru totul din Măreţia dumnezeiască. Fericite sunt mâinile sale care s-au sfinţit când L-au adus, şi fericit părul său alb care a întinerit când L-a sărutat! Duhul din Templu a zorit cu bucurie în întâmpinarea Lui, şi atunci când a fost răstignit a rupt catapeteasma şi l-a lăsat [*Mc* 15, 28].

Scanned with CamScanner

17. Căpetenia îngerilor ţi-a dat[, Marie,] salutul păcii ca zălog al sfinţeniei. Pământul s-a făcut cer nou în care veghetorii [îngerii — *Dn* 4, 10. 14] s-au coborât şi au cântat laude. Fiii înălţimii au înconjurat sălaşul tău din pricina Fiului Împăratului Care se sălăşluise întru tine. Prin cetele veghetorilor [îngerilor] casa ta pământească ai făcut-o asemenea cerului de sus.

Scanned with CamScanner

26

1: întâiul an la Naşterii Domnului se aseamănă întâii zile a creaţiei; *2:* magii şi omorârea pruncilor în anul al doilea; *3–10:* cele şapte zile ale creaţiei — lumina, apele cerului şi pământului, florile, luminătorii, animalele pământului şi mării, Adam şi sabatul — laudă pe Ziditorul lor născut; *11:* ziua a opta, ziua tăierii-împrejur; *12:* ziua a zecea, numărul fundamental, simbolul Numelui lui Iisus; *13:* ziua curăţirii

SCHIMBARE A MELODIEI

1. Întâiul an de la naşterea Mântuitorului nostru e obârşia bunătăţilor şi temelia vieţii. Căci poartă întru sine mulţimea biruinţelor şi plinătatea binefacerilor. Se aseamănă întâii zile a creaţiei, marele stâlp al făpturilor: aceasta poartă zidirea făpturii, iar ziua Întâi-Născutului poartă binefacerile Lui pentru oameni.

REFREN: *Binecuvântată fie naşterea Ta, care a bucurat toate făpturile!*

2. În anul al doilea de la naşterea Mântuitorului nostru s-au veselit magii şi s-au întunecat fariseii, s-au deschis comorile, s-au temut regii şi au fost omorâţi pruncii. Căci în anul acesta s-au adus la Betleem daruri dorite şi cumplite: iubirea a adus jertfă aur, iar pizma a adus jertfă cu sabia pruncii.

3. Ziua Celui ce luminează toate e veselă prin naşterea Sa. E un stâlp strălucitor care alungă cu razele sale lucrurile întunericului, asemenea zilei în care a fost făcută lumina şi a sfâşiat întunericul întins peste frumuseţea făpturilor.

Scanned with CamScanner

Strălucirea naşterii Mântuitorului nostru a pătruns şi ea în întunericul ce sălăşluia peste inimă şi l-a sfâşiat.

4. Întâia zi [a creaţiei], obârşia şi începutul, se aseamănă unei rădăcini din care ţâşnesc toate. Mult mai slăvită decât ea e ziua Mântuitorului nostru sădită ca un pom în pământ: căci moartea Sa e ca o rădăcină în pământ şi învierea Lui e asemenea unui pisc care atinge cerul. În toate zările se întind cuvintele Lui ca nişte ramuri, şi pentru cei care-L mănâncă, trupul Său e asemenea rodului acestuia.

5. Ziua a doua să laude naşterea Fiului, al Doilea [după Tatăl] şi Glasul Celui Dintâi [al Tatălui]. El a poruncit şi s-a ivit tăria. A despărţit apele de deasupra Lui şi a adunat mările dedesubtul Său. Cel ce a despărţit apele de ape S-a despărţit de îngeri şi S-a coborât la oameni. În locul mărilor care s-au adunat la porunca Lui, a deschis Izvorul Vieţii şi a dat de băut din El.

6. Ziua a treia să împletească cu imne o cunună de psalmi şi să o aducă într-un glas naşterii Celui ce a făcut în ziua a treia să încolţească flori şi muguri. Dar acum S-a pogorât şi S-a făcut Floare sfântă Însăşi Cel ce a făcut să încolţească toate. Din pământ uscat a odrăslit ca să împodobească şi să încununeze pe cei biruitori.

7. Ziua a patra să mulţumească împătrit naşterii Celui ce a făcut în ziua a patra cei doi luminători, cărora li s-au închinat nebunii, şi pentru aceasta au orbit. Căci acum a coborât Domnul stelelor şi a strălucit ca un soare din pântec. Razele Sale au deschis orbilor ochii şi strălucirea Lui i-a luminat pe cei rătăciţi.

8. Ziua a cincea să laude pe Cel ce în ziua a cincea a făcut târâtoarele şi fiarele mării. Şarpele cel din neamul lor a înşelat-o pe mama noastră şi a dus-o în rătăcire pe ea, fată lipsită de experienţă şi înţelegere. Pentru că vicleanul şi-a bătut joc de fata lipsită de experienţă, înşelătorul a fost demascat de Porumbelul Care a strălucit şi a ieşit din pân-

Scanned with CamScanner

tec nevinovat, Înţeleptul care a călcat în picioare pe cel viclean.

9. Ziua a şasea să laude pe Cel ce a zidit în zi de vineri* pe Adam pe care l-a pizmuit cel rău. Ca un prieten mincinos i-a înmânat surâzând viclenia, punându-i veninul în mâncare. Leacul Vieţii a născocit o vindecare pentru amândoi. A îmbrăcat trup şi s-a dat pe Sine amândurora: muritorul L-a gustat şi a aflat astfel viaţa, dar înghiţitorul care L-a mâncat a fost deşertat de El.

10. Ziua a şaptea să strige „sfânt" Sfântului Care a sfinţit sabatul ca să dea odihnă fiinţelor vii. Cel neobosit în mila Lui S-a îngrijit de oameni şi S-a îngrijit de dobitoace. Întrucât cei liberi au ajuns sub jug, a venit la naştere şi robie ca să-i slobozească. Lovit fost-a obrazul Robului la judecată [*Mt* 26, 68]; dar a zdrobit ca un Domn jugul ce apăsa peste cei liberi.

11. Ziua a opta, care a tăiat-împrejur pe iudei, să mulţumească Celui ce a dat lui Iosua, care purta numele Său**, porunca să taie-împrejur cu o cremene poporul [*Ios* 5, 1] al cărui trup a fost tăiat-împrejur, dar a cărui inimă a rămas înăuntru păgână. Iată în ziua a opta a venit ca prunc la tăiere-împrejur Cel ce taie-împrejur toate [*Lc* 2, 21]. Şi deşi semnul lui Avraam era în carnea Sa, fiica oarbă a Sionului L-a lovit.

12. Ziua a zecea să se laude cu numărul său! Căci „iot", litera frumosului nume Iisus, însemnează numărul „zece", numărul care cârmuieşte ca un domn numerele. Căci oricine numără până la zece se întoarce ca să înceapă iarăşi de la unu. O, măreţ simbol [taină] care zace în numele Iisus, a cărui putere întoarce făpturile!

13. Întâi-Născutul, Care curăţă toate, a curăţit de ziua curăţirii Sale [*Lc* 2, 22] curăţirea întâilor născuţi şi a fost

---

* Vineri e ziua creaţiei, căderii şi mântuirii omului prin Răstignire.

** În siriacă Iosua şi Iisus sunt acelaşi nume.

Scanned with CamScanner

adus ofrandă [la Templu]. Domnul ofrandei a fost nevoit să aducă ofrandă păsările [*Lc* 2, 22–24]. În naşterea Sa s-au împlinit chipurile, iar în curăţirea şi în tăierea Sa împrejur asemănările: prin pogorârea Sa a venit şi a plătit datoria, iar prin învierea Sa S-a urcat [ca o pasăre] şi a trimis comorile [*Ef* 4, 8].

27

1: lunile zămislirii şi naşterii lui Hristos şi soarele; *2–3:* litera „iot", iniţiala numelui „Iisus" şi cifra „zece": 10 Nisan, ziua zămislirii Lui; *4:* numărul „şase", ziua naşterii Lui (6 Kanon); *5:* „iot", iniţiala numelui lui Iosif; *6:* „mim", iniţiala numelor Mesia şi Maria, *9:* numele părinţilor după trup ai lui Iisus, *I*osif şi *M*aria, şi iniţialele Numelui Său: *I*isus *M*esia; *10:* „iot", iniţiala şi a numelui lui Ioan Botezătorul; *12–13:* iarăşi 6 şi 10, creaţia şi Iisus; *14–16:* pogorârea şi Înălţarea la cer a lui Iisus şi mersul soarelui; *17–18:* simbolismul lunilor zămislirii lui Ioan şi Iisus; *19–20:* cele două naşteri ale lui Hristos; *21–22:* simbolismul lunilor naşterii şi zămislirii Domnului

SCHIMBAREA MELODIEI

1. Lumina s-a făcut vestitoare a Strălucirii pe care a născut-o Maria; căci zămislirea Sa s-a petrecut atunci când biruia lumina, iar naşterea Sa s-a întâmplat atunci când biruia soarele. Binecuvântat fie Cel biruitor!

REFREN: *Laudă Ţie, Fiule al Domnului a toate!*

2. Litera „iot" stă la începutul numelui Tău. Ca una care înseamnă şi numărul 10, ea este şi ziua a zecea a lunii lui Nisan. În ziua a zecea ai intrat în pântec. Zămislirea Ta e împodobită cu simbolul numărului desăvârşirii.

3. Numărul 10 e desăvârşit. În ziua a zecea a lunii lui Nisan [aprilie] ai intrat în pântec. Şi numărul 6 e desăvârşit. În ziua a şasea a lunii Kanon [ianuarie] naşterea Ta a bucurat cele şase zări ale lumii.

Scanned with CamScanner

4. Numărul 10 e suma* iar de 6 ori 6** e suma sumelor. În ziua a zecea a avut loc zămislirea Lui, iar în ziua a şasea naşterea Lui. Naşterea Sa a bucurat cele 4 zări*** ale cerului plus înaltul şi adâncul.

5. Numele „Iosif" n-ar fi fost în stare să-ţi fie tată, din pricina slăbiciunii lui. Numele Tău i-a dat lui litera „iot". Numele Tău i-a dat numelui „Iosif" puterea de a-ţi fi tată.

6. Tot aşa, numele „Mesia" [Hristos] e cel care a dat din milă prima sa literă numelui Mariei. Iată că numele lor atârnă de numele Tale; după cum şi trupurile lor atârnau de puterea Ta împreună cu toate făpturile.

7. Prima literă a numelui „Mesia" a purtat chiar şi numele Mariei, care L-a purtat în trupul şi sânul ei pe Mesia, aşa cum puterea Lui purta trupul ei.

8. Căci Maria n-ar fi putut purta trupul Său fără puterea Lui. El a arătat nevăzutul în văzut; căci nici măcar numele lor n-ar fi putut exista fără numele Său.

9. Literele [„iot" şi „mim"] cu care încep numele Sale El le-a dat părinţilor Săi, care s-au făcut capul Său. Şi aşa cum trupurile lor au fost împodobite de El, aşa şi numele lor au fost împodobite cu numele Său.

10. Nici Ioan n-a botezat trupul Său fără puterea Lui. Litera „iot" purta numele „Ioan" tot aşa cum puterea lui Iisus îl purta pe Ioan.

11. Dacă însă a împrumutat numelui lor frumuseţea literelor Lui, dacă a amestecat în numele lor din slăvita Sa frumuseţe, cu cât mai mult n-a amestecat în numele lor puterea Sa nevăzută?

---

* Numărul 10 e suma primelor patru numere întregi: $1 + 2 + 3 + 4 = 10$.

** 6×6 e suma primelor opt numere întregi $1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 = 36$.

*** Nordul, sudul, estul şi vestul.

Scanned with CamScanner

12. Şi aşa cum numărul are doar 10 trepte, tot aşa creaţia are doar 6 zări: înaltul şi adâncul şi cele 4 zări, toate pline de Tine.

13. „Iot" e litera lui „Iisus". Împăratul nostru e împăratul tuturor numerelor. De deplinătatea lui atârnă toate numerele, aşa cum în Iisus se amestecă toate înţelesurile.

14. Cel ce este mai mare decât toate S-a coborât cu totul într-o smerire negrăită. Şi S-a întors iarăşi din acea smerire să dobândească din nou înălţimea nemăsurată de-a dreapta.

15. E foarte de mirare că din acea înălţime nu s-a pogorât şi n-a venit la cele mici încetul cu încetul. El a fugit spre oameni din sânul Dumnezeirii.

16. Soarele Tău vesteşte ca o gură taina [simbolul] Tău: iarna coboară ca şi Tine în cele de jos, vara urcă, asemenea Ţie, în înalt şi domneşte peste toate.

17. Lumina şi întunericul închipuie şi descoperă celor înţelegători şi preînchipuirea zămislirii Tale, Doamne, şi aceea a lui Ioan, vestitorul Tău, taina zămislirii şi a naşterii voastre.

18. Zămislirea lui Ioan s-a petrecut în luna Teşrin [octombrie-noiembrie], când întunericul înaintează. Zămislirea Ta însă s-a petrecut în luna lui Nisan [martie-aprilie], când lumina stăpâneşte asupra întunericului şi îl supune.

19. Mărturisesc întâia Ta naştere [din Tatăl] ascunsă de toate făpturile. Mărturisesc şi a doua Ta naştere [din Maria] arătată şi mai tânără decât toate făpturile care s-au făcut prin Tine.

20. Din cele două naşteri ale Întâi-Născutului, una e cerească, alta pământească; una e străină, străină de toate; alta înrudită cu noi, legată întru totul de oameni.

21. Ziua naşterii Tale cade simbolic în luna lui Kanon [decembrie-ianuarie], în care lumina smulge din nou întu-

Scanned with CamScanner

nericului ceasurile pe care acesta le-a înghiţit, aşa cum şi Tu ne-ai smuls pe noi de la înghiţitorul nostru [iadul].

22. Luna lui Nisan care striga: „Iată lumina e încuiată în pântec!", închipuie zămislirea Ta. Doi luminători au ieşit în luna lui Kanon: Tu din pântecele maicii şi soarele din întuneric.

Scanned with CamScanner

28

1: fecioria din arca lui Noe şi Maria; *2:* strofă identică cu *Imnul la Naştere* 25, *17*; *3–4:* feciorie şi căsătorie; *5:* minunea Mariei: Fecioară şi Mamă; *6:* zămislire omenească şi zămislirea Mariei; *7:* Maria poartă în ea pe Hristos şi după naştere; *8–10:* veninul amar al rătăcirii; Biserica, albina care strânge de peste tot dulceaţă

PE ACEEAŞI MELODIE

1. Dacă în cinstita arcă [a lui Noe] până şi animalele au trăit feciorelnic, cum să se întoarcă atunci spre căsătorie Maria, în care S-a sălăşluit Imanuel? Voinţa ta te-a făcut mare şi sfântă, iar Domnul tău te-a înălţat şi împodobit şi El. Animalele lui Noe au fost silite [spre feciorie] cu forţa; tu însă ai fost prin voinţa ta.

REFREN: *Laudă naşterii Lui!*

2. Căpetenia îngerilor ţi-a dat[, Marie,] salutul păcii ca zălog al sfinţeniei. Pământul s-a făcut cer nou în care veghetorii [îngerii — *Dn* 4, 10. 14] s-au coborât şi au cântat laude. Fiii înălţimii au înconjurat sălaşul tău din pricina Fiului Împăratului Care se sălăşluise întru tine. Prin cetele veghetorilor [îngerilor] casa ta pământească ai făcut-o asemenea cerului de sus.

3. Legătura trupească nu e ceva urât şi căsătoria nu este necurată. Dar mai puternice şi mai uşoare sunt aripile fecioriei decât cele ale căsătoriei. Deşi e curată, legătura

Scanned with CamScanner

trupească stă totuşi mai prejos. Refugiul ei e întunericul. Îndrăznirea aparţine în întregime fecioriei/sfinţeniei învăluite în lumină.

4. Lumina a strălucit peste sălaşurile voastre [ale îngerilor] şi n-a mai lăsat loc pentru căsătorie. Căci în sălaşul tău plin de strălucire [Marie] n-a fost nimeni care să facă cele ascunse. Umbrele moliciunii şi poftelor au fost risipite de razele Mântuitorului. Cu totul duhovnicească ai fost făcută de Duhul [Marie], fiindcă ai născut pe Cel Duhovnicesc!

5. De spunem: „E fecioară", ne contrazice zămislirea. De spunem: „E femeia unui bărbat", strigă tare semnele fecioriei. De spunem: „E în acelaşi timp fecioară şi femeie a unui bărbat", trupul e doar unul şi nu ne îngăduie să spunem aceasta. O uimire şi o minunare pentru cei cuvioşi, un chin şi o suferinţă pentru cărturari: semnele fecioriei erau ascunse dar sânii erau plini. Lui fie adusă laudă de toţi!

6. Zămislirea pământească e pricina stârnirii poftei trupeşti în mădulare. Zămislirea ta curată a depărtat şi şters stârnirea poftelor din mădularele tale. Ea a turnat curăţie şi feciorie întru tine, te-a umplut cu curgere sfântă şi te-a curăţit, ca oricine te vede să spună: „Cât de aleasă e această slăvită femeie!"

7. Rodul zămislirii fiind Cel Slăvit, El S-a întipărit în mintea Ta ca o pecete. Deşi era născut [din Tatăl], era întru tine în aşa fel încât strălucirea Sa străbătea întreagă din mădularele tale, mirul iubirii Sale se revărsa în întregime peste tine. I-ai ţesut un veşmânt, iar El şi-a întins strălucirea Sa peste toate simţirile tale.

8. Cât de mult a rătăcit rătăcirea [erezia], strângând venin amar din flori dulci. Roadele dulci pe care le-a mâncat se prefac în ea în amar venin de moarte. Chiar şi din cărţile înmiresmate [ale Scripturii] rătăcirea adună venin de moarte pentru iubitorii ei. Ei primesc un pahar în care copiii şarpelui [ereticii] au amestecat veninul şarpelui.

Scanned with CamScanner

9. Fericită Biserică, albină care ai mulţime de flori dulci; o primăvară a ta e egipteană, iar a doua e iudaică*. Din sfinte flori culegi şi din toate aduni orice ajutor. Fericită Biserică, tu care ai strâns dulceaţă din florile templului tău!

10. Albina e preînchipuirea ta; ea şi-a lăsat florile patriei sale şi a fugit nu puţin să răspândească mireasma dulcii Flori odrăslite în Iudeea. A venit şi a strâns în urechile ei dulceaţa parabolelor ei şi le-a dus departe. Ierusalimul însă a făcut-o să-şi verse dulceaţa, pe care neamurile [păgâne] au alergat şi au strâns-o degrabă.

---

* Calendarul sirian împarte primăvara (*Nisan* în siriacă) în două părţi care corespund lunilor martie şi aprilie. Probabil o aluzie la ieşirea din Egipt şi la Pătimirile lui Hristos.

Scanned with CamScanner

Imnele Arătării

(*De Epiphania*)

Scanned with CamScanner

1

1–3: strofe identice cu *Imnul la Naştere* 17, *12. 16. 17*; *4–6:* minunea lui Moise la apele amare, norul şi trecerea prin Marea Roşie prefigurarea Botezului; *7–10:* Ioan Botezătorul găteşte calea Mirelui; *11–16:* strofe identice cu *Imnele la Naştere* 5, *13. 15*; 6, *9. 7. 8. 22*

IARĂŞI IMNE ALE LUI MAR EFREM, LA ARĂTARE*
PE MELODIA: *Aceasta e luna*

1. El a înnoit cerul, fiindcă nebunii s-au închinat la toate stelele. A înnoit pământul, fiindcă prin Adam a ajuns netrebnic. Prin scuipatul Lui [*In* 9, 6], acesta s-a făcut plămadă nouă. Şi Cel ce poate toate a aşezat iarăşi în dreaptă rânduială trupuri şi duhuri.

REFREN: *Laudă Ţie de la turma Ta în ziua arătării Tale!*

2. Adunaţi-vă şi voi leproşilor şi primiţi fără osteneală darul curăţirii! Căci El n-are nevoie, ca Elisei, să vă facă să vă îmbăiaţi de şapte ori în râu [*4 Rg* 5, 10]; nici nu vă supără cu încercări obositoare, cum făceau preoţii cu stropirile lor [*Lv* 14, 1].

3. Numărul 7 al lui Elisei a curăţit în chip simbolic cele 7 duhuri [*Lc* 8, 2 sau 11, 26]; iar isopul şi sângele [*Lv* 14, 4–7]

---

* *Imnele 1–10 la Arătare* (*denha*) sunt adăugate ciclului *Imnelor Naşterii* în manuscrisul liturgic *J* (*British Museum Add 14506*). *Imnul 1 la Arătare* este o compilaţie din strofe efremiene preluate din imne aparţinând unor cicluri diferite.

Scanned with CamScanner

alcătuiesc o însemnată preînchipuire. Nu este loc pentru ceva străin: Fiul Domnului a toate nu e „străin" de Domnul a toate.

4. Moise a îndulcit apele de la Mera [*Iş* 15, 23] care erau amare, iar poporul a cârtit şi a murmurat [*Iş* 15, 24]. El a dat prin aceasta un semn al Botezului, arătând că Domnul său va coborî şi îi va face dulci cu cele amare.

5. Norul adumbrea şi depărta căldura fierbinte de peste tabără [*Ps* 105, 39; *Is* 4, 5–6]. El alcătuia o preînchipuire a Duhului Sfânt care ne adumbreşte în Botez şi ţine departe flacăra de trupurile noastre [cf. *Dt* 3, 25–27].

6. Prin mare a trecut odinioară poporul şi a alcătuit o preînchipuire a Botezului care e baia voastră. Poporul a trecut, dar n-a crezut. Neamurile [păgâne] s-au botezat şi au crezut, şi au primit pe Duhul Sfânt.

7. Cuvântul [*In* 1, 1] şi-a trimis glasul Său [pe Ioan — *Mt* 3, 3] ca vestitor al venirii Sale, să-I gătească calea şi să-I ţină mireasa până ce vine, ca la venirea Sa să o ia gata din apă.

8. Glasul prorociei îl îmboldea pe [Ioan] fiul celei sterpe, şi el a ieşit, a rătăcit în pustie şi a vestit: „Iată, vine Fiul Împărăţiei! Gătiţi-I calea [*Mt* 3, 3] să intre şi să Se sălăşluiască în sălaşurile voastre!"

9. Striga Ioan: „După mine vine, dar e mai înainte de mine [*In* 1, 30]. Sunt doar glasul, nu Cuvântul. Sunt sfeşnic, nu Lumina, stea care răsare înaintea Soarelui dreptăţii".

10. Striga în pustie Ioan, zicând: „Întoarceţi-vă, păcătoşilor, de la răutatea voastră şi aduceţi roade vrednice de pocăinţă [*Mt* 3, 8]! Căci iată vine Cel ce desparte grâul de pleavă [*Mt* 3, 12]!"

11. Biruit-a soarele, întipărind un simbol în treptele pe care le-a urcat. Căci douăsprezece zile sunt de când a început să urce şi ziua de astăzi e a treisprezecea, un simbol deplin al Fiului şi al celor Doisprezece [Apostoli] ai Săi!

Scanned with CamScanner

12. Înfrânt este întunericul, ca să arate că e înfrânt Satana, și biruie lumina, ca să strige că a strălucit Întâi-Născutul. Înfrânt este cel întunecat cu întunericul și biruie Lumina noastră odată cu soarele.

13. În înalt și în adânc s-au ivit doi vestitori pentru Fiul: steaua luminoasă se veselea în înalt și Ioan propovăduia în adânc. Doi vestitori, unul pământesc și unul ceresc.

14. Steaua luminoasă, care a strălucit dintr-odată împotriva firii sale, mai mică decât soarele și totuși mai mare decât el, era mai mică decât el în lumina văzută, dar mai mare decât el în puterea ei nevăzută din pricina simbolului ei.

15. Steaua răsăritului și-a trimis razele în întunecimi [la magii aflați în întuneric]; i-a condus ca pe niște orbi, și ei au venit și au primit lumină mare. Au adus daruri și au primit viață, s-au închinat și s-au întors înapoi.

16. Cerul s-a deschis, apa a strălucit, porumbelul s-a pogorât, glasul Tatălui, mai puternic decât tunetul, a coborât de sus și a spus: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit!" [*Mt* 3, 17]. Îngerii vesteau, iar pruncii săltau strigând: „Osana!"

Imnul 2 la Arătare = Imnul 18 la Naștere

Scanned with CamScanner

3

1: semnul Ungerii ce premerge Botezului; *2–3:* ungerea păcătoasei şi ungerea baptismală; *4–5:* tăiere-împrejur şi Ungere, deosebiri; *6–7:* untdelemnul lui Ilie şi untdelemnul Domnului; putere transformatoare; *8–17:* prefigurări vechi-testamentare: ramura de măslin a arcei lui Noe *(8)*, ungerea pietrei din Betel de către Iacob *(9)*, ungerea de către Moise a fiilor lui Aaron; aceştia vor fi mistuiţi de foc, dar veşmintele lor unse vor fi cruţate *(10)*, ungerea altarului cu sânge de Aaron *(11)*, jertfele preoţilor unşi *(12)*, aceste ungeri sunt numai simboluri *(13)*, ungerea lui David *(14)*, ungerea lui Saul *(15)*, ungerea unui lepros curăţit *(16 sq)*; *18–19:* două îndemnuri către cei ce se botează cu privire la unicitatea botezului; *20:* ungerea Botezului şi ungerea din Betania; *21:* mieii însemnaţi prin ungere primesc Euharistia; *22:* ungere şi înfrânare; *23–24:* semnul ungerii alungă păcatul, desparte pe casnici de străini; *25:* pomul Adevărului, umbră şi ramuri, simbol şi realitate; *26:* transformarea lui Hristos în Întrupare transformă prin Botez oamenii din lupi în oi; *27:* rugăciunea poetului de îndurare la judecată; *28:* îndemn la laudă de sfârşitul praznicului; *29–35:* adaosuri din alte manuscrise: *29:* ispitirea lui Iosif şi curăţia celor botezaţi; *30–31:* îndoitul întuneric de la Răstignire şi îndoita lumină a Ungerii şi a Botezului; *32:* pecetluirea gropii cu lei şi Ungerea baptismală; *33–35:* semnele înfierate pe animale şi semnele Ungerii baptismale

SCHIMBAREA MELODIEI. ALT IMN

1. Hristos şi untdelemnul* s-au legat, Nevăzutul s-a unit cu văzutul. Untdelemnul unge în chip văzut, Hristos în-

---

* În siriacă, *meşha*, „untdelemn" evocă limpede pe *meşiha*, „Unsul", „Mesia", „Hristos". Toate strofele acestui imn al Mirungerii încep cu litera *min*.

Scanned with CamScanner

semnează în chip nevăzut noii miei ai Duhului, turmă a cărei slavă e îndoită, căci e zămislită din Untdelemn* și născută din Apă.

REFREN: *Hristos însemnează cu untdelemn mieii cei noi ai turmei Sale!*

2. Cât de înalt este rangul vostru! Dacă păcătoasa a uns picioarele Domnului ei ca o slujnică [*Lc* 7, 38], acum prin slugile Sale Hristos Însuși însemnează și unge ca o slugă trupurile voastre; căci se cuvine ca Stăpânul turmei să-și însemneze El Însuși oile Sale.

3. Păcătoasa avea nevoie de iertarea datoriilor, și ungerea a fost pentru ea jertfa prin care a împăcat pe Împrumutătorul ei. Voi însă sunteți turma așezată între păgâni și tăgăduitori [iudei]: Adevărul v-a însemnat cu Untdelemn ca să vă deosebiți de cei rătăciți.

4. El a despărțit poporul [ales] de neamuri [păgâni] prin vechiul semn al tăierii-împrejur, iar prin semnul Ungerii a despărțit de popor neamurile. Când neamurile rătăceau, El a despărțit poporul de neamuri; acum, când poporul rătăcește, a despărțit de el neamurile.

5. Neeman a luat din țărâna unui pământ curat și s-a întors în pământul său [*4 Rg* 5, 17], ca prin acea pulbere sfântă să se deosebească de cei necurați. Untdelemnul lui Hristos deosebește pe cei inițiați de cei profani; prin el cei aflați înăuntru se deosebesc în chip limpede de cei ce stau afară.

6. Untdelemnul pe care l-a înmulțit Ilie [*3 Rg* 17, 15] era menit să fie hrană pentru gură; căci cornul [ulciorul] văduvei n-a fost un corn [ulcior] al ungerii. Untdelemnul Domnului nostru în corn [ulcior] nu este hrană pentru gură; din păcătos, din lupul din afară, el face un miel în turmă.

---

* Efrem are în vedere, așadar, o ungere prebaptismală cu valoare sacramentală existentă în vechea Biserică siriană.

Scanned with CamScanner

7. Blând și smerit, untdelemnul îi face pe cei aspri asemenea Domnului său. Neamurile [păgâne] erau lupi și se temeau de toiagul tare al lui Moise [*Iș* 7, 15]. Iată, untdelemnul însemnează și face din lupi turmă de miei; lupii care fugeau de toiag și-au găsit scăparea în cruce.

8. Venit-a frunza de măslin [*Fc* 8, 11] purtând preînchipuirea ungerii, și cei din arca [lui Noe] au zorit spre ea cu bucurie, căci aducea vestea cea bună a mântuirii. Zoriți și voi cu bucurie în întâmpinarea acestui Untdelemn Sfânt; se bucură trupurile datornicilor fiindcă el aduce vestea cea bună a iertării.

9. Tot untdelemn a vărsat și Iacob pe piatră însemnând prin aceasta că ea se va face casă a lui Dumnezeu și că va da zeciuială acolo [*Fc* 28, 12. 22]. Trupurile voastre sunt, iată, și ele însemnate cu Untdelemn Sfânt potrivit preînchipuirii. Fiți temple pentru Dumnezeu [*1 Co* 3, 16; 6, 19] și Lui să-I aduceți jertfele voastre!

10. Moise a însemnat și uns pe fiii lui Aaron levitul [*Iș* 4, 14; 29, 21]; focul a mistuit trupurile lor dar a cruțat veșmintele lor [*Lv* 10, 1–5]. Fericiți sunteți însă voi, fraților; căci focul Celui Milostiv s-a pogorât de sus și a mistuit desăvârșit păcatele voastre, dar a curățit și sfințit trupurile voastre!

11. Ungerea lui Aaron, fraților, era sânge de animale stropit pe coarnele altarului [*Lv* 16, 18]. Ungerea Adevărului e aceasta: Sânge viu și care dă viață tuturor: Acesta a stropit trupurile voastre, s-a amestecat în mințile voastre și s-a turnat în cămările voastre de nuntă.

12. Preoții unși jertfeau carne de animale omorâte; la voi însă, strălucitilor, unșilor, trupurile voastre sunt jertfa voastră [*Rm* 12, 1]. Leviții unși jertfeau rărunchii animalelor [*Iș* 29, 13. 22]; voi însă i-ați întrecut pe leviți: Îi aduceți inima voastră.

13. Ungerea poporului [ales] era doar umbra lui Hristos, toiagul său e simbolul Crucii, mielul său era preînchipuirea

Scanned with CamScanner

Întâi-Născutului. Slava sa era simbolul bisericilor voastre, tăierea sa împrejur era un semn al însemnării voastre. Poporul cel de demult şedea în umbra harurilor voastre.

14. Când a fost uns David [*1 Rg* 16, 6–13], fraţilor, Duhul S-a pogorât şi a umplut inima omului lui Dumnezeu de desfătare; mireasma inimii lui s-a asemănat miresmei untdelemnului său. Duhul S-a sălăşluit întru el şi a cântat în el. Ungerea voastră e însă şi mai mare; căci Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt S-au pogorât să Se sălăşluiască întru voi.

15. Când a fost uns Saul [*1 Rg* 10, 1], pe cât de dulce era mireasma untdelemnului său, pe atât de împuţită era duhoarea inimii sale; iar Duhul S-a depărtat de la el şi a fugit. Ungerea voastră e însă şi mai mare, căci cugetul vostru e căţuia voastră; în templele voastre Duhul Se veseleşte, căci Îi sunteţi cămară de nuntă pururea!

16. Când un lepros se curăţea, preotul îl însemna cu untdelemn şi îl ducea la izvor [*Lv* 14, 17. 15. 28]. Trecut-a însă preînchipuirea şi a venit adevărul. Iată, aţi fost însemnaţi cu Untdelemn, aţi fost desăvârşiţi prin Botez; v-aţi unit cu Turma Domnului şi aţi fost hrăniţi cu Trupul Lui*.

17. Unde e leprosul care, odată curăţit, să-şi iubească din nou lepra sa? Aţi dezbrăcat păcatul. Lăsaţi-l! Nimeni nu mai îmbracă iarăşi lepra de care s-a dezbrăcat. Păcatul a căzut, s-a cufundat. Să nu mai fie scos afară! A putrezit şi s-a descompus. Să nu mai fie readus la viaţă! Să nu vă mai atingă rugina pe voi, cei care aţi fost însemnaţi cu untdelemnul lui Hristos.

18. Vasul plămădit din lut îşi dobândeşte frumuseţea din apă şi puterea [taina] din foc, dar atunci când cade se zdrobeşte şi nu mai poate fi plăsmuit din nou. Voi v-aţi făcut vase ale harului lui Dumnezeu. Păziţi-vă de dreptatea Lui, care nu creează de două ori!

---

* Schema arhaică a iniţierii creştine în Siria epocii lui Efrem: Mirungere — Botez — Euharistie, diferită de cea devenită tradiţională ulterior în lumea greco-bizantină: Botez — Mirungere — Euharistie.

Scanned with CamScanner

19. Care e asemănarea între voi şi prorocul pe care l-a scuipat afară chitul [*Iona* 2, 10]? Cel lacom [Satana] v-a scuipat afară fiindcă l-a silit Puterea care a silit şi chitul. Iona s-a făcut o oglindă pentru voi, căci chitul nu l-a mai înghiţit iarăşi; tot aşa nici pe voi să nu vă înghită cel lacom a doua oară! Voi, care aţi scăpat, asemănaţi-vă lui Iona!

20. Untdelemn de preţ a vărsat pe capul Domnului nostru Maria, şi mireasma lui s-a revărsat în întreaga casă [*In* 12, 3]. Şi mireasma Ungerii voastre s-a revărsat şi a urcat la cer, bucurând pe veghetorii [îngerii] din înalt şi stingherindu-l pe Satana. Dulce lui Dumnezeu e bună-mireasma voastră.

21. Mulţimile în pustie se asemănau unor oi fără păşune, dar s-a găsit pentru ele un Păstor milostiv Care le-a înmulţit pâinile pe păşuni [*Mt* 15, 29]. Fericiţi sunteţi voi, mieii cei simpli ai lui Hristos însemnaţi cu Semnul Lui! Căci v-aţi învrednicit de Trupul şi de Sângele Lui. Păstorul Însuşi S-a făcut păşune pentru voi.

22. Din apă a făcut vin şi a dat de băut oamenilor la nunta Sa [*In* 2, 1]. Pentru voi, care aţi postit, untdelemnul e mai bun decât băutura. Prin vinul Lui mirii s-au însoţit, prin untdelemnul Său soţii s-au făcut feciorelnici: cu vinul Lui se face căsătoria, iar cu untdelemnul Său sfinţirea/fecioria*.

23. Dă năvală turma lui Hristos ca să ia Semnul vieţii. Ce flamură împărătească a mai pus pe fugă vreodată păcatul? Cel rău s-a înfricoşat în faţa flamurii Tale, păcatul a fost biruit, risipit. Veniţi, oilor, de primiţi Semnul vostru care alungă lupii care vor să vă sfâşie!

24. Veniţi mieilor, primiţi semnul vostru; căci Semnul vostru e Adevărul! e semnul care deosebeşte pe casnici de străini. Fierul tăierii-împrejur taie în chip asemănător şi pe tăgăduitori [evrei], ca şi pe fiii lui Agar [beduinii arabi]. Dacă tăierea-împrejur e semnul oilor, iată că şi măgarii sălbatici ai pustiei [*Fc* 16, 12] sunt tăiaţi-împrejur!

---

* *Qaddişuta*, fecioria şi consacrarea ascetică, legate în chip indisolubil de Botez la Efrem, ca în vechea tradiţie siriană.

Scanned with CamScanner

25. Adevărul seamănă unui pom mare; el şi-a întins umbra peste poporul [ales], dar şi-a înfipt rădăcinile între neamuri [păgânii]. Poporul [ales] s-a aşezat în umbra lui, căci simbolurile lui au fost o umbră. Neamurile [păgânii] însă s-au aşezat pe ramurile lui [*Mt* 13, 32], şi au cules şi mâncat din roadele lui.

26. Turmă nouă sunteţi voi, care aţi dezbrăcat năravurile lupilor şi ca nişte miei v-aţi asemănat Mielului. Cel Unul S-a schimbat şi i-a schimbat pe toţi*. Oaia S-a înjunghiat pentru lup, iar mieii au alergat, au mâncat-o şi s-au făcut oi. Păstorul s-a schimbat în oaie şi lupul şi-a uitat firea sa.

27. Priveşte în mila Ta şi spre mine! Să nu mă schimonosească semnul ţapilor, al oamenilor de-a stânga. Să nu se facă oaia Ta ţap [*Mt* 25, 32]! Căci dacă nu sunt în stare de dreptate, n-am vrut nici să păcătuiesc. Nu Te uita, Doamne, la năravurile mele cele rele, ci caută doar spre voia mea! Nu dreptatea Ta să se uite la faptele mele, ci harul Tău la voia mea!

28. Poeţii şi învăţătorii, ascultătorii şi cei însemnaţi să înalţe laudă lui Hristos, şi prin El Părintelui Său Preaînalt, care a dat poeţilor cuvântul lor, şi învăţătorilor glasul lor, Care a dat ascultătorilor înţelegere şi a sfinţit untdelemnul pentru cei însemnaţi.

Laudă Plinătăţii şi amin Pecetluirii!**

< strofe dintr-un alt manuscris, *Ja* >

29. Cine nu se va înspăimânta că peste Iosif în iatac s-a năpustit necurăţia, ca să întineze trupul său curat şi feciorelnic [*Fc* 39, 11–12]? Iosif poate să vă fericească că însăşi Curăţia a zorit în întâmpinarea voastră în lăcaşul cel sfânt, să vă sfinţească mădularele!

---

* Schimbarea, *şuhlafa*, la Efrem se referă la Întrupare; cf. *Imnele* 25, *15* şi 3, *6* la Naştere. Subiectul schimbării sau prefacerii este *Ihidaya*, „(Fiul) Unul(-Născut al Tatălui)".

** Stih supranumerar în strofă, probabil un răspuns al comunităţii.

Scanned with CamScanner

30. Dintr-odată soarele s-a întunecat şi dintr-odată tâlharul a strălucit [*Lc* 23, 43–44]. Luminătorul s-a întunecat ca să dea mărturie că răstignitorii au răstignit Lumina. În Untdelemn sunt, iată, razele Ei! Ungeţi-vă şi veţi străluci de cunoştinţă cum a strălucit tâlharul de la Raza Care a răsărit peste el!

31. Domnul nostru a murit şi soarele s-a întunecat: îndoită noapte pentru răstignitori. Întunericul îi învăluia din afară, întunericul îi învăluia dinăuntru. Voi însă, care L-aţi mărturisit pe Cel Răstignit, aveţi îndoită lumina: luminaţi fiind de Untdelemn, strălucîţi iarăşi în Apă!

32. Împăratul caldeilor a pecetluit în chip văzut gura gropii [cu lei] [*Dn* 6, 18], iar Împăratul ceresc a pecetluit gura fiarelor în chip nevăzut. Privegheaţi şi vă rugaţi asemenea lui Daniel, ca Semnul Vieţii pe care-l purtaţi să alunge poftele şi ele să se depărteze de trupurile voastre.

33. Dureroasă pentru dobitoace e înfierarea lor, dureroasă pentru suflete e tăierea împrejur care revărsa întinări peste cei tăiaţi-împrejur fiindcă nu tăia-împrejur întinarea inimii. Cremenea i-a însemnat odinioară pe cei aspri [*Ios* 5, 2–3], Untdelemnul îi însemnează pe cei curaţi; celor blânzi Cel Blând le-a dat Untdelemn, dar inimii lor de piatră le-a dat cremene.

34. Înfierarea aceea firească se împărtăşeşte de puterea focului; ea pune semnul proprietarului pe proprietatea şi turma sa. Untdelemnul însă se împărtăşeşte în loc de foc de Duhul Sfânt; El aşează un semn ceresc pe trupurile voastre pământeşti.

35. Semnul se face mijlocitor între animal şi flacără; el ia din foc cu blândeţe, ca trupul să nu ardă. Între turma Ta şi Focul Tău stă, iată, Semnul Untdelemnului Tău, Doamne! Untdelemnul care aţâţă focul a îmblânzit pentru mine vâlvătaia lui.

Scanned with CamScanner

4

1–3: cei unşi cu untdelemn devin apoi prin Botez rude cu Hristos şi dobândesc haina veşniciei; *4:* legământul între cel ce se botează şi Domnul înaintea preotului; *5–6:* aluatul lui Dumnezeu în apa botezului; *7–8:* veşmântul Botezului e Hristos Însuşi; *9–13:* pogorârea lui Hristos e înălţarea celui botezat, asemenea lui Hristos, şi acesta îşi păstrează slăbiciunea; *14–17:* slăbiciunea omenească din afară a celor botezaţi şi înălţarea lor lăuntrică se aseamănă rugului aprins văzut de Moise; pedeapsa celor ce l-au dispreţuit pe acesta din urmă; porunca lui Hristos de a nu dispreţui pe cei mici; *18–24:* adaos din alt manuscris: Euharistia de după Botez; veşmântul Botezului din foc şi Duh, care mistuie păcatele; cei botezaţii strălucesc în întunericul lumii; fericirea lor aici şi dincolo

SCHIMBAREA MELODIEI. ALT IMN

1. Coborâţi [în apă], fraţii mei însemnaţi, îmbrăcaţi pe Domnul nostru [*Ga* 3, 27] şi amestecaţi-vă cu neamul Său! Căci este Fiul Celui de neam mare, cum a spus în parabola Sa [*Lc* 11, 12].

REFREN: *Binecuvântat Cel ce în ape a şters păcate nenumărate!*

2. Din înalt vine Firea Lui şi din adânc Haina Lui legată pentru totdeauna de haina celui ce îşi dezbracă acum haina sa [*Col* 3, 9].

3. Şi voi să dobândiţi acum din ape de la El haină care nu se învecheşte şi nici nu se strică, haină care pe cei ce o poartă îi îmbracă în veşnicie.

Scanned with CamScanner

4. Preotul binecuvântat e un mijlocitor între cele două părți: un contract se încheie înaintea lui; mijlocitor al Domnului său, e un chezaș din mijlocul nostru.

5. Dumnezeirea și-a amestecat aluatul în apă. Plămada trupului alcătuit din țărână a atras la ea aluatul și l-a frământat cu Dumnezeirea.

6. Aluatul Domnului se poate întinde până la rob trăgându-l spre libertate; el l-a legat pe cel rob de Cel de neam mare [*Lc* 11, 12], de Domnul a toate.

7. Căci chiar dacă rămâne rob pe pământ, robul care s-a îmbrăcat în apă în Cel ce slobozește toate este om liber sus; libertatea e podoaba lui.

8. Omul liber care s-a îmbrăcat în apă în Veghetorul Acela [Hristos, Îngerul Domnului] se face părtaș al Robului ca să se asemene Domnului, Care S-a făcut Rob pentru robii Săi.

9. Cel care face bogate toate S-a pogorât și S-a îmbrăcat în sărăcie ca să împărtășească săracilor bogățiile ascunse în comoara apei [Botezului].

10. Cel mic care s-a îmbrăcat în Cel ce ridică în apa [Botezului] toate, chiar dacă e slab în ochii nebunilor, e mare pentru veghetori [îngeri], fiindcă e îmbrăcat în Măreția [lui Dumnezeu].

11. Cel mare însă, Care din iubire s-a făcut mic, a fost prigonit de tăgăduitori [iudei] și închinat de veghetori [îngeri]. S-a făcut mic și i-a făcut mari pe cei mici.

12. Cine e mare să se facă mic, ca, mic fiind, să crească prin El! Să se asemene Celui Preaînalt, Care S-a făcut cel mai mic; S-a făcut mic și i-a făcut mari pe toți.

13. Cel de jos, care s-a îmbrăcat în apă în Cel Înalt, poate fi disprețuit, dar a-l cerceta e lucru mare; căci în el locuiește Cel Preaînalt.

Scanned with CamScanner

14. Căci cine ar putea dispreţui rugul acela dispreţuit, umil, în mijlocul căruia însă a locuit măreţia învăpăiată a Dumnezeirii [*Iş* 3, 2–4]?

15. Cine l-ar putea dispreţui pe Moise, gângavul umil, în a cărui umilinţă a locuit Strălucirea slăvită [*Iş* 4, 10–12]?

16. Cine l-a dispreţuit pe el [pe Moise] a dispreţuit şi pe Domnul său. Pe ticăloşii care l-au dispreţuit i-a înghiţit cu mânie pământul [*Nm* 16, 32]; pe leviţii care şi-au bătut joc de el i-a mistuit focul [*Nm* 16, 35].

17. De aceea a poruncit Hristos: „Nu numi raca" [*Mt* 5, 22] pe cel botezat, care s-a îmbrăcat întru El. Căci cine dispreţuieşte pe cel mic, dispreţuieşte împreună cu el şi pe Cel Mare.

18. Iubiţilor şi frumoşilor, care ieşiţi din apa [Botezului], aşezaţi-vă la ospăţul pe care vi l-a gătit Fiul Tatălui, Care a pus întru voi lumina Sa!

19. Copii ai Botezului, copii fără pată, v-aţi îmbrăcat în foc şi în duh [*Lc* 3, 16]. Păstraţi haina pe care aţi îmbrăcat-o în apa [Botezului]!

20. Cine s-a îmbrăcat în veşmântul slavei ţesut din Apă şi din Duh [*In* 3, 5], acela nimiceşte în Focul Lui mărăcinii păcatelor.

21. Cei chemaţi la ospăţul Său [...] faceţi-vă luminători care să strălucească în lumea întunecată de rău.

22. Cămară de nuntă netrecătoare şi fericire nesfârşită aţi scos din Apă voi, fiii Duhului, atât pentru lumea aceasta, cât şi pentru cea de dincolo!

Scanned with CamScanner

5

1–2: veşmântul din Duh al Botezului, veşmânt ceresc al celor uniţi cu îngerii; *3–4:* Ioan Botezătorul vesteşte Botezul cu apă şi Duh prin care neamurile păgâne se fac copii ai lui Avraam; *5:* Iordanul şi Botezul; *6:* curăţirea lui Neeman şi Botezul; *7–8:* Moise şi trecerea prin Marea Roşie, preoţii şi Botezul; *9–11:* ungerea lui David şi biruinţa asupra lui Goliat; *12–14:* apa din stâncă şi izvorul din coasta lui Hristos; *15:* rugăciune finală

ALT IMN

1. Coborâţi, fraţilor; îmbrăcaţi-vă în scăldătoare în Duhul Sfânt şi uniţi-vă cu făpturile duhovniceşti [îngerii] care slujesc Dumnezeirii.

REFREN: *Binecuvântat Cel ce a aşezat Botezul spre iertarea fiilor lui Adam!*

2. Căci Ea e Focul ascuns care însemnează turma Ei cu cele Trei Nume ale Celui ce este Duh [*In* 4, 24], Nume care înspăimântă pe cel rău.

3. Ioan, care striga cu glas tare: „Iată Mielul lui Dumnezeu" [*In* 1, 29. 36], făcea cunoscut despre neamuri [păgâni] că ei sunt copiii lui Avraam [*Mt* 3, 9].

4. Iar despre Domnul nostru a mărturisit: „Cu Foc şi cu Duh va boteza!" [*Mt* 3, 11]. Focul şi Duhul, fraţilor, iată-le în adevăratul Botez!

5. Botezul e mai puternic decât Iordanul, micul pârâu, căci valurile lui de Apă şi Untdelemn spală păcatele fiecăruia.

Scanned with CamScanner

6. Elisei a curăţit lepra lui Neman prin înşeptită cufundare [*4 Rg* 5, 10. 14]; iar Botezul curăţă păcatele ascunse în suflet.

7. Moise a botezat poporul [Israel] în mare, dar n-a putut spăla inima lui pe dinăuntru, care era plină de întinarea păcatelor.

8. Iată preotul spală, asemenea lui Moise, întinarea sufletului şi însemnează cu Untdelemn mieii cei noi pentru Împărăţia cerurilor.

9. Samuel l-a uns pe David ca el să fie împărat în popor [*1 Rg* 16, 13]; iar pe voi vă unge preotul ca să moşteniţi Împărăţia.

10. David a luat drept armă untdelemnul, cu care a luptat şi l-a doborât pe viteazul acela care voia să subjuge pe Israel [*1 Rg* 17, 4. 23].

11. Aşa şi Untdelemnul lui Hristos şi arma din Apă smeresc mândria celui rău [Satana], care voia să subjuge neamurile [păgâne].

12. Prin apa care a curs din stâncă s-a potolit setea poporului [Israel]; iar prin izvorul lui Hristos e potolită setea neamurilor [păgâne]!

13. Toiagul lui Moise a deschis stânca şi a făcut să curgă izvoare [*Iş* 17, 5–6], din care bând s-au răcorit cei chinuiţi de sete.

14. Iată din coasta lui Hristos [*In* 19, 34] curge izvorul Leacului Vieţii! Neamurile [păgâne] chinuite au băut din el şi au uitat de durerile lor.

15. Varsă Roua Ta peste mine, nevrednicul, şi iartă păcatele mele prin Sângele Tău! Fie, Doamne, să stau de-a dreapta Ta amestecat în numărul sfinţilor Tăi!

Scanned with CamScanner

6

1–2: Duhul Sfânt la Botezul lui Iisus şi în Botezul Bisericii; *3–5:* apa Iordanului şi apa Botezului; *6–8:* bucuria îngerilor pentru cei ce se botează, care se fac din trupeşti duhovniceşti; *9:* pogorârea celor însemnaţi şi urcarea celor botezaţi, îmbrăcaţi în haina lui Adam dinainte de cădere; *10:* Botezul ca zidire a trupului; *11:* noua denumire a celor botezaţi; *12:* Elisei şi Neeman; *13:* numele celor botezaţi sunt înscrise de Hristos în cartea cerească; *14:* Botezul ca început al epocii harului; *15:* sărutarea păcii cu mieii cei noi îmbrăcaţi în alb; *16–18:* darul Botezului pierdut prin păcate poate fi redobândit prin lacrimile pocăinţei; *19–20:* rugăciune finală pentru poet, învăţător şi preot; îndemn la lauda Domnului

Schimbarea melodiei. Alt imn

1. Duhul S-a prăvălit din înalt şi, plutind peste ea, a sfinţit apa la botezul lui Ioan. Atunci a lăsat toate şi S-a lăsat peste Unul singur [*Lc* 3, 22]. Acum însă coboară şi rămâne peste toţi cei născuţi din apă [*In* 3, 5].

Refren: *Binecuvântat Cel ce S-a botezat ca să vă boteze, pentru ca să vi se ierte datoria!*

2. Dintre toţi cei pe care i-a botezat Ioan, Duhul S-a aşezat peste Unul. Iar acum S-a pogorât de sus ca să se aşeze peste mulţi şi pluteşte dezmierdător peste tot cel ce iese [din apă].

3. Minune! Cel ce curăţeşte toate S-a pogorât şi S-a cufundat în apă. Mările fericesc râul în care Te-ai botezat, şi apele cerului sunt pline de invidie că nu s-au învrednicit să fie scăldătoarea Ta.

Scanned with CamScanner

4. Minune, Doamne, şi acum: că deşi izvoarele sunt pline de apă, numai Apa Botezului poate aduce iertare. Puternice sunt oceanele cu apele lor; dar prea slabe ca să aducă iertare.

5. De se sălăşluieşte puterea Ta, Doamne, într-un lucru dispreţuit, el se face cinstit, aşa cum un pustiu se umple de popor atunci când se aşează în el un împărat. Prin Puterea Ta, Apa s-a făcut biruitoare asupra păcatului care a fost înghiţit de viaţă.

6. Săltaţi, oilor, când vedeţi că se apropie mâna care botează. Primiţi, oilor, Semnul vostru, intraţi şi amestecaţi-vă cu turma! Mai mult decât pentru întreg staulul se bucură azi veghetorii [îngerii] pentru voi [*Lc* 15, 7].

7. Veghetorii [îngerii] se bucură pentru cei născuţi din Duh şi din apă. Făpturile de foc şi duh se bucură astăzi că făpturile trupeşti s-au făcut duhovniceşti. Serafimii care strigă „Sfânt, Sfânt, Sfânt" se veselesc că s-a înmulţit numărul celor ce strigă „sfânt" împreună cu ei.

8. Dacă îngerii se bucură chiar şi pentru un singur păcătos care se pocăieşte [*Lc* 15, 10], cât de mult trebuie să se bucure acum, căci în toate bisericile de praznicele dumnezeieşti Botezul naşte făpturi noi făcute cereşti din pământeşti!

9. Botezaţii care urcă [din Apă] sunt sfinţiţi, iar cei însemnaţi [cu Untdelemn] coboară în ea iertaţi. Cei ce urcă s-au îmbrăcat în slavă, cei ce coboară au dezbrăcat păcatul. Adam şi-a pierdut dintr-odată veşmântul slavei lui, iar voi aţi îmbrăcat dintr-odată veşmântul lui.

10. Când o casă de lut cade, ea poate fi înnoită cu apă. Trupul făcut din lut al lui Adam, care a căzut, a fost înnoit de Apa [Botezului]. Iată preoţii înnoiesc iarăşi, ca nişte zidari, trupurile voastre!

11. Mirare mare e că lâna, care ia toate culorile, aşa cum mintea omenească ia toate însuşirile, e numită după cu-

Scanned with CamScanner

loarea ei. Tot aşa voi, ascultătorilor [catehumenilor], aţi fost botezaţi şi aţi fost numiţi „părtaşi".

12. Apă obişnuită a sfinţit Elisei cu Numele ascuns; îmbăindu-se în ea leprosul văzut, Puterea nevăzută l-a curăţit [*4 Rg* 5, 14]. Ştearsă a fost lepra prin apă, ca şi păcatul în cristelniţă.

13. Astăzi au fost şterse datoriile voastre şi au fost înscrise numele voastre. Preotul şterge în apă, iar Hristos scrie în ceruri: prin ştergere şi scriere bucuria voastră e îndoită!

14. Astăzi a răsărit mila şi s-a întins de la un capăt la altul. Soarele a apus şi Mila a răsărit. Dreptatea şi-a lucrat mânia ei şi a despărţit, iar Harul şi-a întins iubirea lui: milă şi izbăvire pe degeaba!

15. Oile bătrâne dinăuntru zoresc să dea sărutul păcii noilor miei care tocmai li s-au alăturat. Cei albi s-au îmbrăcat în alb: albi înăuntru, albi şi în afară, atât trupurile, cât şi hainele voastre.

16. Orice gură vă fericeşte; căci sunteţi fericiţi întru toate. Păcatul a fost izgonit de la voi, Duhul Sfânt S-a aşezat peste voi, faţa celui rău s-a întunecat, iar Faţa Celui Bun străluceşte.

17. Aţi primit darul pe degeaba. Nu încetaţi să-l păstraţi! Odată pierdut, mărgăritarul nu mai poate fi înlocuit, aşa cum fecioria, odată pierdută, nu mai poate fi găsită.

18. Pe voi, cei curaţi de orice prihană, să vă păzească puterea veşmintelor voastre albe. Iar pe cel ce s-a întinat iarăşi de bunăvoie, lacrimile lui îl pot spăla din nou. Iar pe mine, slujitorul vostru al tuturor, să mă izbăvească rugăciunea voastră a tuturor!

19. Poetului, ostenit de cuvinte, să i se dea dezlegare din milostivire! Învăţătorului, ostenit de vorbe, să i se dea iertare din bunătate! Preotului, ostenit de botezare, să-i vină cununa de la dreptate!

Scanned with CamScanner

20. Din gura noastră, a tuturor împreună, a celor de jos și a celor de sus fără deosebire, îngeri, heruvimi și serafimi, botezați, însemnați și ascultători*, să strigăm cu glas tare: „Laudă Domnului praznicului nostru!"

* Cele trei trepte ale catehumenatului în vechea Biserică siriană.

Scanned with CamScanner

7

1–14: prefigurări vechi-testamentare ale Botezului: toiegele lui Iacob în apă *(1–3)*; Rebeca la puţ *(4)*; Moise ca păstor al lui Ietro *(5)*; trecerea prin Marea Roşie *(6)*; Moise şi amoriţii *(7)*; alegerea luptătorilor de către Ghedeon şi biruinţa lui *(8–9)*; David şi apa din puţ *(10)*; teascurile mâniei *(11)*; brâul lui Iere-mia *(12)*; ungerea lui Solomon *(13)*; lâna din Ghedeon *(14)*; *15–19:* imagini naturale ale Botezului: baie răcoritoare *(15)*; sudoarea şi fierbinţeala *(16)*; apa pe drumul prin pustie *(17)*; cufundătorul şi mărgăritarul *(18)*; apa dulce în corabie *(19)*; *20–27:* imagini ale Botezului în Noul Testament: samarinean-ca la puţ *(20–21)*; orbul la scăldătoarea Siloam *(22)*; spălarea mâinilor de Pilat *(23)*; apostolii (Simon) ca pescari de oameni *(24–27)*; *28:* rugăciune finală

SCHIMBAREA MELODIEI. ALT IMN

1. Oile lui Iacob au năvălit şi au înconjurat puţul [*Fc* 30, 38] ca să ia în apă asemănarea lemnului îmbrăcat în simbolurile şi preînchipuirile Crucii prin care asemănările şi-au aflat tâlcuirea.

REFREN: *Binecuvântat Cel ce a iertat păcatele voastre, ca să primiţi Trupul Său în curăţie!*

2. Nuielele au fost pentru Iacob chipuri, iar oile asemă-nări [*Fc* 36, 37]. Nuielele arătau crucea, iar oile sufletele. Lemnul său închipuia lemnul Crucii noastre, turma sa în-chipuia Turma noastră.

3. Să se veselească turma lui Hristos şi să înconjoare puţul Botezului, să se îmbrace în Apă întru asemănarea Crucii

Scanned with CamScanner

slăvite şi vii, spre care priveşte întreaga zidire întipărită toată de ea.

4. La puţuri a dobândit Rebeca podoabă urechilor şi mâinilor ei [*Fc* 24, 22. 27]. Iar în Apa [Botezului] Mireasa lui Hristos [Biserica] s-a îmbrăcat în comori: în mâinile ei Trupul viu [Euharistia], iar în urechile ei făgăduinţele [Botezului].

5. Scos-a Moise apă pentru turma lui Ietro, preotul păcătos [*Iş* 2, 7]. Păstorul nostru a botezat turma Sa; căci este Arhiereul adevărat. La puţ erau turme mute, iar aici oi cuvântătoare.

6. Poporul botezat prin mare a ajuns păgân pe uscat. Legea s-a făcut nelucrătoare în urechile lui, iar mana s-a stricat în vasele lui [*Iş* 16, 20]. Voi însă mâncaţi Trupul viu, Leacul Vieţii care dă viaţă tuturor!

7. Fiilor lui Lot Moise le-a zis: „Daţi-ne apă pe argint şi vom trece doar prin ţinutul vostru" [*Nm* 21, 21]. Ei însă n-au vrut să le dea voie să treacă, nici să le dea apă trecătoare. Iată aici Apă vie fără plată şi Cale care duce spre Eden.

8. Din apă şi-a ales Ghedeon vitejii biruitori în lupte [*Jd* 7, 4]. Voi, însă, cei pogorâţi în ape curate, ridicaţi-vă din ele şi fiţi biruitori în lupte! Primiţi din Apă iertarea şi din luptă cununa!

9. Botezaţilor, luaţi-vă făcliile voastre cum şi-au luat făcliile lor oamenii lui Ghedeon [*Jd* 7, 20]! Biruiţi întunericul cu făcliile voastre şi tăcerea prin Osana voastră! Căci şi Ghedeon a biruit în luptă prin strigăte şi lumini.

10. Regele David a cerut apă din puţ şi i s-a adus, dar n-a băut-o, pentru că a văzut că a fost cumpărată cu sânge de om [*1 Par* 11, 16–19]. Voi însă v-aţi scăldat în Apa cumpărată cu Sângele lui Dumnezeu.

11. Din Edom L-a văzut prorocul pe Dumnezeu venind ca un tescuitor: El a gătit teascul mâniei, a zdrobit neamurile

Scanned with CamScanner

[păgâne] și a izbăvit poporul [Israel]. Botezul însă face acum ca neamurile [păgâne] să fie izbăvite și poporul [Israel] să fie lepădat.

12. În râu și-a ascuns Ieremia brâul, care apoi s-a stricat [*Ir* 13, 7] închipuind poporul [Israel] care s-a stricat, s-a învechit și a căzut. Neamurile [păgâne], care căzuseră și se stricaseră, s-au îmbrăcat în apă în înnoire.

13. La binecuvântatul pârâu Siloe* l-au uns preoții pe Solomon [*3 Rg* 1, 38–39]. Tinerețea lui a fost cinstită, dar bătrânețea sa desfrânată. Prin Apa curată [a Botezului] însă, voi v-ați îmbrăcat în curăție cerească.

14. Lâna care a rămas uscată de rouă [*Jd* 6, 37–40] închipuia Ierusalimul, iar vasul cel plin de apă [*Jd* 6, 37–40] închipuia Botezul: aceea a rămas uscată ca și cetatea închipuită, acesta s-a umplut ca și scăldătoarea simbolizată.

15. Trupul ostenit găsește în apă baie și odihnă de osteneala sa. Iată Baia în care sunt ascunse odihnă, viață și bucurie! În ea a găsit odihnă și ostenitul Adam care a adus osteneala în făptură [*Fc* 3, 17].

16. Izvoarele sudorii în trup sunt așezate ca leac împotriva fierbințelii. Iar izvoarele Botezului sunt așezate ca leac împotriva flăcărilor [iadului]. Iată Apa în stare să stingă [focul] gheenei.

17. Cine umblă în pustie, acela ia cu sine apă ca armă împotriva secetei care biruie toate. Coborâți în izvorul lui Hristos, și luați viața pe mădularele voastre ca armă împotriva morții!

18. Din adâncul mării scoate cufundătorul mărgăritarele lui. Cufundați-vă și voi [în Botez] și scoateți din apă Curăția ascunsă în ea, Mărgăritarul care va fi așezat în cununa Dumnezeirii.

---

* *Peshitta*, vechea traducere siriacă a Vechiului Testament, are Siloe; textul ebraic are Ghihon.

Scanned with CamScanner

19. Apă dulce adună și strânge în butoaie corăbierul; în mijlocul mării el păstrează apa dulce în mijlocul apelor amare. Așa și voi păstrați în îmbăierile păcatului Apa Botezului vostru.

20. A spus samarineanca Domnului nostru: „Puțul e adânc" [*In* 4, 11]. Botezul e înalt. Dar în milostivirea lui el se pleacă spre noi; iertare cerească s-a pogorât la cei păcătoși.

21. „Cine bea din apa pe care i-o voi da Eu, acela nu va înseta în veac" [*In* 4, 14]. După acest sfânt Botez ați însetat, iubiților; în veci nu veți mai înseta după un alt botez.

22. În scăldătoarea Siloe s-a spălat orbul care voia să vadă [*In* 9, 7]. Ochii săi s-au luminat în apă, dezbrăcând întunericul care era peste ei. Voi ați dezbrăcat întunericul nevăzut, și din apă ați dobândit veșmânt de lumină.

23. Mâinile și le-a spălat Pilat ca să nu se facă ucigaș [*Mt* 27, 24]. Voi însă cufundați-vă în apă trupurile, mâinile și gura! Mai mult, veniți și mâncați Leacul Vieții Care dă viață tuturor!

24. „Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni" [*Mt* 4, 19]: și în locul pescuirii trecătoare au prins pescuire veșnică. Ei, care prindeau pești pentru moarte, au botezat și au dat viață muritorilor.

25. O sută cincizeci de pești a tras năvodul lui Simon din mare. Dar din sânul botezului propovăduirea lui a prins zeci de mii de oameni pradă pentru Împărăție.

26. Preotul nostru e ca un pescar; stă lângă o apă mică. Dar mare este pescuirea lui, pești de orice chip și orice măsură; ceea ce prinde scoate și aduce Împăratului ceresc.

27. Simon a scos pești pe care i-a tras pe uscat și i-a adus înaintea Domnului [*In* 21, 10]. Iar preotul nostru a prins din Apa Botezului cu mâna pe care a primit-o de la Simon prin punerea mâinilor fecioare și feciorelnici, care au fost aduși de praznic Domnului praznicelor.

Scanned with CamScanner

28. Milostivirii Tale mă rog cu osârdie: Izbăveşte-mă! Căci ai jurat din milă că Tu, Doamne, nu voieşti moartea muritorului, ci viaţa lui [*Iz* 18, 32]. Tu Te-ai jurat şi eu Te rog cu osârdie. Tu, Cel ce juri, milostiveşte-te de cel ce Te roagă cu osârdie!

Scanned with CamScanner

8

Prefigurări şi imagini biblice pentru Botez: strălucirea de pe faţa lui Moise *(2)*; focul templului în puţ *(4)*; cei trei tineri în cuptor *(5–6)*; *Luca* 12, 49 sq *(7–8)*; Ieremia în pântecele mamei sale şi în temniţă *(9–10)*; Elisei şi fierul în apă *(12)*; apa vrajbei în pustie *(13)*; Agar la izvor *(14)*; vântul ce sufla peste apele primordiale *(15)*; Elisei înconjurat de oştirile cereşti *(18)*; Marea Roşie trecută de Israel *(19)*; Iona în mare *(20)*; izvoarele Ierihonului blestemate de Iosua, tămăduite de Elisei *(22)*; alte teme: Botez şi Întrupare *(3 şi 21)*; focul puterii lui Dumnezeu în untdelemnul Ungerii şi apa Botezului *(11)*; sabia Domnului şi cel născut în apa Botezului *(16–17)*; şi Maica Domnului a primit Botezul cu apă *(23–24)*

SCHIMBAREA MELODIEI. ALT IMN

1. În milostivirea Sa, Domnul S-a plecat şi S-a pogorât ca să amestece în apă harul Său şi să unească Firea Măreţiei Sale cu trupurile slabe ale oamenilor. A croit în apă un chip în care să coboare şi Să Se sălăşluiască între noi, asemenea chipului milostivirii prin care S-a pogorât şi S-a sălăşluit în pântec. E mila lui Dumnezeu, Care caută toate chipurile ca să se sălăşluiască între noi!

REFREN: *Fericiţi voi, cei cu trupuri strălucitoare!*

2. În peştera Horebului S-a plecat şi S-a pogorât şi a întins umbra Măreţiei Sale asupra lui Moise. A amestecat strălucirea Sa slăvită într-un muritor [Moise]. Aceasta era un semn al Botezului. Căci pogorându-Se să Se sălăşluiască în el, a domolit în apă Puterea Măreţiei Lui ca să Se sălăşluiască în cei slabi. Peste Moise s-a odihnit doar o suflare, peste voi însă plinătatea lui Hristos [*Ef* 4, 13].

Scanned with CamScanner

3. Puterea pe care n-a putut-o îndura Moise, căpetenia eliberatorilor, şi Ilie, căpetenia zeloşilor — de care chiar şi serafimii îşi ascund faţa lor [*Is* 6, 2], căci e Puterea care covârşeşte toate —, şi-a arătat mila amestecându-se în Apă şi Untdelemn, ca înaintea ei să poată sta slăbiciunea omenească şi prin Apă şi Untdelemn să se îmbrace întru Ea.

4. Preoţii robiei au îngropat şi ascuns într-un puţ focul templului [*2 Mac* 1, 20], simbol al Slăvitului Foc pe care Arhiereul l-a amestecat în cristelniţă. Preoţii au luat noroiul [puţului] şi au stropit cu el altarul, fiindcă focul acelui puţ era amestecat în lut, simbol al trupului nostru care în Apa [Botezului] se amestecă cu Focul şi cu Duhul Sfânt.

5. Cei trei tineri biruitori în Babilon au fost botezaţi în cuptorul de foc şi au ieşit din el. Ei au intrat în el, s-au scăldat în flăcări, s-au plimbat în văpăi, iar acestea au picurat asupra lor rouă cerească [*Dn* 3, 50] şi s-au dezlegat de pe ei legăturile pământeşti. Cei trei tineri biruitori au intrat, iată, în cuptor şi au găsit aici un al Patrulea [*Dn* 3, 92].

6. Focul acela văzut, care a strălucit acolo, arăta Focul şi pe Duhul Sfânt amestecat şi ascuns în Apa [Botezului]. În flacără el închipuia Botezul. Veniţi, intraţi şi botezaţi-vă, fraţilor, în această văpaie care dezleagă legăturile, căci în El sălăşluieşte ascuns Cel de-al Treilea al Dumnezeirii [Hristos], Care în cuptorul de foc era al Patrulea.

7. Două cuvinte a rostit Domnul nostru şi ele sunt strâns unite între ele. El a spus: „Foc am venit să aduc pe pământ" [*Lc* 12, 49] şi: „Cu Botez am a Mă boteza" [*Lc* 12, 50]. Prin Focul Său a fost stins focul pe care l-a aprins cel rău. Apa Sa a biruit apa vrajbei cu care l-a încercat pe Iosif [*Fc* 37, 24] care a biruit şi a fost încununat.

8. Iată Focul furat al Mântuitorului, pe care l-a aprins din milostivire în oameni; prin Focul său El a stins focul care ardea în necuraţi şi păcătoşi, foc în care cresc spini [*Fc* 3, 18] şi neghină [*Mt* 24]. Fericite trupurile voastre care

Scanned with CamScanner

au fost botezate în Focul care a mistuit mărăcinii păcatelor voastre, şi a făcut să se înalţe sămânţa voastră cerească!

9. El l-a sfinţit pe Ieremia în pântecele maicii sale [*Ir* 1, 5] şi prin aceasta ne-a învăţat că dacă până şi rodul pântecului slab al legăturii trupeşti e sfinţit, cu cât mai mult va sfinţi atunci Botezul rodul curat şi duhovnicesc al naşterii Sale! Căci acolo în pântec e rodul obştesc al zămisliri oamenilor, aici însă în apa Botezului e rodul unei naşteri asemenea făpturilor duhovniceşti [îngerilor].

10. Pe acest Ieremia, care a fost sfânt încă din pântecele maicii sale, căpeteniile l-au luat şi l-au aruncat într-un puţ [*Ir* 38, 4]. Sfinţit a rămas prorocul în nămolul acestuia. Căci curată era inima sa chiar şi în glod. Temeţi-vă, fraţilor! Căci iată spălat este astăzi noroiul vostru ascuns şi întinarea păcatelor voastre. Nu vă mai întoarceţi în glodul vostru! Căci nu e decât o singură baie care curăţă trupurile voastre.

11. Îndrăzneţul, care se botează şi păcătuieşte iarăşi, se aseamănă şarpelui care-şi leapădă pielea şi iarăşi o îmbracă, care se înnoieşte şi întinereşte ca iarăşi să îmbrace vechile-i năravuri. Căci şarpele nu-şi leapădă cugetele. Dezbrăcaţi-vă de cugetul său, de rugina sufletelor voastre! Omul cel vechi [*Rm* 6, 5; *Ef* 4, 22] să nu lase să se învechească noutatea pe care a îmbrăcat-o!

12. Elisei a aruncat o bucată de lemn în apă, a făcut să plutească ce era greu, iar ce era uşor să se cufunde [*4 Rg* 6, 6]. În apă s-au răsturnat firile, s-a făcut un lucru nou împotriva rânduielii lucrurilor. Cât de uşor e de aceea, Doamne, bunătăţii Tale să facă astfel ca în apă să se cufunde păcatul cel greu, şi duhul cel uşor să fie scos afară şi tras spre înălţimea cerului.

13. Iată înaintea voastră o apă liniştită, sfântă, blândă! Nu apa vrajbei, care l-a aruncat pe Iosif în puţ [*Fc* 37, 24]. Nici apa sfădirii pentru care poporul s-a răzvrătit şi a mur-

Scanned with CamScanner

murat în pustie [*Nm* 20, 13]. E apa prin care se face împăcarea cu cerul.

14. Un izvor de apă văzut-a Agar [*Fc* 21, 19] şi din el l-a adăpat pe încăpăţânatul care s-a făcut măgar sălbatic în pustie [*Fc* 16, 11]. În locul acelui izvor fiii lui Agar [arabii] s-au botezat în apa Botezului şi s-au făcut blânzi şi paşnici. Cine a mai văzut vreodată asini sălbatici care să lucreze în jug împreună cu boii? Seceriş însutit a dat sămânţa lucrată de ei!

15. La început Duhul plutea pe deasupra apelor [*Fc* 1, 2] clocindu-le; şi ele au zămislit şi au născut chiţii mării, peştii şi păsările. Duhul Sfânt a clocit şi apa Botezului, şi ea a născut ca nişte vulturi fecioare şi căpetenii, ca nişte peşti pe cei înfrânaţi şi mijlocitori, şi ca nişte chiţi ai mării pe cei vicleni care s-au făcut simpli ca porumbeii [*Mt*, 10, 16].

16. Iată în apa [Botezului] sabia Domnului nostru desparte fii şi părinţi [*Mt* 10, 34–35]; e sabia vie ce desparte între vii şi muritori. Iată prin Botez ei se fac feciorelnici/sfinţi, căci s-au pogorât, au fost botezaţi şi s-au îmbrăcat în Cel Unul*. Spre El zoresc mulţi, cu seminţiile, pruncii şi bogăţiile lor.

17. Căci pentru cine se îmbracă prin Botez în Cel Unul, Domnul celor mulţi, Acela se face pentru el multe. Hristos se face pentru el comoară mare. El, Care S-a făcut în pustie masă îmbelşugată [*Mt* 14, 13–21] şi la nuntă izvorul vinului [*In* 2, 1–12], S-a făcut toate în toţi prin ajutoarele, tămăduirile şi făgăduinţele Sale.

---

* *Ihidaya*, „Unicul", e Hristos ca Fiul veşnic şi Unul-Născut al Tatălui; cei ce se îmbracă în Cel Unul devin *ihidaye*, „singuri" sau monahi prin celibat, „sfinţenie/feciorie", *qaddişe*. Devine din nou evidentă legătura strânsă existentă în vechea tradiţie siriană între Botez, feciorie şi monahism. Efrem însuşi făcea parte ca diacon celib din confreria unor asemenea persoane consacrate: „fiii" şi „fiicele Legământului", care, spre deosebire de monahi, trăiau însă în interiorul, nu la marginea, comunităţilor creştine siriene.

Scanned with CamScanner

18. Elisei s-a făcut tovarăşul veghetorilor [îngerilor] prin vieţuirea lui curată şi feciorelnică [sfântă]; o tabără de veghetori [îngeri] îi înconjura [*4 Rg* 6, 17]. Tot aşa Botezul să fie pentru voi o tabără de veghetori [îngeri], fiindcă în inimă locuieşte nădejdea celor de jos şi Domnul celor de sus. De aceea, sfinţiţi pentru El trupurile voastre! Căci unde locuieşte El, păcatul rămâne departe.

19. Nu sunt tot apele mării aceleia, care a ocrotit poporul [Israel] în valurile sale şi a înecat pe neamuri [păgâni] în valurile ei. În Botez apele s-au schimbat: în ele, iată, neamurile [păgâne] au găsit viaţa, şi poporul [Israel] moartea! Căci oricine nu se botează în Apa Celui ce dă viaţă tuturor a murit în chip nevăzut ca odinioară faraon în mare în chip văzut [*Iş* 14, 28].

20. Nu sunt aici tot apele mării aceleia care au mugit şi s-au dezlănţuit împotriva lui Iona şi l-au înghiţit în adânc pe fiul lui Amitai [*Iona* 1, 1]. Fugarul a fost închis într-o temniţă; o groapă l-a dus şi l-a încuiat în alta: căci Dumnezeu l-a închis şi în mare şi în chit. Harul însă s-a pus chezaş pentru el, a deschis temniţa şi l-a scos pe propovăduitor afară.

21. Prorocii l-au numit pe Cel Preaînalt „foc mistuitor" [*Dt* 4, 24] şi au zis: „Cine ar putea sta înaintea Lui?" Cum poporul [Israel] nu s-a putut sălăşlui întru El, El şi-a îmblânzit puterea Sa şi neamurile [păgâne] s-au amestecat cu El; în Untdelemn s-au folosit de El ca ungere, în Apă ca haină, în Pâine ca hrană, în Vin ca băutură; în glasul Lui L-au auzit şi cu ochii minţii L-au văzut.

22. Iosua, fiul lui Nun, a blestemat Ierihonul şi a blestemat izvoarele lui [*Ios* 6, 26]. Iosua le-a blestemat şi ele s-au stricat. Prin simbolul lui Iisus ele au fost însă binecuvântate, căci a căzut în ele sare şi s-au făcut dulci şi gustoase [*4 Rg* 2, 20–22]: un simbol al Sării dulci ieşite din Maria, care s-a amestecat cu apa, a oprit puroiul rănilor noastre.

Scanned with CamScanner

23. Şi Maica Sa a fost botezată în Numele Său şi s-a îmbrăcat în Ascunderea [Dumnezeirea] Lui, şi pe cea care mai înainte L-a zămislit şi născut a născut-o Botezul. Ea a născut şi a fost născută, căci trupul, pe care El l-a luat din ea, ea l-a primit iarăşi în Pâine şi în Daruri[le euharistice]. Celei care a născut trupul Său, i-a dat viaţă Leacul Vieţii care e în Pâinea Sa.

24. Dacă până şi Maicii care L-a născut, Botezul Său i-a dat înălţare prin apă, Trupul Său i-a dat viaţă prin Pâine, iar Paharul Său a îmbătat-o din Vinul Său, cine ar putea deveni sfânt fără Apa Botezului, şi cine s-ar putea sfinţi fără Apa Botezului, cine se poate sfinţi fără Sfântul Său Pahar?

Scanned with CamScanner

9

1–2: Botezul în Iordan şi Botezul creştin; *3–4:* rodirea Botezului şi dispoziţiile primitorului său; *5:* experienţa lăuntrică a puterii nevăzute a Botezului; *6–7:* frumuseţea Botezului, Botezul ca oglindă; *8–10:* Botezul primit fără înţelegere şi cu înţelegere; *11:* Botezul, scară a cerului; *12:* apostolii au botezat neamurile (păgâne) care s-au făcut haină albă a lui Hristos; *13:* trupul sfinţit prin Botez trebuie ferit de întinare mai mult decât hainele; *14:* feluritele roade ale lui Hristos în oameni ca lumina soarelui în case mici şi mari

SCHIMBAREA MELODIEI. ALT IMN

1. Ioan a văzut Duhul Care S-a odihnit peste Capul înalt, ca să arate că El, Capul din înalt, S-a pogorât în apă, a fost botezat, după care S-a urcat iarăşi ca să Se facă Cap al pământului! Fii ai Duhului v-aţi făcut de atunci, iar Hristos S-a făcut pentru voi Cap şi voi mădulare pentru El.

REFREN: *Binecuvântat Cel ce S-a pogorât şi a sfinţit apele ca să ierte păcatele fiilor lui Adam!*

2. Uitaţi-vă şi cunoaşteţi cât de mult aţi fost cinstiţi! Căci în locul sărmanului pârâu al Iordanului e aici slăvitul Botez, ale cărui aripi umbresc în pământ locuit trupurile voastre. Ioan a botezat în pustie; în sânul curat al cristelniţei.

3. Văzând slava lui [a Botezului] nebunii îşi închipuiau că puterea lui creşte odată cu podoaba lui. Ea însă rămâne aceeaşi şi nu se împarte întru sine. Căci e Putere dumnezeiască şi nici nu scade, nici nu creşte; numai în noi ea scade sau creşte: în cel al cărui cuget e mare, şi Botezul e mare.

Scanned with CamScanner

4. Dacă știința unui om este mare, rangul său îl înalță mai presus de frații săi; pe măsura credinței sale e și făgăduința făcută lui, și pe măsura înțelegerii sale e și cununa lui. E ca și cu lumina: deși aceasta e toată strălucitoare și toată egală cu sine însăși, un ochi e mai limpede decât altul.

5. Iisus a amestecat în apă Puterea Sa. Îmbrăcați-vă în ea, fraților, ca niște înțelepți! Sunt unii care văd în Botez numai apa. Dar odată cu trupul nostru trebuie botezată și mintea noastră. Trupul trebuie să simtă apa văzută, iar mintea Puterea nevăzută, ca să vă asemănați atât Celui nevăzut, cât și celui văzut.

6. Cât de slăvit e Botezul, veniți să-l vedem cu ochii inimii! Sunteți întipăriți cu o pecete ca monedele într-o monetărie, primiți chipul ei! Să nu rămânem în urma acestor chipuri, pentru că oile au însemnate aceste chipuri în inima lor! Slava din Apa [Botezului] închipuiți-o înăuntrul vostru!

7. Apa e ca o oglindă pentru cel ce se privește în ea. Stârnește-ți râvna, înțeleptule, și aseamănă-te ei, care-și alcătuiește întru sine și chipul tău! Ia-ți pildă de la ea și fii ca ea! Uită-te în Botez și îmbracă-te în Frumusețea ascunsă în el!

8. Ce folos va avea cel care aude un glas dar nu pricepe înțelesul lui, care aude un glas fără să-l înțeleagă? Urechea îi este plină, dar sufletul e gol. Iată Darul [Botezului] e din belșug, primiți-L cu înțelegere, ca și El să se bucure de primitorii Lui!

9. Botezul cu înțelegere e unirea a doi luminători*. Bogat e izvorul strălucirilor lor; el sfâșie întunericul de deasupra duhului omului, ca sufletul să poată privi netulburat pe Cel Nevăzut uns cu Slava Sa, și să simtă cât de nepăsător e spre pocăință.

10. Botezul fără înțelegere e o comoară, deși e deplin e totuși lipsit; căci primitorul lui rămâne sărac. Nu știe cât

---

* Duhul Sfânt și duhul sau mintea omului.

Scanned with CamScanner

de mare e bogăția în care a intrat și sălășluiește. Căci mare Dar este în Botez, deși săracul nu simte cât de mare se face odată cu el.

11. Înălțați ochii minții voastre și priviți, fraților, stâlpul ascuns în văzduh, a cărui rădăcină e înfiptă în apa [Botezului], și care urcă până la poarta înălțimii de sus, ca scara pe care a văzut-o Iacob [*Fc* 28, 12]! Pe ea coboară, iată, spre Botez Lumina și urcă spre cer mintea ca să se unească într-o singură iubire.

12. Domnul nostru botezat de Ioan a trimis douăsprezece izvoare [apostoli]. Aceștia au ieșit și au spălat în undele lor întinarea neamurilor [păgâne]. Albi s-au făcut închinătorii și hainele lor: hainele pe munte [Tabor, *Mt* 17, 2] și trupurile în Apa [Botezului]. În locul hainelor s-au făcut albe neamurile [păgâne] și ele I s-au făcut Lui veșmânt de slavă.

13. De la hainele voastre învățați, fraților, paza mădularelor voastre! Căci dacă până și haina ce poate fi curățită adeseori e păzită cu atâta grijă ca să rămână frumoasă, cât mai mult atunci trebuie să ne îngrijim de curăția trupului, pentru că nu e decât un singur Botez și multe sunt cele care-l vatămă.

14. Într-o casă mică și soarele este mic, deși este mare. Dacă însă strălucește într-o casă mare și largă, atunci razele lui sunt mai multe, se întind departe. Deși rămâne același în firea sa, soarele primește însă în case schimbări, ca și Domnul nostru în oameni.

Scanned with CamScanner

10

1–2: căderea lui Adam şi Botezul lui Hristos; *3–5:* mântuirea prin Naşterea, Botezul, moartea şi Învierea lui Hristos; jocul luminătorilor cu prilejul lor; *6–7:* descoperirea slavei umanităţii, bunătăţii şi dreptăţii lui Hristos; *8:* dimineaţa, amiaza şi seara zilei răstignirii, vestitoare ale lui Hristos; *9–10:* cele patru punţi de la naştere la botez, moarte şi înviere; Învierea lui Hristos ca naştere spre Împărăţie; *11:* armele lui Hristos, Duhul Sfânt; *12:* Botezul lui Hristos; *13–15:* atitudinea lui Dumnezeu faţă de omul liber; *16:* crucea lui Hristos, cheie a raiului; *17–19:* adaosuri şi alte manuscrise: *17:* fiii lui Adam morţi prin păcat, renăscuţi prin Botez; *18:* Mângâietorul scrie numele celor botezaţi ca moştenitori ai raiului; *19:* minunea naşterii zilnice a soarelui

SCHIMBAREA MELODIEI. ALT IMN

1. Adam a păcătuit şi a câştigat toate durerile, iar lumea, pe urmele lui, a dobândit toate păcatele. În loc să încerce să se ridice, ea părea să afle plăcere în cădere. Laudă Celui ce a venit şi iarăşi a ridicat-o!

REFREN: *Laudă Celui ce a venit şi iarăşi a ridicat-o!*

2. Cel curat a venit să Se boteze şi El împreună cu cei necuraţi. Cerul s-a desfăcut [*Mc* 1, 10] ca să-L slăvească, căci Cel ce curăţeşte toate S-a botezat împreună cu toţi. S-a pogorât în apă şi a sfinţit-o pentru Botezul nostru.

3. Pricina pentru care a intrat în pântecul maicii e şi pricina pentru care a pogorât în râu. Pricina pentru care a intrat în mormânt e şi pricina pentru care ne duce în că-

Scanned with CamScanner

mara Sa de nuntă; aceea de a-i face desăvârşiţi pe oameni în tot chipul.

4. Zămislirea Sa e comoara binecuvântărilor noastre. Naşterea Sa e vistieria bucuriilor noastre. Botezul Său e pricina iertării noastre. Moartea Sa e pricina vieţii noastre. Numai moartea a mâhnit-o prin Învierea Sa.

5. La Naşterea Sa a strălucit steaua în văzduh. La Botezul Său lumina a fulgerat din apă. La moartea Sa soarele s-a întunecat pe boltă. La Pătimirea Sa au apus luminătorii. La Arătarea Sa luminătorii s-au arătat împreună cu El.

6. A descoperit slava Sa din pricina Măreţiei Lui. A descoperit pătimirea Sa din pricina umanităţii Lui. A descoperit iubirea Sa din pricina bunătăţii Lui. A descoperit judecata Sa din pricina dreptăţii Lui. A dat celor alor Săi să guste gusturile Sale.

7. Cine a văzut pătimirea Sa şi L-a tăgăduit din pricina ei să vină să vadă slava Lui şi să se închine Lui! Cine L-a dispreţuit nerecunoscător faţă de bunătatea Lui să se teamă că va simţi dreptatea Lui. El a dat ajutorul Lui închinătorilor Săi.

8. Răsăritul a luminat dis-de-dimineaţă, miazăziua s-a întunecat în mijlocul zilei, apusul s-a luminat seara. Cele trei zări închipuiau pe Cel Întâi-Născut; vesteau moartea şi viaţa Lui.

9. Naşterea Sa a ajuns îndată la Botez. Botezul Său a ajuns degrabă la moarte. Moartea Sa a ajuns neîntârziat la Înviere. Împătrită punte spre Împărăţia Lui. Iată turma Sa trece peste ea pe urmele Lui.

10. Şi aşa cum fără uşa Naşterii nimeni nu poate intra în lume, tot aşa fără puntea Învierii nimeni nu poate intra în Împărăţia cerurilor. Oricine rupe această punte surpă nădejdea lui.

11. Şi-a luat armele [Duhului Sfânt], a biruit şi a dobândit cununa. A lăsat armele pe pământ şi S-a urcat la cer.

Scanned with CamScanner

Doreşte cineva cunună de biruinţă? Să vină la arme ca prin ele să dobândească cununa şi biruinţa pe care o doreşte!

12. A împlinit dreptatea [*Mt* 3, 15] pe pământ şi s-a urcat la cer. Dacă S-a botezat chiar şi Cel ce curăţeşte toate, care om nu se va lăsa botezat? Fiindcă harul lui Dumnezeu a venit la Botez să spele puroiul rănilor noastre.

13. Atotputernică e sila lui Dumnezeu. Dar el nu iubeşte atât de mult sila cât voinţa înţelegătoare. De aceea ne cheamă în multe feluri ca să ne mântuiască fără silă, prin convingere.

14. În bunătatea Sa le-a împăcat pe amândouă: n-a vrut să silească libertatea noastră, dar n-a lăsat-o nici de capul ei. Căci dacă ar sili-o, ar desfiinţa hotărârea ei liberă. Şi dacă ar lăsa-o de capul ei, Şi-ar răpi putinţa de a o ajuta.

15. Ştie că prin silă ne-ar lipsi de ceva. Ştie că prin îngăduinţă ne-ar preda stricăciunii. Ştie că prin învăţătură ne poate câştiga. Nu ne-a silit şi nici nu ne-a lăsat de capul nostru cum a făcut cel rău; ne-a învăţat şi mustrat şi ne-a câştigat cu bunătatea Lui.

16. Ştie că vistieria Sa este plină. Cheia vistieriei Sale a pus-o în mâinile noastre. Pentru că Adam a deschis uşa gheenei, a făcut din Crucea Sa vistiernicul nostru, ca ea să ne deschisă uşa raiului.*

< strofe adăugate în alte manuscrise, *O* şi *M* >

17. Fiii întâiului Adam au căzut şi s-a înecat în păcat. Atunci Tatăl a trimis pe Fiul Său iubit; Acesta S-a botezat şi i-a născut a doua oară pe oameni; şi ei au găsit viaţa într-o a doua naştere.

18. Iată Duhul, Mângâietorul, e aici ca un scriitor iscusit ca să înscrie numele celor botezaţi şi să le aducă Tatălui, ca moştenitori în Eden, unde e loc pentru mulţi.

* „Sfârşitul Imnelor la Arătare", notează copistul manuscrisului *P*.

Scanned with CamScanner

19. Am văzut soarele, fraţilor, răsărind de la răsărit, maica strălucirilor. La vederea lui, duhul mi s-a umplut de uimire: cum se zămisleşte şi se naşte în fiecare zi! Şi atunci caută să-l cerceteze iscoditorii!

Scanned with CamScanner

12

1–4: căderea în păcat şi Botezul; *5:* Botezul, izvorul vieţii din coasta lui Hristos; *6–7:* Treime şi Botez

1. În Botez Adam a aflat iarăşi slava grădinii [raiului]. Căci Hristos S-a pogorât, l-a luat din apă, S-a îmbrăcat întru el, după care S-a înălţat şi S-a preamărit împreună cu el. Binecuvântat fie Cel Atotmilostiv!

REFREN: *Binecuvântat Cel ce S-a pogorât, S-a botezat în Iordan şi a întors neamurile* [*păgâne*] *de la rătăcire!*

2. Viteazul a căzut din rai şi Cel Milostiv l-a sprijinit prin Botez. Frumuseţea pierdută din pricina pizmuitoru-lui a găsit-o iarăşi prin har. Binecuvântat fie Cel Atotmilostiv!

3. Rudele [lui Dumnezeu, oamenii] au primit podoabă în Eden; dar şarpele a furat cununile lor. Mila dumnezeiască a călcat în picioare şarpele şi rudele Lui au strălucit iarăşi în hainele lor. Binecuvântat fie Cel Atotmilostiv!

4. Ele se îmbrăcaseră în frunzele sărmane [*Fc* 3, 7]. Cel milostiv însă S-a milostivit de cei odinioară frumoşi, şi în loc de frunze le-a dat din apa Botezului Veşmântul Slavei. Binecuvântat fie Cel Atotmilostiv!

5. Botezul e Puţul Vieţii, pe care Fiul lui Dumnezeu l-a deschis prin viaţa Lui; din coasta Sa [*In* 19, 34] a născut curgeri de apă. Veniţi toţi cei însetaţi [*In* 7, 37], veniţi şi vă răcoriţi! Binecuvântat fie Cel Atoatemilostiv!

6. Tatăl l-a însemnat pe el [izvorul] cel înalt [al Botezului], Fiul s-a însoţit cu ea [fântâna] cea binecuvântată

Scanned with CamScanner

[a Botezului], Duhul a pecetluit-o cu întreită pecete, şi el [Botezul] a strălucit în sfinţenie. Binecuvântat fie Cel Atotmilostiv!

7. Neiscodita Treime a aşezat comori în Botez. Coborâţi, voi săracilor, şi îmbogăţiţi-vă! [...]* Binecuvântat fie Cel Atotmilostiv!

---

* Lacună în manuscris.

Scanned with CamScanner

Imne-dialog

(*Sogyatha*)*

Scanned with CamScanner

* Inserate în ms. siriac *British Museum Add 14506*, între *Imnele la Naştere* şi *Imnele la Arătare* ale lui Mar Efrem. Deşi nu aparţin cu certitudine lui Efrem, fiind compoziţii mai târzii, ele au fost redate aici atât din pricina unităţii tematice cu imnele precedente, cât şi pentru că reflectă elocvent un gen propriu imnografiei siriene: poemul-dialog (*sogytha*). Din punct de vedere formal, *sogyatha* propriu-zise sau dialoguri imnice sunt doar nr. 4 şi 5.

Despre acest gen literar, cf. S. BROCK, „Dialogue Hymns of the Syrian Churches", în *Sobornost/Eastern Churches Review* 5:2 (1983), p. 35–45 şi *Sogiatha. Syriac Dialogue Hymns. Four Syriac Dialogue Hymns* (The Syrian Churches Series 11), 1987; 4 imne-dialog între Zaharia şi Gavriil, Gavriil şi Maria, Ioan Botezătorul şi Hristos, tâlharul şi heruvimul.

Scanned with CamScanner

1

Sogytha alfabetică la Maica Domnului, fără ca strofele să aibă vreo legătură precisă între ele. Teme: minunea zămislirii şi a naşterii feciorelnice *(2, 5–10, 18–19, 23, 32–36)*; minunea lui Dumnezeu în sânul Maicii Sale *(4, 12, 20, 21, 27, 46–49)*; Eva şi Maria *(11, 24–26, 30, 42, 45)*; Adam şi Hristos *(13–15, 28–29, 50)*; Pruncul divin *(3, 39)*. Imagini-cheie: Maria-lâna *(16)*; pomul vieţii *(22)*; izvorul curat, Templul *(37–38)*; mlădiţa din rădăcina lui Iesei *(40)*; juninca liberă de jug *(41)*; căruţa lui Dumnezeu *(44)*.

SOGYTHA LA POMENIREA MAICII DOMNULUI
PE MELODIA: *Tatăl a scris scrisoarea*

1. Trezeşte, harfa mea, cânturile tale spre lauda Fecioarei Maria! Înalţă glasul tău şi cântă minunea acestei Fecioare, fiica lui David, care a născut lumii Viaţa.

2. Cine iubeşte se minunează de ea; cine vrea să iscodească, înroşeşte şi amuţeşte, ca să nu iscodească Maica, ce a născut în feciorie neatinsă. Dacă până şi ea e prea înaltă pentru a putea fi tâlcuită în cuvinte, să nu îndrăznească spre Fiul ei tăgăduitorii!

3. Pruncul s-a jucat cu vipera şi a călcat în picioare şarpele [*Is* 11, 8]. Şi a făcut-o pe Eva să uite veninul care a intrat în ea de la omorâtorul şarpe care prin viclenia lui a prăvălit-o în iad.

4. „Ca muntele Sinai Te-am purtat fără să fiu arsă de focul Tău înfricoşător; căci Tu Ţi-ai ascuns focul, ca să nu mă vatămi. Şi nu m-a ars flacăra Ta, spre care nu pot să privească nici chiar serafimii."

Scanned with CamScanner

5. Al Doilea Adam a fost numit [*1 Co* 15, 47] Cel al Cărui nume era dintru început, fiindcă S-a sălăşluit în pântecul fiicei lui David şi din ea S-a făcut om fără sămânţă şi fără durere. Binecuvântat fie Numele Său!

6. Gavriil cel trimis a gătit în ea un sălaş Domnului său. Neamul nostru omenesc mărunt şi de jos se uneşte în ea cu neamul lui Dumnezeu, Cel mai presus de orice patimă.

7. Şi atunci Maria a vrut să afle despre zămislirea sa de la îngerul care i-a adus vestea, căci în urechile sale a auzit cuvinte noi. Dar Gavriil a oprit-o să se ostenească degeaba cu iscodirea Fiului Acela.

8. „Cum va fi aceasta întrucât n-am cunoscut vreodată bărbat [*Lc* 1, 34]? Zămislirea şi fecioria e cu neputinţă să se afle împreună. Firea noastră n-a cunoscut vreodată aceasta, în nici o femeie n-a arătat ea acest lucru."

9. În felul unui copil obişnuit credea Fecioara că va veni Acesta în pântecul ei, şi Îl căuta pe calea croită de fire. El însă a apucat o altă cale în naşterea Sa, şi a intrat în pântec fără să nimicească semnele fecioriei sale.

10. Maria a crezut că va zămisli după rânduiala văzută a lucrurilor, El însă a lăsat acea veche cale a naşterii şi S-a pogorât la ea pe o cale nouă, pe care n-au mers mai înainte nici firea, nici mintea.

11. Prin Pruncul Mariei a fost binecuvântată maica [pământul] blestemată odinioară pentru fiul ei [Adam]. Cuvinte de binecuvântare au străbătut adâncurile lui în Pruncul [Mariei]; iar El a omorât moartea şi pe Satana, care l-au înrobit şi umilit pe Adam.

12. Cel ce Se aseamănă Tatălui Său dintru început S-a făcut prunc în sânul Mariei. El ne-a dat puterea Lui şi a luat asupra Sa neputinţa noastră. S-a făcut muritor împreună cu noi şi a amestecat în noi viaţa Sa, ca să nu murim.

13. În toate cele ale întâiului Adam S-a arătat Adam Cel Ceresc [*1 Co* 15, 45. 47], Care a călcat pe urmele lui, afară

Scanned with CamScanner

de păcat. De aceea a şi fost numit Adam de Pavel care L-a propovăduit.

14. La facerea întâiului Adam n-a fost nevoie de împreunare şi dureri de naştere. Căci Dumnezeu a luat ţărână în mâinile Sale şi l-a plăsmuit El Singur pe Adam [*Fc* 2, 7] arătând prin aceasta puterea şi înţelepciunea Sa.

15. Tot aşa S-a făcut şi Cuvântul om din Fecioara Maria. Nu împreunarea a arătat taina venirii Lui; prin voia Lui S-a făcut trup [*In* 1, 14], S-a făcut om şi a venit în lume.

16. Maria e lâna peste care s-a pogorât de la Tatăl ploaia binecuvântării; ea a fost stropită de roua Sa pentru Adam. Şi Acesta [Adam] s-a făcut viu din nou şi s-a sculat din mormânt; căci duşmanii săi l-au ascuns în iad.

17. Marea comoară a învăţăturii mi s-a deschis din iubire şi m-a îmboldit să povestesc despre fiica lui David. Veniţi, ascultătorilor, şi bucuraţi-vă de învăţătura ce îmbogăţeşte pe iubitorii ei.

18. Învăţătura binecuvântată se sileşte în orice vreme să-i mântuiască pe oameni. Ea povesteşte, iată, despre curata Fecioară care a născut pe Dumnezeu în trup [*1 Tim* 3, 16]. Veniţi, popoare, să ne minunăm de cuvântul ei!

19. Sufletul ei era plin de uimire şi cu mirare a grăit Pruncului ei cu glasul înţelegerii şi stârnirile duhului; a grăit în cântece de leagăn pline de iubire şi în frumoase cântări.

20. Fecioara s-a făcut maică păzindu-şi neatinsă fecioria şi a purtat în trupul ei Pruncul ca fecioară; a fost Maică a lui Dumnezeu, dar şi slujnica şi făptura înţelepciunii Lui.

21. Ea, care a născut pe singurul Cel Unul-Născut, a hrănit pe Dumnezeu şi pe [al Doilea] Adam şi s-a făcut maică Fiului nevăzut; născut în desăvârşire de Tatăl Său, Acesta S-a făcut iarăşi Prunc în pântecul maicii Lui.

22. Pomul Vieţii care creştea la început în mijlocul raiului [*Fc* 2, 9] nu i-a dat lui Adam Rodul care i-ar fi putut

Scanned with CamScanner

dărui viaţa. Acesta S-a arătat în sânul Mariei, S-a dăruit pe Sine Însuşi lui Adam, şi el a dobândit prin El viaţă.

23. Cuvântul, Domnul, a ieşit din înălţimile cereşti, S-a pogorât şi S-a sălăşluit în slujnică. Ea a zămislit şi L-a născut. Mult prea înalt e cuvântul despre cea curată pentru gura tuturor celor cuvântători.

24. Datornică s-a făcut Eva în Eden. Zapisul datoriei ei: moartea din neam în neam, a fost cerut de la copiii ei. Şarpele, vicleanul scriitor, l-a scris, l-a semnat şi pecetluit cu viclenia lui.

25. Bătrânul şarpe a născocit viclenia şi a făcut mare datoria ei. Cea lipsită de experienţă a găsit plăcere în vicleşugul vânătorului ei. A plecat urechea la şoapta lui şi l-a prăvălit din înălţimea lui pe Adam.

26. Eva s-a îndatorat, dar Maria a rămas scutită, ca slujnica să dezlege datoria maicii sale şi prin ea să se rupă înscrisul care-şi ridica glasul împotriva tuturor generaţiilor.

27. Foc ţin degetele ei şi văpaie îmbrăţişează braţele ei. La sânul ei a tras Flacăra ca să o domolească şi a dat lapte Celui ce hrăneşte toate. Cine ar putea vorbi despre ea după cuviinţă?

28. Copiii pământului au înmulţit blestemul lui şi spinii care-i urâţeau chipul; au adus şi sălăşluit în el moartea care îl pustia. Dar Pruncul Mariei a umplut de viaţă întreaga făptură.

29. Fiul pământului a adus boală şi suferinţă în lume; a deschis uşa morţii, care a intrat şi i-a făcut silnicie. Fiul Mariei însă a luat asupra Sa suferinţa făpturii şi i-a dat în schimb viaţa.

30. Din sânul celei neatinse în fecioria sa, ca pământul binecuvântat şi nelucrat al Edenului, a crescut Pomul Vieţii care, gustat fiind, dă în mila Sa sufletelor viaţă.

31. Nu căuta să tâlcuieşti minunea cu gândurile tale, tu cel slab! Nu zori degeaba pe calea firii! Căci pe o cale ascunsă înţelegerii a intrat şi S-a sălăşluit El în pântecul încuiat.

Scanned with CamScanner

32. Nu un om a zămislit ea, ca firea să simtă intrarea lui. Căci până la pântec El a fost Foc şi Duh. Dar în pântec S-a făcut om, rămânând însă Dumnezeu desăvârşit.

33. Gavriil n-a vestit că un om va veni în lume. Dumnezeu Cuvântul l-a trimis la Maria să-I gătească sălaş ca să Se sălăşluiască în el şi să se facă om fără să sufere vătămare [în Dumnezeirea Lui].

34. Minunata zămislire n-a avut nevoie de împreunare ca să ia chip. Căci Ziditorul oamenilor S-a sălăşluit în slujnică şi Şi-a făcut trup şi mădulare ca Domn atotputernic.

35. Cine a văzut vreodată un Prunc care să-şi fi ales mama pentru naşterea sa şi care să-i fi vestit de mai înainte că va veni şi se va sălăşlui întru ea. Şi pe când cugeta ea la zămislirea Lui, a şi intrat şi S-a sălăşluit în ea fără ca ea să bage de seamă.

36. Maria a zămislit, aşadar, Pruncul Care întrece orice înţelegere, şi a aflat de la un înger că El nu vine dintr-o împreunare; că Duhul Sfânt şi Puterea Celui Preaînalt [*Lc* 1, 35] L-au alcătuit în pântecele ei.

37. Maria e izvorul curat, în care nu s-a amestecat vreodată ceva din scurgerea împreunării. Ea a zămislit în pântecul ei curgerea Vieţii, Care S-a pogorât şi a inundat făptura şi prin ea toţi cei morţi s-au făcut iarăşi vii.

38. Maria e templul curat, în care S-a odihnit Dumnezeu, Viteazul cel veşnic [*Is* 9, 6], şi a săvârşit în chip minunat taina prin care Dumnezeu S-a făcut om iar Adam a fost numit şi el „Fiu" de Tatăl.

39. Prin Tine, Doamne, s-a împărtăşit mângâiere şi întărire celor întristaţi pentru izgonirea din grădină, care pierduseră veşmântul slavei şi se îmbrăcaseră în haine de frunze [*Fc* 3, 7]. Pentru ei Te-ai înfăşat în scutece [*Lc* 2, 7], ca ei să se întoarcă iarăşi în Eden.

40. Maria e vlăstarul ce s-a arătat din rădăcina binecuvântată a lui David, şi ramurile lui au odrăslit mlădiţele

Scanned with CamScanner

Sângelui Vieții. Adam a băut din vinul ei, a înviat și s-a întors iarăși în Eden.

41. Iubita junincă [*Jd* 14, 18], care s-a arătat în turma binecuvântatului Avraam, s-a lăsat jos [*Iș* 1, 16] fără să fi purtat jugul căsătoriei, și L-a născut pe Dumnezeu, Care în iubirea Lui S-a făcut om ca să ne mântuiască.

42. De aceea, departe a rămas împreunarea de Adam și de Eva, și nici la Domnul nostru n-a fost nevoie de ea, căci Dumnezeu a fost Cel ce l-a făcut pe Adam, iar mai pe urmă S-a făcut om.

43. Ai poruncit apei și țărânei, și au scos din ele după soiul lor ființele vii pe care le-ai plăsmuit în ele [*Fc* 1, 20–24]. Nebunii au văzut aceasta fără să iscodească; dar și-au pus în mișcare mintea cu iscodire ca să cerceteze nașterea Ta neînțeleasă.

44. Ascultați laudele aduse căruței [de heruvimi] a lui Dumnezeu și cântecelor de leagăn ale Maicii Fecioare! În căruță e puterea Sa și în Maria iubirea Lui! Heruvimul Îl laudă plin de frică, iar slujnica și maica Sa Îl sărută.

45. Glasul Vieții [Ioan Botezătorul] a fost trimis în împărăția morții de Tine, Cel Preaînalt, să spună Evei aflată în împărăția celor îngropați: „Fiica ta a născut fecioară nevătămată un Prunc, Care dezleagă datoria ta."

46. El a crescut în pântece de slujnică, fără ca ea să știe că se mișcă în pântecul ei. Pecetluit a fost pântecul ei și cu toate acestea El Se sălășluise în trupul ei. Ea aștepta să vadă când va veni la ea, și El era deja intrat și curat în pântecul ei.

47. Măreț lucru e că Cel Vechi de zile [*Dn* 7, 9] S-a sălășluit ca un Prunc în pântec, foc în sân de maică, iar Cel din veac S-a început și a primit zămislire.

48. Laudă Pruncului Care mai întâi a plăsmuit-o într-un pântec pe maica Sa, după care S-a făcut El Însuși Prunc întru ea, mai tânăr decât ea. El este mai bătrân decât maica Sa și, iarăși, mai tânăr decât ea, fiindcă așa a vrut El.

Scanned with CamScanner

49. Mulţumită fie adusă marii Înţelepciuni care a intrat în sânul Fecioarei şi S-a sălăşluit acolo. Şi deşi înaltul şi adâncul erau pline de măreţia Lui, trupul fiicei lui David a ţinut-O şi strâmtimea firii omeneşti a cuprins-O în sânul ei.

50. Două maici s-au arătat care au născut prunci potrivnici: una [pământul] l-a născut pe Adam, care a umplut-o de blestem, iar alta, Maria, L-a născut pe Dumnezeu, Care a umplut făptura cu binecuvântarea Sa.

51. Binecuvântată eşti Marie, fiica lui David, şi binecuvântat este Rodul [*Lc* 1, 42] pe care ni l-ai dăruit nouă. Lăudat fie Tatăl, Care L-a trimis pe Fiul Său spre mântuirea noastră, şi lăudat fie Duhul, Mângâietorul, Care ne-a învăţat taina Lui! Lăudat fie Numele Lui!

Scanned with CamScanner

2

1–5: introducerea temei minunii Maicii Domnului de către poet; *6–26:* cântul Mariei pentru Pruncul ei divin. Teme: Maria şi cerul *(10–12)*; Maria căruţa lui Dumnezeu *(15 sq)*; şi îngerii *(17 sq)*; Maria, Eva, Adam şi raiul *(19–24)*

ALTĂ SOGYTHA DIN CÂNTECELE DE LEAGĂN

1. Mă minunez de Maria, că a dat lapte Hrănitorului neamurilor Care S-a făcut prunc. El S-a sălăşluit în trup de Fecioară, şi toate lumile erau umplute de El.

REFREN: *Laudă Ţie, Doamne, Căruia I se închină cu bucurie cerul şi pământul!*

2. Fiica celor sărmani s-a făcut maică Celui bogat, pe care îl îmboldea iubirea. Foc a fost în pântecele Fecioarei, fără ca ea să fi fost pârjolită de flacăra Sa.

3. Ea săruta şi îmbrăţişa Cărbunele aprins, pe Care L-a purtat nevătămată. Flacăra S-a făcut trup şi S-a lăsat purtată de mâinile Mariei.

4. Soarele uriaş S-a strâns şi S-a ascuns într-un Nor strălucitor. Slujnica s-a făcut maică Celui ce l-a făcut pe Adam şi lumea.

5. Ea Îl purta, Îl îmbrăţişa şi Îi cânta cu dragoste mulţumindu-I. Se închina Pruncului, zicând: „Porunceşte-mi să Te îmbrăţişez, Doamne!"

6. Fiul meu eşti Tu, şi vreau să-Ţi cânt cântec de leagăn; mama Ta m-am făcut, şi vreau să Te laud! Fiul meu, pe

Scanned with CamScanner

Care L-am născut, e mai bătrân decât mine; Domnul meu, pe Care L-am purtat, mă poartă El pe mine.

7. Tulburat este cugetul meu de teama de Tine. Adună gândurile mele, ca să Te laud pe Tine! Mă minunez de Tine, cum eşti lipsit de glas, deşi întru Tine se ascund glasurile tunetelor.

8. Ca un prunc ai ieşit din mine, Tu Care eşti tare ca un uriaş. O minune eşti Tu, aşa cum Te-a numit Isaia, care Te-a vestit [*Is* 9, 6].

9. Te sălăşluieşti cu totul întru mine şi eşti cu totul ascuns în Tatăl Tău. Toate înălţimile sunt pline de Tine, şi sânii mei nu sunt prea mici pentru tine.

10. În mine şi în cer e sălaşul Tău. Ca şi cerul vreau să Te laud, Doamne! Cei de sus să se minuneze de mine şi toţi să mă fericească!

11. Cerul să mă poarte şi să mă iubească! Căci am fost mai cinstită decât el. Fiindcă nu acela s-a făcut maica Ta; s-a făcut doar tronul Tău [*Mt* 5, 34].

12. Cu cât mai cinstită şi slăvită e, aşadar, Maica Împăratului ca Tron al Său! Vreau să-Ţi mulţumesc, Doamne, că ai binevoit întru mine. Vreau să-Ţi fiu maică şi să-Ţi cânt cântări!

13. Cel Uriaş, Care poartă pământul a vrut să-L port eu, fie binecuvântat! Cel Bogat S-a făcut fiu al fiicei unor sărmani; fie binecuvântat!

14. Pe Tine, Cel Străvechi, Care Te-ai pogorât la mine şi Te-ai făcut prunc, pe Tine Te înalţ! Odihneşti pe genunchii mei, şi de Tine atârnă înălţimile, adâncurile şi toate lumile.

15. Ţii sânii mei şi cârmuieşti pământul şi cerul, şi toate cele ce sunt în ele. Căruţă [de heruvimi] Te poartă sus, dar Te port şi eu, pentru că sălăşluieşti întru mine.

16. Eşti cu mine, şi se închină Ţie toate cetele îngerilor. Eşti cuprins de braţele mele, şi eşti purtat ca un Biruitor de heruvimi.

Scanned with CamScanner

17. Umpli sus cerul, iar jos Te poartă pântecul. Întru cele cereşti sălăşluieşti în foc, şi nu-i arzi pe pământeni.

18. Serafimii Te înalţă în sfinţenie, şi cum Îţi voi cânta Ţie, Doamne? Heruvimii Te laudă cu cutremur, şi cum Te vor slăvi melodiile mele?

19. Eva, strămoaşa noastră, să asculte acum cântul meu şi să zorească încoace! Să-şi ridice capul, pe care goliciunea din grădină l-a făcut să se plece!

20. Să-şi descopere faţa şi să-Ţi cânte Ţie; căci ai luat de la ea ruşinea ei. Să asculte melodia păcii; căci, iată, fiica ei a dezlegat datoria ei!

21. Rupt în bucăţi este şarpele care a amăgit-o, de Tine, Dezrădăcinătorul lui, Care ai ieşit din pântecul meu. Heruvimul şi lancea să fie dezrădăcinaţi de Tine, şi Adam cel izbăvit să se întoarcă!

22. Eva şi Adam să scape la Tine şi să culeagă de la mine Rodul Vieţii! Prin Tine gâtlejul lor să se facă iarăşi dulce în locul rodului care l-a făcut amar!

23. Robii izgoniţi să se întoarcă prin Tine la moştenirea din care au fost izgoniţi. Fă-Te pentru ei Veşmântul Slavei, ca să-şi acopere cu el goliciunea lor!

24. Arată-Te lor în iad, alungă de la ei întunericul lui! Prunc bătrân care ai răsărit întru mine, prin Tine să se binecuvânteze toţi pruncii!

25. Cei ţinuţi în iad să fie toţi eliberaţi de Tine, şi întunericul să fie luminat de Tine! Cei săraci să se îmbogăţească prin Tine, Doamne, şi cei nevoiaşi să dobândească prisos!

26. Toţi flămânzii să se sature prin Tine şi morţii să învie la glasul Tău! Cerul şi pământul să răsune de Tine! Binecuvântat fie Domnul a toate, Care Te-a trimis!

Scanned with CamScanner

3

1–14: invitat de Maria, poetul vorbeşte despre lumina care iese din ea *(2)*; despre Pruncul ei divin *(3)*; compară pe Maria cu căruţa lui Dumnezeu *(4)*; despre aducerea la templu unde Hristos, Care primeşte toate jertfele, Se aduce El Însuşi jertfă *(5–10)*; despre Simeon, aşteptarea şi rugăciunea lui de slobozire *(11–14)*; *15–17:* rugăciunea lui Simeon; *18–30:* rugăciunea lui Simeon mărturisire a divinităţii Pruncului; *31–34:* Maria vorbeşte lui Simeon; rugăciunea lui e şi o dovadă a naşterii ei feciorelnice; *35–40:* Maria, Simeon şi Pruncul

SOGYTHA LA BĂTRÂNUL SIMEON
PE MELODIA: *Tatăl a scris*

1. Preacurata Fecioară m-a chemat să vorbesc despre ea. Veniţi, intraţi, gustaţi, cei chemaţi la nuntă [*Mt* 9, 15] din hrana duhovnicească pe care a gătit-o oaspeţilor Fecioara!

REFREN: *Binecuvântat fie Hristos, pe Care Simeon L-a purtat cu iubire în braţele sale!*

2. Raza care a luminat lumea a răsărit din maica în care a binevoit. A ieşit din ea şi a mântuit făpturile. Prin naşterea ei a risipit umbra şi prin răsăritul ei a nimicit întunericul.

3. Maria a purtat Pruncul Care l-a făcut în înţelepciunea Sa pe Adam. Cu laptele ei L-a crescut şi la sânul ei Îl săruta. L-a purtat în braţele ei, şi El purta numai făcând un semn lumea.

4. Când a ieşit să-i tămăduiască pe oameni a luat-o spre a-L descoperi lumii pe Fecioara. Şi în locul căruţei [de

Scanned with CamScanner

îngeri] cu roţi cuvântătoare, a vurt să Îl poarte ea Biruitor, Fecioara. Cine ar putea grăi cum se cuvine despre ea?

5. La templul sfânt L-a adus ea, ca El să Se arate cu daruri în casa Tatălui, să aducă jertfa şi să plinească Legea, ca să se asemene întru toate pruncilor între care se amestecase.

6. El fusese cu Tatăl Său pe muntele Sinai, când Acesta a dat poporului Legea care primeşte jertfe şi ispăşiri. Aici Îl poartă şi aduce pentru El daruri slujnica [Maria — *Lc* 1, 38].

7. Cel ce primeşte jertfele leviţilor şi darurile tuturor preoţilor, aduce El Însuşi jertfă şi cereri, porumbei şi făină, că ele să fie puse spre curăţire pe altar.

8. El a luat jertfă de la Noe [*Fc* 8, 21] şi S-a arătat lui Avraam la jertfă [*Fc* 15, 10], lui Isaac pe altar [*Fc* 22, 13] şi lui Iacob pe scară [*Fc* 28, 12]. În iubirea Sa i-a cruţat pe cei dintâi de jertfe, dar cei din urmă au cerut de la El daruri de jertfă.

9. El a primit jertfa întâilor născuţi [dintre animale] a lui Abel [*Fc* 4, 4] şi l-a lepădat pe răul Cain: marele Melchisedec a fost preot spre preînchipuirea Lui [*Fc* 14, 20]; şi acum cu zeciuială şi făină Îl aduce Iosif la templu.

10. El i-a arătat lui Avraam ziua Lui [*In* 8, 56] lângă stejar şi i S-a arătat în berbec, şi tot El i-a dat lui Eliazar efodul cu pietrele scumpe [*Iş* 28, 1. 15]. Şi acum cu pruncii aduce daruri de jertfă spre curăţire pe altar.

11. Simeon, bătrânul cel vechi de zile, a văzut minunea şi s-a aprins de iubire. A purtat Pruncul, s-a minunat de El şi s-a închinat Lui şi I-a rostit rugăciunea: „Acum, Doamne, că Te-am văzut, slobozeşte-mă" [cf. *Lc* 2, 29].

12. Simeon era legat de Duhul şi aştepta în templu [*Lc* 2, 25] pe Hristos. Într-o descoperire înaltă L-a văzut pe Domnul său şi, când Pruncul i S-a arătat, bătrânul s-a înflăcărat şi s-a rugat Lui în iubire.

Scanned with CamScanner

13. De firul vieții îl legase Pruncul pe care L-a născut fecioara; cu multă vreme înainte îi făgăduise: „Nu vei ieși din lume înainte de a fi văzut Pruncul" [cf. *Lc* 2, 26].

14. Treceau generațiile și anii, iar făgăduința nu se împlinea, bătrânul însă era legat de ea, rămânea și aștepta. A venit însă ziua descoperirii, iar el s-a grăbit spre ea cu bucurie și s-a rugat să fie slobozit.

15. „Au văzut ochii mei mila Ta. Slobozește-mă acum, Doamne, după făgăduința pe care mi-ai făcut-o! M-ai legat și încătușat, m-ai apăsat greu cu timpul îndelungat. Slobozește-mă acum din viață, fiindcă Te-am văzut; căci de aceea am fost legat, ca să Te primesc acum.

16. Solobozește-mă, Doamne, ca să mă odihnesc în țărână și să duc tuturor celor îngropați vestea cea bună! Iată Cel ce dezleagă pe cei încătușați, Domnul a venit! Veste bună vouă tuturor, celor morți; căci se apropie Cel ce vă va învia pe toți!

17. Slobozește-mă, căci mă ții în legături, Fiule al Celui Viu, și lasă-mă să Te văd în această lume. Am văzut descoperirea Ta și am fost cinstit cu vederea Ta. Vreau să mă duc și să mă odihnesc în împărăția morților, ca să vestesc tuturor vestea cea bună."

18. Minune mare pentru cei înțelegători și rușinare pentru păgâni și iudei; bătrânul s-a rugat de Prunc: „Slobozește-mă din viață!" căci Pruncul îl legase de ea, și de aceea I-a fost ușor să-l slobozească.

19. Simeon L-a purtat în mâinile Sale, iar serafimii și îngerii numai cu cleștele [*Is* 6, 6]. Pricină de laudă pentru Biserică, iar pentru sinagogă poticneală: dușmana batjocorește soarele, și fiica luminii se veselește de smerenia Lui.

20. Vino, tovarăș al Iudei, care nu mărturisești că Dumnezeu S-a născut! Pe Cine a rugat Simeon să-l solobozească din viață? Numai pe Domnul duhurilor, Care e Dumnezeu și S-a arătat om.

Scanned with CamScanner

21. Cine e Pruncul, pe Care preotul l-a purtat în braţele sale, înaintea Căruia şi-a adus rugăciunea şi rugămintea şi a mărturisit în iubire că El l-a legat şi tot în iubire L-a rugat să-l slobozească.

22. Cine e bătrânul vechi de generaţii, care L-a rugat pe Pruncul bătrân de o zi să-l slobozească? Dacă bătrânul n-ar fi fost mai tânăr decât pruncul, nu i-ar fi pus înainte rugămintea sa de a fi eliberat de povara bătrâneţii.

23. Binecuvântatul bătrân s-a rugat de Pruncul înfăşat în scutece [*Lc* 2, 12], fiindcă a aflat Cine este şi L-a cunoscut drept Cel care-l legase, şi fiindcă ştia despre El că e Cel mai bătrân decât soarele şi decât Adam.

24. Dacă n-ar fi ştiut că Pruncul e Stăpânul tuturor generaţiilor şi că îi este uşor să-i lege de viaţă şi să-i dezlege pe oameni de ea, nu L-ar fi rugat să fie slobozit de povara ei ca să se odihnească.

25. L-a cunoscut pe Prunc din descoperirea Duhului [*Lc* 2, 26], pe când tăcea încă, şi atunci când L-a văzut, nu şi-a înfrânat rugămintea. Şi-a înălţat glasul ca să mărturisească şi el că Dumnezeu S-a arătat om.

26. Veniţi să ascultăm rugăciunea slăvitului bătrân, cum şi-a plecat capul, s-a închinat şi s-a rugat Pruncului Care stătea în mâinile sale, să împlinească din iubire cererea sa!

27. „Acum că am văzut mila Ta, lasă-mă să mă despart de cele de aici!" Şi cu mărturisirea lui s-a făcut martorul pruncului. Mila şi binecuvântarea sunt ale Pruncului Care prin milostivirea Sa izbăveşte tot trupul [*Fc* 6, 12].

28. Bătrânul se pleacă înaintea Pruncului şi anii vieţii sale dau mărturie pentru Pruncul Care e cu adevărat Cel Vechi de zile [*Dn* 7, 9], şi despre care David a mărturisit: „Tu, Pruncule, ai fost dintru început" [*Ps* 110, 3].

29. Şi înţeleptul bătrân, care L-a purtat în templu pe braţele sale, a cunoscut, când a văzut Pruncul, că e Cel

Scanned with CamScanner

Vechi, şi ca pe Cel vechi de zile [*Dn* 7, 9] L-a rugat să-l slobozească cu iubire.

30. „Prunc" l-a numit fiul lui Iesei [*Ps* 110, 3], care a văzut dinainte că Se va arăta ca Prunc. În naşterea Lui dintâi El nu e mai tânăr decât Tatăl Său. L-a numit „prunc" căci Cel ce era născut dintru început avea să vină la o a doua naştere.

31. Maria a auzit rugăciunea bătrânului mişcat de Duhul [*Lc* 2, 27]. Şi a zorit cu bucurie spre el şi i-a zis: „Grăieşte, bătrânule vechi de zile! Căci dulce ca mierea e gustul cuvintelor tale.

32. Înalţă-ţi glasul, bătrânule, ca să audă făpturile, roabele lui Dumnezeu, şi fii cu rugăciunea ta martorul fecioriei mele; că fără legătură trupească a răsărit din mine Cel Bun ca să mântuiască lumea.

33. Înalţă-ţi glasul tău dulce şi loveşte corzile harfei tale, ca să răsune! Cu dulcele tău cânt mângâie întristarea mea; căci fiii poporului meu [Israel] mă batjocoresc, luptă cu cântul tău împotriva celor ce mă urăsc pe mine!

34. Frumos este glasul rugăciunii tale. Vorbeşte ca să audă făpturile, şi fii martor adevărat al fecioriei mele; căci feciorelnic S-a născut Cel ce S-a pogorât la oameni!"

35. Cât de frumoasă era grija slujnicei şi a slăvitului bătrân să se facă martori în cuvintele lor lucrului celui neauzit, ei care ştiau Cine e şi al Cui Fiu este, şi să povestească despre El cu iubire.

35. Binecuvântatul câmp a dat snopul tuturor bucuriilor, mulţime de grâne şi roade, fără să fi fost lucrat. Şi Simeon a purtat Binecuvântarea pe braţele sale şi a dat-o lumii.

37. Amândoi se lăudau cu Rodul pe care-L născuse Fecioara: atât cea care L-a născut, cât şi bătrânul care a zorit în întâmpinarea Lui. Cerul şi pământul s-au bucurat de Mijlocitorul Care a adus oamenilor pacea.

Scanned with CamScanner

38. Templul și locașul cel sfânt sunt una în Domnul preoților. Acesta în același timp a adus darurile Lui și a primit rugăciunea [lui Simeon]. A adus împreună cu Iosif jertfa și a curățit cu isopul Său pe oameni.

39. Simeon a purtat în mâinile sale Strugurele Vieții din mlădița Fecioarei și cu cuvinte de binecuvântare L-a purtat în casa ispășirii. Și tot lăcașul sfânt s-a bucurat de Pruncul Care a fost trimis de Tatăl.

40. Fecioara care L-a născut s-a veselit cu bătrânul care a fost slobozit prin arătarea Ta. Chivotul legământului a săltat înaintea Celui care a venit la el cu daruri. Cerul și pământul și toate cele din ele să laude pe Cel prin a Cărui naștere s-au bucurat toate.

Scanned with CamScanner

4

1–9: Arătarea lui Hristos în Naştere şi a stelei Lui care i-a condus pe magi la Maria şi la Prunc; *10–52:* convorbirea Mariei cu magii, dialog împărţit pe strofe: Maria protestează împotriva darurilor lor şi a adorării Pruncului ei ca Împărat invocând sărăcia şi neajutorarea Lui; magii invocă steaua care li L-a vestit pe Împăratul a toate *(10–27)*; Maria întreabă cum s-a descoperit taina Fiului ei magilor şi îi roagă să nu dea de ştire nimănui de frica lui Irod şi a iudeilor *(28–39)*; magii demonstrează identitatea între îngerul Bunei Vestiri şi steaua Naşterii *(40–45)*; Maria descoperă şi taina fecioriei ei şi cere magilor să vestească pe Hristos în ţinutul lor, pregătind calea apostolilor *(46–52)*; strofă finală: îndemn către Biserică să prăznuiască Naşterea şi Arătarea Domnului

ALTĂ SOGYTHA LA MARIA ŞI LA MAGI
PE MELODIA: *Puterea Tatălui*

1. La Naşterea Fiului a răsărit lumina şi a fugit întunericul din lume, şi pământul a strălucit ca să laude Raza Tatălui [*Evr* 1, 3] care l-a luminat.

REFREN: *Laudă Ţie, Doamne, căci prin venirea Ta păcătoşii s-au întors de la păcatele lor, au intrat şi au fost aşezaţi iarăşi în grădina Edenului, care e Sfânta Biserică!*

2. El a răsărit din trupul Fecioarei şi când S-a arătat a pierit umbra; întunericul şi rătăcirea le-a risipit şi marginile pământului s-au luminat ca să-L laude.

3. Între neamuri [păgâni] s-a făcut stârnire mare, căci în întuneric a răsărit lumina, şi au săltat ca să-L laude pe Cel ce prin naşterea Sa a luminat toate.

Scanned with CamScanner

4. Lumina sa a strălucit răsăritului şi Persia a fost luminată de stea; pogorându-se, aceasta i-a adus vestea cea bună şi chemarea de a veni la Răsăritul Care bucură toate.

5. Grabnic a venit steaua răsărind în întuneric şi i-a chemat să vină împreună cu ea şi să se bucure de marea Lumină Care S-a coborât pe pământ.

6. Steaua vestitoare s-a pogorât şi a adus perşilor vestea cea bună, că a răsărit împăratul, să vină deci, să se gătească să se închine Lui.

7. Când a văzut steaua, slăvitul Asur a chemat magii şi a grăit către ei: „Luaţi darul şi mergeţi şi cinstiţi pe Împăratul cel mare Care a răsărit în Iudeea!"

8. Veselindu-se căpeteniile perşilor au adus daruri din ţara lor Fiului Fecioarei: aur, smirnă şi tămâie.

9. Intrând L-au găsit ca Prunc ce sălăşluia în casă de oameni sărmani; şi I s-au închinat cu veselie aducându-I comorile lor.

10. Şi a zis Maria: „Pentru cine sunt acestea şi de ce? Ce prilej v-a chemat să veniţi din ţara voastră la acest Copil cu comorile voastre?"

11. Şi au zis magii: „Împărat este Fiul tău, Cel ce împleteşte cununile şi Domnul a toate. Puternică e domnia Sa peste lume şi de stăpânirea Lui ascultă toate."

12. „Când s-a mai întâmplat ca o sărmană slujnică să nască un împărat? căci sunt săracă şi părăsită. Cum să se nască din mine un împărat?"

13. „Întru tine numai s-a întâmplat aceasta: ca Împăratul cel mare să Se arate întru tine. Şi sărăcia ta a fost desfiinţată de El; căci Fiului tău I se supun cununile."

14. „N-am comori împărăteşti şi bogăţie n-am aflat nicicând. Casa e sărmană şi locuinţa e goală. Nu vestiţi că Fiul meu e împărat!"

Scanned with CamScanner

15. „Mare comoară e Fiul tău şi bogăţie care îmbogăţeşte pe toţi, căci comorile împăraţilor sărăcesc, dar aceasta nici nu scade nici nu se iroseşte."

16. „Căutaţi de nu cumva acel Împărat al vostru, Care s-a născut, nu e altul! Căci acesta este Fiul unui sărmane slujnice, care nu poate să vadă un împărat."

17. „Să fie oare cu putinţă ca, atunci când e trimisă, lumina să rătăcească drumul? Nu întunericul ne-a chemat şi condus aici! În lumină am zorit încoace! Fiul tău e Împăratul."

18. „Vedeţi cum tace Pruncul şi casa Maicii Lui e părăsită şi săracă; nimic împărătesc nu este în ea. Cum să se arate aici un împărat?"

19. „Vedem că pruncul tace blând şi smerit, cum ai spus. Am văzut însă şi că El a făcut să strălucească în înalt steaua, ca ea să dea de veste."

20. „Ar trebui să căutaţi întrebând pe oameni cine e împăratul, şi abia apoi să-l cinstiţi. Poate că aţi greşit drumul şi altul e Împăratul care s-a născut!"

21. „Tu, slujnica [Domnului, *Lc* 1, 38], crede că am aflat că Fiul tău e Împăratul de la steaua care nu şi-a lăsat drumul, căci drumul ei e neted; ea ne-a condus încoace!"

22. „Mic este Pruncul, fără cunună şi fără scaun de împărat. Ce vedeţi în El că vreţi să-I aduceţi comorile voastre ca unui Împărat?"

23. „Mic este El, fiindcă aşa a voit, şi pentru că Pruncul e blând şi smerit până ce Se va arăta şi va veni vremea ca toate cununile să se plece şi să se închine Lui."

24. „Fiului meu Îi lipsesc oştirile, legiunile şi rândurile de bătaie. El tace în sărăcia maicii Sale; de ce e vestit de voi Împărat?"

25. „Oştirile Fiului tău călăresc în înalt învăluite în flăcări; cineva de acolo a venit şi ne-a chemat punând pe jar tot ţinutul nostru."

Scanned with CamScanner

26. „Tânăr e Pruncul, şi cum îi va fi uşor să se facă Împăratul lumii? Cum să cârmuiască un Prunc pe vitejii cei slăviţi?"

27. „Pruncul tău, Fecioară, e bătrân, e Cel vechi de zile [*Dn* 7, 9] şi mai bătrân decât toate. Adam e mult mai tânăr decât El, Care cârmuieşte făpturile!"

28. „Se cuvine ca voi să lămuriţi şi luminaţi toate. Cine v-a descoperit taina Fiului meu, au doar este un împărat şi în ţinutul vostru?"

29. „Şi ţie ţi se cuvine să crezi; căci, dacă nu ne-ar fi condus adevărul, n-am fi venit de la capătul pământului pe căi ocolite din pricina Pruncului tău."

30. „Vestiţi-mi acum ca nişte prieteni întreaga taină: Cum s-a petrecut în ţinutul vostru? Cine va chemat să veniţi la mine?"

31. „O mare stea ni s-a arătat, mai frumoasă decât celelalte stele. Şi pământul nostru a fost cuprins de flăcările luminii ei, care ne-a adus vestea că S-a arătat Împăratul."

32. „Nu vreau ca voi să povestiţi aceasta în ţinutul nostru, ca nu cumva să bage de seamă împăraţii pământului şi în pizma lor să vatăme Pruncul!"

33. „Nu te teme, Fecioară; căci Pruncul tău va destrăma toate cununile care vor zace sub călcâiul Său; şi nu-L vor putea vătăma cu pizma lor."

34. „Mă tem de Irod, câinele turbat, care mă înspăimântă pentru că-şi scoate sabia să secere Strugurele cel dulce încă înainte de a se coace."

35. „Nu te teme de Irod! Căci tronul lui e în mâinile Pruncului tău. Pentru că de îndată ce-i va întinde o cursă, se va clătina şi prăbuşi, coroana sa va cădea şi nenorocitul se va sfârşi."

36. „Râu de sânge e Ierusalimul, în care sunt omorâţi cei buni. Şi dacă va simţi Pruncul, se va năpusti asupra lui. Vorbiţi în taină, nu faceţi zarvă!"

Scanned with CamScanner

37. „Toate râurile şi cumplitele prăpăstii vor fi îmblânzite de Fiul tău şi tocită va fi sabia Ierusalimului. Dacă El nu va voi, nu va fi omorât."

38. „Cărturarii şi preoţii Ierusalimului se înţeleg când este vorba de sânge şi, dacă vor auzi de Prunc, vor isca sfadă de moarte împotriva mea şi a Pruncului. Tăceţi, magilor!"

39. „Cărturarii şi preoţii nu-L pot vătăma cu pizma lor pe Fiul tău, căci El va desfiinţa preoţia lor şi prăznuirile lor vor pieri."

40. „Îngerul mi-a descoperit, când am zămislit Pruncul, şi mi-a zis: «Fiul tău e Împărat, cununa Sa e înaltă şi netrecătoare». Mi-a dat de ştire acelaşi lucru ca şi voi."

41. „Acest înger de care ne-ai vorbit e Cel ce ne-a chemat şi pe noi ca stea, care ni s-a arătat ca să-ţi vestim că e mai mare şi mai frumos decât [toate] stelele."

42. „Îngerul care mi s-a arătat mi-a spus când mi-a adus vestea: «Împărăţia Sa nu va avea sfârşit» [*Lc* 1, 33]. Şi am păstrat taina, ca să nu se facă cunoscută."

43. „Şi nouă ne-a spus steaua că Fiul tău leagă cununile [împăraţilor]. Numai înfăţişarea ei s-a schimbat, căci ea era un înger, fără ca noi să băgăm de seamă."

44. „Când mi-a adus vestea, şi încă nu fusese zămislit, îngerul mi L-a numit Domn al său, şi mi L-a vestit Fiu al Celui Preaînalt [*Lc* 1, 32]. Dar unde este Tatăl Său nu ştiu."

45. „Şi nouă ne-a vestit steaua că e Domn peste înălţimile cereşti. Peste stele stăpâneşte Fiul tău şi ele răsar numai la porunca Sa."

46. „Numai vouă vă fac cunoscută şi cealaltă taină, ca să credeţi: Feciorelnic am născut pe Fiul, Care e Fiul lui Dumnezeu. Mergeţi şi vestiţi-L."

47. „Şi steaua ne-a învăţat mai dinainte că Fiul al lui Dumnezeu şi Domn este Fiul tău, şi e mai presus de toate. Fiul lui Dumnezeu este, precum spui."

Scanned with CamScanner

48. „Înaltul și adâncul, toți îngerii și toate stelele mărturisesc că e Fiu a lui Dumnezeu și Domn. Dați de știre despre El în ținutul vostru!"

49. „Întreaga înălțime a cerului a pus ca pe jar printr-o stea Persia care s-a încredințat că Fiul tău e un mare Împărat și Lui i se vor supune toate neamurile."

50. „Aduceți pace în pământurile voastre, pacea să se înmulțească în ținutul vostru! Apostoli ai adevărului, fie să găsiți credință pe tot drumul călătoriei voastre!"

51. „Pacea Fiului tău să ne ducă în pace înapoi în pământul nostru, precum am venit! Și dacă stăpânirea Sa se întinde peste lume, să cerceteze și să sfințească și pământul nostru!"

52. „Să se bucure Persia de vestea voastră și să se veselească Asur de venirea voastră! Și dacă stăpânirea Fiului meu strălucește, atunci o să-și înalțe semnul ei și în ținutul vostru!"

53. Așa a săltat Biserica și a cântat psalmi de laudă Nașterii Celui Preaînalt, prin a Cărui Arătare s-au luminat înaltul și adâncul. Binecuvântat fie Cel care prin nașterea Sa a bucurat toate!

Scanned with CamScanner

5

1–6: Ioan, Iisus şi ucenicii la Iordan înainte de Botez; *7–47:* convorbire între Iisus şi Ioan pe strofe: Ioan refuză să-L boteze pe Iisus, pentru că numai botezul lui Iisus iartă păcatele *(3, 9, 35)*, pentru că nu se poate atinge ca om de Dumnezeu *(11, 13, 17, 29, 37)*, pentru că Hristos ca Dumnezeu e prea mare şi sfânt pentru botez *(19, 21, 25, 27, 31, 33)*, pentru că Botezul Său ar lăsa mulţimile să se îndoiască de divinitatea lui Iisus *(15)*, pentru că nu ştie în al Cui nume să-L boteze pe Hristos *(41)*. Hristos îi replică: să împlinească voia Lui şi dreptatea Lui *(8, 10, 12, 14)*, să-şi împlinească misiunea *(18, 22, 24)*; invocă mărturia pe care i-o va da Tatăl Său la botezul Său *(16)*, premiză a Botezului creştin *(24, 26, 28, 32, 38)*, şi asumarea unui trup omenesc *(30, 34)*; arată că El l-a botezat deja pe Ioan în pântecele maicii lui *(36)*, evocă şederea Sa în pântecul Mariei *(20, 34)* şi afirmă că în locul preotului la Botezul Său va veni Tatăl *(42)*; *48–50:* strofe finale: Iisus e botezat de Ioan

Altă sogytha la Domnul nostru şi Ioan [Botezătorul] pe aceeaşi melodie

1. Duhul meu m-a purtat la Iordan şi am văzut descoperindu-se o minune: pe Slăvitul Mire vrând să gătească şi să sfinţească nunta miresei.

Refren: *Laudă Ţie, Doamne, Căruia I se închină cu bucurie cerul şi pământul!*

2. L-am văzut pe Ioan plin de uimire cu cetele cereşti împrejurul lui şi pe slăvitul Mire cum se pleacă fiului celei sterpe [Elisabetei] ca să-L boteze.

Scanned with CamScanner

3. Duhul meu s-a minunat de Cuvântul şi Glasul Lui, căci Ioan a fost Glasul, şi Domnul nostru S-a arătat Cuvântul, ca să vină la descoperire Cel ce era ascuns.

4. Mireasa e logodită, dar nu ştie cine e Mirele după care priveşte. Alaiul miresei e adunat, plină e pustia. Dar Domnul nostru e ascuns între ei.

5. Atunci Mirele S-a descoperit, a venit la râu la Ioan; şi vestitorul s-a cutremurat şi a spus despre el: „Acesta e Mirele pe Care L-am vestit" [*In* 1, 30].

6. Cel care botează toate a venit la Botez şi S-a făcut cunoscut la Iordan. Ioan L-a văzut şi şi-a tras mâna înapoi, spunând şi rugându-se:

7. „Cum vrei să fii botezat, Tu, Doamne, Care prin botezul Tău izbăveşti toate? Botezul Te aşteaptă cu nerăbdare. Stropeşte, sfinţire şi desăvârşire!"

8. Zice Domnul nostru: „Eu am vrut aceasta. Vino şi Mă botează ca să se facă voia Mea! Voia Mea nu poţi să o sileşti. Voi fi botezat de tine fiindcă aşa am voit."

9. „Rogu-Te, Doamne, să nu fiu silit la aceasta! Căci e cu neputinţă ceea ce mi-ai spus. Eu am nevoie să mă botez; căci Tu cu isopul Tău faci albe toate."

10. „Eu te-am rugat, pentru că mi-a plăcut să se facă aşa; şi tu, Ioane, de ce te sfădeşti! Lasă să se împlinească dreptatea [*Mt* 3, 15]; vino şi Mă botează! Ce stai şovăind?"

11. „Cum poate aşchia să ţină cu mâinile ei focul, fiind lemn uscat! Ai milă de mine, Focule! Căci lucrul e cu neputinţă pentru mine."

12. „Ţi-am făcut cunoscută voia Mea. Ce te sfădeşti cu Mine? Vino şi Mă botează, şi nu vei arde! Cămara de nuntă e gata. Nu mă opri de la nunta care e gata!"

13. „Îngerii se tem şi nu cutează să se uite la Tine, ca să nu orbească. Şi cum Te voi boteza pe Tine, Doamne? Sunt prea slab să mă apropii de Tine. Nu mă dojeni!"

Scanned with CamScanner

14. „Te temi? Nu te împotrivi voii Mele! Căci Eu te-am rugat. Botezul mă aşteaptă cu nerăbdare. Împlineşte lucrul pentru care ai fost chemat!"

15. „Iată Te-am vestit la Iordan urechilor poporului celui neascultător. Şi dacă va vedea că vei fi botezat de mine, va spune îndoindu-se: Nu Tu eşti Domnul!"

16. „La Botezul Meu vor vedea că Tatăl Care m-a trimis dă mărturie pentru Mine că sunt Fiul Lui şi a hotărât să se împace întru Mine cu Adam, care s-a făcut mânia Lui."

17. „Se cuvine, Doamne, să-mi cunosc firea, că am fost plăsmuit din pământ, iar Tu eşti Plăsmuitorul şi Ziditorul a toate. Pentru ce să Te botez cu apă?"

18. „Se cuvine să ştii pentru ce ai venit şi pentru ce te-am rugat să Mă botezi. Să nu tăgăduieşti lucrul pentru care ai venit: botezul!"

19. „Prea mic e râul la care ai venit, ca să cobori în el şi să Te cuprindă. Cerurile sunt prea mici pentru puterea Ta. Şi cum să Te cuprindă botezul?"

20. „Mai mic decât Iordanul e pântecul Maicii Mele şi totuşi am vrut şi M-am sălăşluit în Fecioară. Şi aşa cum m-am născut din pântec, mă voi boteza şi în Iordan."

21. „Oştiri cereşti stau aici, şirul de îngeri se închină. Tremur de spaimă să vin să Te botez."

22. „Oştirile şi cetele te laudă că Mă botezi. Pentru aceasta te-am ales din pântecele maicii tale. Nu te teme! căci Eu am vrut aceasta."

23. „Am gătit calea pe care am fost trimis să o gătesc. Am pețit mireasa care mi s-a poruncit. Slăvită e arătarea Ta oamenilor, acum că ai venit! Dar nu Te voi boteza."

24. „Lucrul acesta ține de pregătirea căii Mele; căci aşa am vrut Eu. Mă voi pogorî şi Mă voi boteza în Iordan şi voi făuri o armă pentru cei ce se vor boteza şi prin Mine ei se vor face albi şi nebiruiți."

Scanned with CamScanner

25. „Fiul al Tatălui, de ce să Te botez? Eşti doar în Tatăl Tău şi Tatăl Tău e întru Tine [*In* 10, 38]! Dai sfinţenie preoţilor; de ce ceri acum apă obişnuită?"

26. „Copiii lui Adam mă aşteaptă ca să le dau o nouă naştere. Vreau să le croiesc o cale în apă şi trebuie să Mă botez."

27. „Preoţii sunt sfinţiţi de Tine prin isopul Tău, ştiu. Unşi şi împăraţi faci Tu. La ce Îţi este de folos botezul?"

28. „Mireasa pe care ai peţit-o pentru Mine Mă aşteaptă. Vreau să cobor, să Mă botez şi să o sfinţesc. Prietene al Mirelui, nu mă opri de la baia care mă aşteaptă!"

29. „Nu pot, eu, cel slab, să prind cu mâna mea văpaia Ta. Iată legiunile Tale [îngereşti] sunt îmbrăcate în flăcări. Porunceşte unui înger al Tău să Te boteze!"

30. „Nu de la înger a fost luat trupul Meu, ca să chem un înger să Mă boteze. Am îmbrăcat trupul lui Adam, de aceea tu, fiu al lui Adam, să Mă botezi!"

31. „Apele Te-au văzut şi s-au spăimântat foarte [*Ps* 77, 17]; apele Te-au văzut cu cutremur. Râul a tremurat de spaimă înaintea Ta. Şi eu, cel slab, de ce să Te botez?"

32. „Apa e sfinţită prin Botezul Meu şi primeşte de la mine Foc şi Duh. Dacă nu Mă botez, apa nu e desăvârşită, ca să poată naşte copii care să nu mai moară."

33. „Dacă aşchia se apropie de focul Tău se aprinde ca un lemn uscat. Muntele Sinai nu Te-a putut purta, şi eu, cel slab, cu ce să Te botez?"

34. „Foc învăpăiat sunt, dar pentru oameni M-am făcut Prunc, prunc în pântec de fecioară, iar acum vreau să Mă botez în Iordan."

35. „Se cuvine mai degrabă ca Tu să mă botezi pe mine. Căci Tu ai sfinţenia care sfinţeşte toate, Tu sfinţeşti pe cei necuraţi; dar Tu, Cel Sfânt, de ce vrei să Te botezi?"

Scanned with CamScanner

36. „Se cuvine în chip foarte potrivit ca tu să Mă botezi pe Mine, Eu spun şi să nu te împotriveşti. Eu te-am botezat pe tine în pântecul maicii tale! Botează-Mă şi tu acum pe Mine în Iordan!"

37. „Rob sunt şi slab; Tu, Cel ce slobozeşti toate, ai milă de mine! Nu pot să dezleg nici măcar cureaua încălţămintelor Tale [*Mc* 1, 7]. Cine mă va face vrednic să mă ating de capul Tău cel înalt?"

38. „Robii sunt eliberaţi prin Botezul Meu, zapisul datoriilor e şters prin spălarea Mea. Eliberarea lor e pecetluită prin apă. Dar dacă nu Mă botezi, totul piere."

39. „Un veşmânt de lumină poartă văzduhul şi aşteaptă la Iordan. Şi dacă aşa a fost hotărât şi vrei botezul, atunci botează-Te Tu Însuţi şi împlineşte toate!"

40. „Se cuvine ca tu să Mă botezi, ca nimeni să nu rătăcească şi să spună despre Mine: «Dacă n-ar fi fost străin de casa Tatălui Său, de ce s-ar mai fi temut atunci levitul să-L boteze?»"

41. „Bine! Dar cum voi pecetlui aici la Iordan rugăciunea Botezului Tău? Căci Tatăl şi Duhul Se arată împreună cu Tine; pe Care din Ei să-L chem ca preot?"

42. „Rugăciunea e pecetluită de tăcere. Vino, pune-ţi doar mâna ta peste Mine! Şi Tatăl va striga în locul preotului ceea ce se cuvine Fiului Său."

43. „Toţi cei chemaţi sunt aici; oaspeţii Tăi, Mire, dau mărturie că în fiecare zi am spus între ei: «Sunt doar glasul, nu Cuvântul!»"

44. „Glasule din pustie, împlineşte lucrul pentru care ai venit, ca pustia în care ai ieşit să răsune de marea pace pe care ai vestit-o în ea!"

45. „Vuietul îngerilor izbeşte urechea mea; căci, iată, aud venind din casa Tatălui oştirile cereşti săltând. Prin arătarea Ta, Mire, oamenii au găsit viaţă."

Scanned with CamScanner

46. „Timpul zoreşte şi spre Mine privesc însoţitorii mirese ca să vadă ce se petrece. Vino, botează-Mă, ca ei să laude Glasul Tatălui atunci când el răsună!"

47. „Ascult, Doamne, cuvântul Tău. Vino la botez, căci iubirea Ta Te-a mânat spre el! Ţărâna cade în genunchi minunându-se de cum a ajuns să-şi pună mâinile pe Plăsmuitorul său."

48. În tăcere stăteau şirurile îngerilor, şi atunci Mirele S-a pogorât în Iordan. Cel Sfânt S-a botezat şi a ieşit de îndată afară, şi lumina Sa a strălucit peste oameni.

49. Porţile înălţimilor cereşti stăteau deschise şi s-a auzit Glasul Tatălui: „Acesta este Cel Iubit al Meu întru Care am binevoit" [*Mt* 3, 17]. Veniţi şi vă închinaţi toate neamurile!

50. Miratu-s-au privitorii ce stăteau acolo de Duhul Care S-a pogorât să dea mărturie pentru El. Lăudată fie Arătarea Ta care bucură toate, căci prin vederea ei omenirea s-a luminat!

Scanned with CamScanner

6

Imn adresat celor botezaţi, cu următoarele teme: slava celor botezaţi *(1–2)*; cămara de nuntă şi nunta tainică *(3, 8, 13)*; cununile lor *(5, 11, 15)*; armele lor *(2, 7)*; comparaţie între protopărinţi şi cei botezaţi *(3–4, 10, 12, 17–24)*

ALTĂ SOGYTHA* PE MELODIA: *Cântaţi laudă, fraţii mei!*

1. Strălucesc hainele voastre, fraţii mei, albe ca zăpada, şi voi scânteiaţi frumos ca nişte îngeri.

2. Ca îngerii aţi ieşit, iubiţii mei, din râul Iordanului, îmbrăcaţi cu armele Duhului Sfânt.

3. Cămară de nuntă nepieritoare aţi câştigat, fraţii mei, şi în slava strămoşilor v-aţi îmbrăcat astăzi.

4. Osânda din pricina rodului [pomului] l-a făcut vinovat pe Adam. Pentru voi însă [din Apa Botezului] s-a ridicat astăzi cuvântul de slobozire.

5. Strălucitoare sunt veşmintele voastre şi frumoase cununile voastre, pe care vi le-a împletit astăzi prin preoţi Întâi-Născutul.

6. Durere a primit Adam în rai, şi astăzi voi aţi dobândit Slava.

7. Arme de biruinţă aţi îmbrăcat, iubiţilor, în ceasul în care preotul a chemat pe Duhul Sfânt.

---

* Aceasta e suprascrierea în manuscrisul *O;* în manuscrisul *P* e altă suprascriere mai adecvată: „Alt imn al celor botezaţi", cu refrenul: „Cântaţi laudă, fraţii mei, Stăpânului a toate Care v-a legat cunună!"

Scanned with CamScanner

8. Se bucură îngerii şi se veselesc pământenii, fraţii mei, la nunta voastră în care nu este necurăţie.

9. Bine ceresc aţi primit, fraţii mei; păziţi-vă de cel rău, ca să nu vi-l fure!

10. În ziua în care se va arăta Împăratul ceresc, vă va deschide uşa şi veţi intra în Eden.

11. Cununi neveştejite sunt puse pe capul vostru; gura voastră să cânte laudă în tot ceasul!

12. Din pricina rodului [pomului], Adam a fost izgonit cu durere. Pe voi însă el [rodul Pomului Vieţii în Euharistie] vă bucură în cămara de nuntă a bucuriei.

13. Cine nu se va bucura, fraţii mei, pentru cămara voastră de nuntă, de care Se bucură Tatăl cu Fiul şi cu Duhul.

14. Zid puternic să fie pentru voi Tatăl, Fiul mântuitor şi Duhul păzitor!

15. Strălucite şi-au făcut mucenicii cununile prin sângele lor. Iar pe voi Mântuitorul v-a făcut strălucitori prin sângele Său.

16. Îngerii şi duhurile cereşti se bucură pentru cei ce se căiesc. Să se bucure şi pentru voi, fraţii mei, că v-aţi asemănat lor!

17. Rodul [Pomului Vieţii în Euharistie], pe care Adam n-a putut să-l guste în rai, a fost aşezat astăzi în gura voastră cu bucurie.

18. Mântuitorul nostru a închipuit trupul Său în Pomul Vieţii, din care Adam n-a putut gusta pentru că a păcătuit.

19. Război pornit-a cel rău şi i-a biruit pe strămoşi. Astăzi este însă biruit de Botezul vostru, fraţii mei!

20. Mare e biruinţa de care v-aţi făcut părtaşi astăzi, dacă n-o disprețuiţi şi nesocotiţi.

21. Laudă Celui ce i-a îmbrăcat pe strămoşi cu slavă! Să se bucure şi să găsească binecuvântare în naşterea [a doua] din Apă!

22. Mulţumire fie adusă Celui ce a îmbrăcat cu slavă bisericile Lui! Laudă Celui ce a înălţat neamul strămoşilor!

Scanned with CamScanner

Cuprins

Prezentare (diac. Ioan I. Ică jr) 5

*

SFÂNTUL EFREM SIRIANUL

Imnele Naşterii

1. Naşterea Domnului, împlinire a proorociilor; îndemn la prăznuire cinstită a privegherii şi sărbătorii 15
2. Maica Mântuitorului; Betleemul; Iosif; Fiul lui David 26
3. Naşterea Domnului 31
4. Ziua Naşterii Domnului; Maria şi fecioarele; Euharistia; antinomiile Naşterii 36
5. Luna şi ziua naşterii şi zămislirii Domnului; cântec de leagăn al Mariei şi al lui Iosif 52
6. Cântec de leagăn al Mariei; Simeon şi Ana, Zaharia, Elisabeta şi Ioan laudă Pruncul; Irod şi fiica Sionului 56
7. Îngerii, păstorii, locuitorii Betleemului şi Pruncul . 60
8. Întruparea; Ana, Sara, Rebeca, Elisabeta şi Maria . 63
9. Alt cântec de leagăn al Mariei 67
10. Mormântul pecetluit şi zămislirea feciorelnică 70
11. Maica minunată a lui Iisus 72
12. Minunea naşterii din Maria 74
13. Cântecul Nou-Născutului şi iubirii Lui neastâmpărate 76

Scanned with CamScanner

14. Defăimările poporului iudeu 79
15. Cântec de leagăn al Mariei 82
16. Cântec de leagăn al Mariei 84
17. Cântec de leagăn al Mariei 87
18. Creația laudă pe Domnul pentru cei treizeci de ani ai vieții pământești a lui Iisus 91
19. Magii, Maria și Pruncul 97
20. Sara așteaptă pe Hristos (fragment) 101
21. Prăznuirea zilei Nașterii 102
22. Imn alfabetic la Nașterea Domnului 107
23. La Nașterea Domnului 114
24. Omorârea pruncilor în Betleem 118
25. Fericirea Bisericii pentru Nașterea Domnului 124
26. Cele șapte zile ale creației laudă Nou-Născutul 129
27. Simbolismul numeric al numelor lui Iisus, Iosif, Ioan, Maria și Mesia 133
28. Despre Maica Fecioară a Domnului (fragment) ... 137

Imnele Arătării

1. Strofe despre Botezul lui Iisus 143
2. = Imnul 18 la Naștere 145
3. La Ungerea baptismală 146
4. Imn baptismal 153
5. Imn baptismal 156
6. Imn baptismal 158
7. Prefigurări vechi-testamentare și simboluri naturale ale Tainei Botezului 162
8. Continuare 167
9. Roadele Botezului 173
10. Căderea lui Adam și Botezul lui Hristos 176
11. Botez și Biserică 180
12. Cădere și Botez 182
13. Renașterea din Botez 184

Scanned with CamScanner

Imne-dialog

1. Cântare adresată Maicii Domnului 189
2. Cântare a Mariei adresată Pruncului ei 196
3. Maria şi Simeon 199
4. Maria şi magii 205
5. Hristos şi Ioan Botezătorul 211
6. Cântare adresată celor botezaţi 217

Scanned with CamScanner

Editura și Librăria DEISIS
str. Timotei Popovici, nr. 21, 550164 Sibiu
tel./fax 0269-214272
www.edituradeisis.ro

Difuzare: SC *SUPERGRAPH* SRL
str. Ion Minulescu, nr. 36
031216 București, sector 3
tel. 021-3206119, fax 021-3191084

Tiparul executat la *PRINT MULTICOLOR*
str. Bucium, nr. 34, 700265 Iași
tel. 0232-211225, 236388
fax 0232-211252

Scanned with CamScanner

Volumul de față oferă în traducere românească două cicluri cu caracter liturgic din cele circa 400 de „imne" scrise de Sfântul Efrem Sirianul (306–373) care ne-au rămas: cele 28 de imne la Nașterea Domnului, cele 13 imne la Arătarea Domnului și alte 6 imne-dialog mai târzii la Nașterea și Arătarea Domnului.

Imnele Nașterii oferă, printr-o complexă orchestrare a imaginilor și tipologiilor biblice, o magnifică celebrare a misterului hristologic al Întrupării Domnului înscrisă într-o amplă meditație asupra întregii Economii a mântuirii cu un accent deosebit pus pe mariologie.

Imnele Arătării sunt un extraordinar și plin de virtuozitate comentariu teologico-poetic al Tainelor inițierii creștine în ordinea în care se celebrau ele în vechea Biserică siriană: Mirungere — Botez — Euharistie. Ele sunt o mărturie unică a realismului simbolic sacramental și a spiritualității uneia din cele mai vechi Biserici ale creștinismului, al cărei glas teologic inegalabil a fost Sfântul Efrem.

Imnele sale ni-l revelează nu numai drept cel mai fascinant poet creștin din toate timpurile, dar și drept unul din cei mai profunzi teologi patristici. El practică aici o altă teologie, poetică și simbolică, fidelă revelației misterului și deschisă adorației, o posibilă alternativă la teologiile osificate și degradate ale trecutului și o șansă de înnoire pentru discursul Bisericii în viitor.

ISBN 978-973-7859-68-6

9 789737 859686

Scanned with CamScanner